

KOMMUNE KUJALLIUP EQQAGASSALERINERMUT PILERSAARUTAA 2020-2031

DECEMBERI 2019

IMAAT:

Imaat:	2
Ilanngussat	4
1 Aallarniut	5
2 Aallaqqasiut	7
2.1 Atugassarititaasut nutaat oktober 2019	7
2.2 Eqqagassalermut pilersaarusiap aaqqissugaanera	7
2.3 Tunngaviit uteqattaartut	7
2.4 Pilersaarusiortarnerup ingerlaarnera	10
3 2016-2027-immi eqqagassanut pilersaarut aammalu eqqagassalerinerup killiffia	12
3.1 Eqqagassalerinerup killiffia	12
3.2 2016-2027-mi eqqagassalerinermut pilersaarutip nalilorsorneqarnera	13
4 2020-miit 2031-imut Politikkikkut anguniakkat	15
4.1 2017-imuit 2028-imut kommunimut pilersaarut	15
4.2 2016-imuit 2027-imut Eqqagassalerinermut pilersaarummi anguniakkanik aamma suliniutinik naliliineq	16
4.3 2019-imuit 2031-imut nuna tamakkerlugu eqqagassalerinermut pilersaarummut missingiut	16
4.4 2020-imuit 2031-imut takorluukkut anguniakkallu	17
5 ANGUNIAGAQ 1: Innuttaasunut suliffeqarfinnullu qaammarsaaneq annerusoq	19
5.1 Eqqagassalerinermi nutaanik suliniuteqartoqartoqalersillugu innuttaasunik peqataatitsisarneq	19
5.2 Innuttaasunut suliffeqarfinnullu paassisutissiissutit ajornaatsumik pissarsiarineqarsinnaanissaat	19
5.3 Eqqagassat pillugit meeqqanut inuuusuttuaqqanullu paassisutissiisarnerup sukumiinerusumik sammineqarnera	19
6 Anguniagaq 2: Eqqagassaqtitsinaveersaarneq, eqqakkat pilerfiini annerusumik immikkoortiterineq aamma atoqqiineq	21
6.1 Eqqagassanik atoqqissinnaasunik ulorianarteqartunillu igitsivissat tikikkuminartut	21
6.2 Eqqagassat uumassusilinnersut immikkoortiterneqartarnerat naggorissaatissiarineqartarnerallu	22
6.3 Toqqaannartumik atoqqitassat	22
6.4 Pisiniartarneq piujuartitsinermik pinngortitamillu miannerinninnermik tunngavilik	23
6.5 Eqqiluitsuutitsinerup annerusumik sammineqarnera	23
7 Anguniagaq 3: Ikuallaanerit pinngortitamut ajunngitsut ineriartortinneqassasut	25
7.1 Nunaqarfinni eqqakkanik naqitsissutit / assartuinikkut aaqqiinerit	25
7.2 Qaqortumi eqqakkanik naqitsissutit / assartuinikkut aaqqiinerit	26
7.3 Assartuinermi eqqakkanik immikkoortiterisarneq pillugu paassisutissiineq	26
7.4 Nunaqarfimmi ikuallaavimmik atorunnaarsitsineq	26
7.5 Qaqortumi ikuallaavimmik atorunnaarsitsineq	27
8 Anguniagaq 4: Eqqakkani tigooqqaavii tuliarinneqqiffiusartut	28

8.1	Eqqakkanik tigooqqaavinnik suliareqqiiviusartunik pilersitsineq	28
8.2	Eeqaavissuarnik saliineq matusinerlu	31
8.3	Eeqaavissuarnik nakkutigisanik pilersitsineq	31
8.4	Eqqagassalerinerup allanut suliassannngortinneqarnera	32
9	Anguniagaq 5: Pilersaarusrornermik, allaffisornermik kiisalu ingerlatsinermik pitsanggorsaaneq	34
9.1	Eqqagassalerinermi aningaasaqarnerup paasiuminarulersinneqarnera.....	34
9.2	Eqqakkat ingerlaarnerat paasisimaneqarnerulissaq	35
9.3	Eqqagassalerinermi sulisut ilinniartitaanerat.....	35
10	Eqqagassalerinermut pilersaarutip aningaasatigut kingunissai	36
10.1	2020-2031 eqqagassalerinermut pilersaarut - Aningaasaliinissamik pisariaqartitsineq	36
10.2	Eqimattat A – Ingerlatsinermut missingersuutit maannakkut atuuttut	37
10.3	Eqimattat B – Aningaasalersuinissamik pisariaqartitsineq < 500.000 koruunit	38
10.4	Eqimattat C - Aningaasaliinissanik pisariaqartitsineq 500.000 - 5 mio. kr-t	39
10.5	Eqimattat D - aningaasaliissutigisariaqartut 5 mio. kr.-init amerlanerusut	39
11	Piviusunngortitsineq piffissamullu pilersaarut.....	41
11.1	Tunngaviliineq suliallu ingerlarnga	42

ILANNGUSSAT

- Ilanngussaq 1 Eqqagassalerinermik erseqqissaaneq paassisutissallu tunngavilersuataat
Inuttussutsip allanngoriartornera
2016-imiit 2019-imut eqqagassalerinermut tunngatillugu aningaasarnikkut killiffik
- Ilanngussaq 2 2016-imiit 2017-imut eqqagassalerinermut pilersaarutip nalilerneqarnera

1 AALLARNIUT

Nunatta ilaa najugaqarfipput tullusimaarutigaarput, nunatsinnimi qorsuunersaavoq isumarpullu malillugu kusanarnersaalluni. Narsaatit ivigaqarfiiit savat mangiagaat, qaqqat kusanartut, pinngortitami puilasut, kangerluit qinngortuut avataanilu imaq kiisalu sermersuaq sermillu iigartartui nuannareqaagut.

Nunatta kujataa alianaatsoq takornarianut ukiut tamaasa tikeraartartunut takutikkusupparput. Kissaatigaarput pinngortitaq takornarianut nunaqqatisinnullu piniartunut, aalisartunut savaatilinnullu nuannaarutaallunilu iluaquataassasoq. Taamaammat illoqarfitta, nunaqarfitta pinngortitallu maangaannaq igitanit kamanaallisarneqannginnissaa sulissutigissavarput, kiisalu igitassat avatangiisitigut peqqissutsikkullu isumannaatsumik isumagineqarnissaannut naleqquttunik atortussaqarnissaa qularnaassavarput.

2015-imi eqaagassalerinermut pilersaarut siulleq Kommune Kujallermi saqqummiunneqarmat ingerlariaqqissimavugut, maannakkullu piffissangorsimavoq ukiuni 2020-2031 kommunip eqqagassalerinermut pilersaarutaa ilisaritissallugu, takuneqarsinnaavorlu eqqagassalerinermut tunngatillugu ukiunut tulliuttunut 12-inut pilersaarutit annertuut, kisianni anguniakkanik piviusorsiortunik tunngavillit aalajangiunneqarsimammata.

Kommunimi eqqagassalerinikkut pilersarusiornermi ataatsimut isigalugu anguniakkat tassaapput avatangiisit aamma peqqissuseq eqqarsaatigalugu akisussasseqartumik eqqaavilerneq aqqutigalugu silaannaap, sermip qaqqallu mingutsinnejarnissaat pinaveersaartissallugu akiussallugulu.

Ukiuni sisamani qaangiuttuni ikuallaanermi periusissiap aalajangiunneqanissaa aamma eqqaavissuaatitta iluaraannissaat ingerlanneqarnerisalu pitsangorsaaviginissaat kiisalu kommunimi eqqagassalerinikkut pitsaanerusumik kiffartuussinissap qualkeerneqarnissaat aallunneqgangaatsiarsimapput.

Ukiuni tulliuttuni soorunami taakku immikkut aallunneqartut sulissutigineqarnerat ingerlaannassaaq, kisianni taanna ilutigalugu annertunerusumik atoqqiineq aqqutigalugu annikinnerusumik eqqaaneq aamma eqqakkanik sillimmataasinnaasut atorneqarsinnaanissaat suli annerusumik aallunniarpavut, taamaalilluta eqqagassat toqqorneqartussat/iginneqartussat annikillisinnejarnissaat.

Taamaammat anguniagassavut tassaapput:

- Innuttaasunut suliffeqarfinnullu qaammarsaaneq annerusoq
- Eqqagassaqartitsinaveersaarneq, eqqakkat pilerfii aallaavigalugit annerusumik immikkoortiterineq aamma atoqqiineq
- Ikuallaanerit pinngortitamut ajunngitsut ineriartortinneqassasut
- Igitassanik tigooqqaaviit igitassanik suliaqarfiusartut
- Pilerausiorneq, allaffissorneq aamma ingerlatsineq pitsangorsarneqassapput

Kommune Kujallermi tamaasa kajumissaarumavakka eqqagassalerinermut pilersaarummi matumani anguniassat suliniutillu kommunimi inuinut tamanut nuannaarutissanganngorlugit iluaqtissanganngorlugillu anguneqarnissaanut suleqataaqqullugit.

Suliniutissat allassimaffiiniippot ukiuni tulliuttuni 12-ini siunnersuutit ilungersuullugit piviusunngortinniagassat. Neriuppugut suliassat pitsaasorpassuit suliniutissat allassimaffiannittut suliffeqarfinnit inunnillu tamanit tapersorsorneqassasut. Nerippugut eqqagassalerinermut pilersaarut oqallinnermut pitsaasumut aallarniutaassasoq, kiisalu eqqagassalerinermut pilersaarut komunitsinni pinngortitaq ataqqillugu eqqagassalerinermut tamatta qanoq suleqataasinnaanitsinnut eqqumanerulersitsissasoq.

Tamassi matumuuna kajumissaarneqarpusi siunissami eqqagassat qanoq suliarineqartarnissaannut siunnersuutissinnik kissaatissinnillu saqqummeeqquillusi.

QUJANAQ

Kommune Kujalliuup eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2020-2031
Qupp.6 ukunannga 31

Kiista P. Isaksen

Borgmesteri

2 AALLAQQAASIUT

2.1 ATUGASSARITITAASUT NUTAAT OKTOBER 2019

Avatangiisit illorsorneqarnissaannik Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 22. november 2011-imeersoq naapertorlugu
kommunit tamarmik eqqagassalerinermut pilersaarusiorsimasussaapput, taannalu eqqagassaqassutsip
nalunaarsorneqarneranik kiisalu eqqagassalerinermi siunertanik pilersaarutinillu imaqassalluni.

Kommunip eqqakkat pillugit pilersaarusiaa nuna tamakkerlugu pingaernerusutigut eqqakkat pillugit iliuusissatut
pileraarutaannut naapertuitissaq.

Eqqagassalerinermut pilersaarusiami siunertat aamma pilersaarutit, ukiunut 12-inut eqqagassalerinermut tunngasoq
sisamanut agguarneqassaaq 2020-miit 2023-mut, aamma 2024-mit 2031-mut, ukiuni arfineq pingasuni
pileraarusiornissaq pissaaq.

Piffissami pilersaaruteqarfimmi suliniutit suut aallartinneqarnissaat qaqugukkullu naammassineqarsimanissaat
sukumiingaatsiartumik pilersaarusiorneqarsimassapput. Suliniutit ilaat pilersaaruteqarfiup naajartorneranut
atassapput, suliniutillu ilaat pilersaaruteqarfiup naajartornerani aatsaat naammassineqartussatut
pileraarusiorneqassallutik. Iliuuserisasanut/suliniutinut sukumiisuungitsumik pileraarusiorneq aallartisarneqassaaq,
taanna siumut pileraarusiornерup nalaanni aallaartinneqassaaq.

Piffissap pilersaaruteqarfiup naanerani naliliisoqassaaq eqqagassalerinermut pilersaarusiap nutarterneqarnerani
tunngavigineqartussamik, tassanilu piffissaq pileraarusrifusoq nutaaq ukiunik sisamanik sivisussusilik
suliarineqassalluni.

2.2 EQQAGASSALERMUT PILERSAARUSIAP AAQQISSUGAANERA

Eqqagassalerinermut pilersaarusiap immikkoortuani siullermi sammineqartut tassaapput kommunip
eqqagassalerinermut pilersaarusiaani inatsisitigut toqqammaviit, kommunip eqqagassalerinikkut pileraarusiornernan
tunngaviit uteqattaartut kiisalu eqqagassalerinermik pilersaarusiap aaqqissorneqarnera.

Tamatuma kingorna eqqagassalerinermut tunngatillugu killiffiup nassuaatigineqarnerata naalisarneqarnera
atuarneqarsinnaavoq, taakkulu ilanngussami 1-imil ilaatinneqarput, aamma ilanngussap 2-p taamatuttaaq
naalisarneqarnera, tassanilu 2016-imit 2027-imut Eqqagassalerinermut pilersaarusiap nalinerneqarnera
atuarneqasinnalluni.

Eqqagassalerinermut pilersaarusiap immikkoortuisaa aappaanni eqqqagassalerineq pillugu politikkikkut takorluukkat
anguniakkallu saqqummiunneqarput.

Tamatuma kingorna politikkikkut anguniakkat suliniuteqarfinni assigiinngitsuni erseqqissarneqassapput,
taamaaliornikkut kommunip aalajangiussatut anguniagaasa piviusunngortinneqarnissaannut ilapertutaaniassammat.
Suliniuteqarfijit ataatsimut isigalugu killiffeqarput piviusunngortinneqarnerannilu pilersaarutit aalajangersimasut
ingerlanneqartarlutik.

Naggatatigut eqqagassalerinermut pilersaarusiap imarivaa eqqagassalerinermut pilersaarusiap aningaasaqarnikkut
kinguneri kiisalu suliniutit assigiinngitsut piviusunngortinniarnissaannut pilersaarusiaq.

2.3 TUNNGAVIIT UTEQATTAARTUT

Kommune Kujalliuup tunngaviit arlalippaaluit nunallu tamat akornanni anguniakkat toqqarsimavai, taakkulu
kommunimi eqqagassalerinermut pilersaarusiami uteqattaartuupput tunngaviusussaallutillu. Taakku immikkoortumi
matumani naatsumik nassuiarneqarput.

2.3.1 EQQAGASSANIK PINGAARNERSIUINEQ

Eqqagassanik pingaarnersiuineq eqqagassat pilersaarusiorfigineqarneranni suilarineqarnerannilu pingaarnersiuinermi atorneqakkuttarpooq. Naatsumik oqaatigalugu eqqagassanik passusseriaaseq pingaarnersiuinermi qutsinnerpaaq toqqaraanni taava avatangiisitigut anguneqarsinnaasut pitsaanerpaat anguneqartarput.

Eqqagassanik pingaarnersiuineq ima tulleriinnilersorneqartarpooq.

1. **Eqqagassanik pingaarnersiuinikkut** eqqagassanik pilersitsinissaq pinaveersimatinneqartarpooq. Taamaaliortoqarsinnaavoq nioqqtissiornermi angerlarsimaffinniillu maangaannartitassannik ikilisaanikkut, soorlu poortuutit atorneqarsinnaaput aammalu nioqqtissiat sananeqaatinik ajornartorsiutaasartunik akugisaat annikillineqarsinnaallutik. Nioqqtissianik suliareeqqaangikkaluarlugit toqqaannartumik atoqqiinikkuttaaq eqqagassanik pilersitsineq pinngitsoorneqartarpooq.
2. **Atoqqinissaannut piarersaaneq** tassaavoq nioqqtissiat piarersarneqaraangamik (misissorlugit, salillugit imaluunniit iluarsaallugit) suliareeqqaangikkaluarlugit atoqqinnejarsinnaalersarnerat. Atoqqiineq tassavoq nioqqtissianik atorfissareeqqaagaannut atueqqinneq.
3. **Sananeqaataanik atoqqiineq** tassaavoq eqqakkat aserorterlugit suliareqqinnejartarnerat, tassa pioqqaarneranni assinganik nioqqtissiarlugit, imaluunniit allarluinnanngorlugit nioqqtissiarlugit.
4. **Allatut iluaqtissanngortitsineq** tassaavoq eqqakkat atortussianut taarsiigaangata. Iluaqtissanngortitsinerit tulliuttunisut marlunnut avinneqartarput:
  - Eqqakkat allanut taartissanngorlugit iluaqtissanngortinneqartarput, soorlu issumut, ujaqqanut ujaraaqqanullu taartissanngorlugit.
  - Eqqakkat ikuallannerisigut nukimmik atorluaaneq, tassa eqqakkat ikummatisanut allanut taartigalugit.
5. **Igitsineq** tassaavoq eqqakkat nukingi iluaqtiginagit ikuallanneqarnerat imaluunniit eqqaavissuarnut matoorunneqarnerat, taamalu eqqakkat iluaqtiginninnermi anguniakkamik naammassinninngitsoortarlutik.

2.3.2 AALLAAVIINI IMMIKKOORTITERISARNEQ

Eqqagassanik aallaaviini immikkoortiterisarnermi eqqagassat pilersinneqarfimminni immikkoortiterneqartarput, taamalu siunertaq malillugu suliarineqarnissaannut iginnejarnissaannullu periarfissaginnerulersarpoq.

Aallaaviini immikkoortiterisarnikkut atoqqinissaat imaluunniit sananeqaataasa atoqqitassanngortinneqarnissaat siunertaralugu pilersinneqakkajutarpooq (igalaamerngit, savimerngit, pappiaqqat assigisaallu), imaluunniit eqqakkat kukkanumik suliarineqarneratigut peqqiillortitsinissaat avatangiisinulluunniit sunniinissaat ilimananginnerulersinneqartarluni.

Aallaaviini immikkoortiterisarnikkutaaq iluaqutasartoq alla tassaavoq eqqagassat sinneruttut ikuallagassanngortitassaasartut imaluunniit matugassanngortitassaasartut ikinnerulersarnerat.

2.3.3 ATORTORISSAARUTIT MINGUNNERUNNERUSUT / ATORTORISSAARUTIT PISSARSIARINEQARSINNAASUT PITSAANERPAAT

Atortorissaarutinik pitsaanerpaanik / pissarsiarineqarsinnaasunilluunniit pitsaanerpaanik atuisussatitaaneq – tassa nutaanik eqqagassalerinermi atortorissaarutinut nutaanut aningaasaliisoqartillugu atortorissaarutit mingunnanginnerpaat atorneqartussaapput. Tamatumani eqqarsaatigineqartariaqarpoq eqqagassalerinermi atortorissaarutit nutaliaasorujussuit passunniaraanni ilinniarluarsimanissaq pisariaqartarmat, tassa ingerlatsineq aammalu atortorissaarutinik iluarsaassineq eqqarsaatigalugit.

2.3.4 MINGUTSITSISUP AKILIISUSSAANERA

Mingutsitsisup akiliussaanera, taassuma malitsigisaanik eqqagassanik pilersitsisoq tassaavoq eqqagassat passunneqarneranni iginneqarnerannilu aningasartuutinik akiliussaasoq. Periaaseq taanna eqqagassalerinermi akiliutinik aaqqissuinermi atorneqartarpooq.

2.3.5 ANINGAASATIGUT IMMINUT NAMMATTUUNISSAAT

Aningasatigut imminut nammattussaanera, tassa eqqagassalerinermut akiliutit kommunip eqqagassalerinermut eqqaanermullu aningasartuutaanut naleqqussarneqassapput. Tassalu ukiut ingerlanerini akiliutit eqqagassalerinermi aningasartuutinit amerlanerunatillu ikinnerussanngillat. Eqqagassalerinermut akiliutit aammalu sullissineq tunniunneqartoq / periarfissaritinneqartoq imminnut naammaginartumik naapertuitissapput.

2.3.6 SIVISUNERUSUMIK ANINGAASARSIUTIGINEQARNERAT

Sivisunerusumik aningasarsutigineqarneranni nunarsuup pisuussutaasa pitsaunerusumik aqunneqarnissaat siunertaavoq, tassa sananeqaatit nioqqtissiallu sapinngisamik aningasarsiornikkut sivisunerpaamik naleqarnerpaamillu ingerlaartinniarneqassallutik.

Sivisunerusumik aningasarsutigineqarneranni pisuussutit eqqagassanngortussaraluit nalillit ingerlaarneranni ataatsimik arlalinnilluunniit kingumut utersaartinneqartarpot nioqqtissiornermilu atoqqinneqartarlutik imaluunniit sunut allanut ingerlaarfinnut nutarluinnarnut ingerlaqqittarlutik.

Taamaammat sivisunerusumik aningasarsutigineqarnerat sananeqaataannik atoqqiinermut tunngasorujussuuvoq, imaluunniit suli pitsaunerusumik nioqqtissianik iluarsaassiarnerit pitsangorsaanikkulluunniit eqqagassiornermik pinaveersaartitsinermut tunngasorujussuulluni.

2.3.7 NAALAGAAFFIIT PEQATIGIIT (FN) PIJUUAANNARTITSINEQ TUNNGAVIGALUGU INERIARTORTITSINEQ PILLUGU ANGUNIAGAAT 17-IT NUNARSUARMUT TAMARMUT ATUUTTUT

Ukiuni kingullerni Naalagaaffiit Peqatigiit nunarsuarmi tamarmi piujuannartitsineq tunngavigalugu anguniagaanut peqataanerup naammassineqarnissaat sammineqariartuinnarpoq. Naalagaaffiit Peqatigiit nunarsuarmioqatigiinnut anguniagaat anguniakkanik aalajangersimasunik 17-inik aammalu anguniakkat ilaannik 169-imik anguniakkanut pingarnernut 17-inut agguataarsimasunik imaqarput. Nunarsuarmioqatigiinnut anguniakkat 17-it aammalu taakku ataanni anguniakkat immikkoortui uani nassaarineqarsinnaapput (qallunaatut) <https://un.dk/da/om-fn/verdensmaalene>.

Nunarsuarmioqatigiinnut anguniakkat aamma Kalaallit Nunaanni eqqagassanik pilersaarusrornermut atuupput. Nuna tamakkerlugu eqqagassalerinermut pilersaarutissami nunarsuarmioqatigiit anguniagaat arfinilit anguniakkallu immikkoortui aalajangersimasut toqqakkat tulliuttut immikkut sammineqarput:

ANGUNIAGAQ 6: IMEQ ANARTARFILERINERILU MINGUITSUT

Anguanikkap immikkoortua 6.3: 2030 sioqqullugu mingutsitsinerup annikillisinneqarneratigut, eqqaavissuarmut eqqakkanik igitisisarunnaarnikkut aamma akuutissanik atortunillu navianartunik aniatitsinerup annikinnerpaaffianiitsineratigut, aamma imikup suliarineqanngitsup annertussusia affaannangortinneratigut aammalu sananeqaatinik atoqqiinerup nioqqtissianillu atoqqiinerup malunnaatlimmik qaffanneratigut imeq pitsaunerulersinneqassaaq.

Anguniakkap immikkoortua 6.6: 2020 nallertinnagu uumassusileqarfiit imermut attuumassutilit, soorlu qaaqat, orpiippasuit, masarsoqarfiit, kuumit, nunap iluata erngata tasinngortanngorfii aammalu tatsit illersorneqalissapput pissusitoqaasullu ilerseqqinnejarlutik.

ANGUNIAGAQ 7: NUKISSIUTIT ATAAVARTUT

Anguniakkap immikkoortua 7.2: 2030 nallertinagu nunarsuarmi nukissiornermi nukissiutinik ataavartunik atuineq annertuumik qaffanneqassaaq.

ANGUNIAGAQ 12: AKISUSSAASSUSILIMMIK ATUINEQ NIOQQUTISSIORNERLU

Anguniakkap immikkoortua 12.4: 2020 nallertinnagu nunarsuarmioqatigiit atugassarititaat isumaqatigiissutaasut naapertorlugit akuutissat eqqakkallu piunnerminni tamarmi avatangiisut isumannaatusumik passunneqartalissapput, aammalu taakku silaannarmut, imermut nunallu aniatinneqarnerat annertuumik annikillisineqassaaq inuit peqqissusianut avatangiisinnullu pitsaanngitsumik sunniuttarnerat annikillisarumallugu.

Anguniakkap immikkoortua 12.5: 2030 sioqqullugu pitsaliuinikkut, annikilliliinikkut, sananeqaataanik atorluaanikkut aammalu atueqqinnikkut eqqakkat malunnaatilimmik ikilisinneqassapput.

Anguniakkap immikkoortua 12.6: Suliffeqarfii, pingaartumik suliffeqarfii angisut nunanilu arlalinniittut, piujuannartitsiviusumik suleriaaseqarnissaannik aammalu nalunaarutarnerminni piujuannartitsineq pillugu paasissutissanik ilanggussisarnissaannik kajumissaarneqassapput.

Anguniakkap immikkoortua 12.7: Nunani namminerni politikkit pingaarnersiuinerillu naapertorlugit pisortat pisiniartarnerisa piujuannartitsinerminik tunngaveqalernissaannik siuarsaneq.

ANGUNIAGAQ 13: SILAP PISSUSAA PILLUGU ANGUNIAKKAT

Anguniakkap immikkoortua 13.2: Silap allangornera akiorniarlugu iliusissanik nunap nammineq politikiinut, periusisiaanut pilersaarusrioneranullu ilanggussineq

ANGUNIAGAQ 14: IMAANI UUMASSUSILLIT

Anguniakkap immikkoortua 14.1: 2025 sioqqullugu imaani mingutsisinerit suulluunniit pinngitsoortinneqarlutillu annertuumik ikilisinneqassapput, pingaartumik nunamik tunngaveqartumik ingerlatanit pissuteqartumik mingutsisinerit, tassunga ilanggulligit imaani eqqakkat aamma inuussutissanit mingutsisineq

ANGUNIAGAQ 15: NUNAMI UUMASSUSILLIT

Anguniakkap immikkoortua 15.1: 2020 nallertinnagu nunami imermi, pingaartumik orpippasuarni, masarsoqarfinni, qaqqani aammalu panertoqarfinni nunat tamalaat akornanni pisussaaffiliussat naapertorlugit uumassusileqarfinnik piujuannartitsinissaq, pilersitseqqinnissaq piujuannartitsinerlu tunngavigalugu atorluaanissaq qularnaassallugu.

Kommune Kujalleq eqqagassalerinermi suliuniutini aqqutigalugit nunarsuarmioqatigiit anguniagaannik arfinilinnik anguniakkallu immikkoortuinik toqqakkanik naammassinniinarnermut peqataassaaq.

2.4 PILERSAARUSIORTARNERUP INGERLAARNERA

Naak Eqqagassalerinermut pilersaarusiami 2020-imiit 2031-imut ukiunut 12-inut atuuttunngorlugit anguniakkat aalajangersneqarsimagaluartut taamaattoq pilersaarasiaq allanngorarsinnaasutut isigineqartariaqarpoq tassami

paasisutissat pitsanngoriartornerat nutaanillu ilisimasaqalerneq naapertorlugu pilersarusiaq naleqqussarneqarlunilu iluarsineqartassammat.

Taamaaliluni pilersaarusiorneq ima ingerlaassaaq ukiut siullit marluk (2020 aamma 2021) atorneqassallutik suliniutinik aallartitsinermut piviusunngortiterinermullu, taakkulu eqqagassalerinermut pilersaarummi anguniakkani ataasiakkaani nassuiardeqartuni suliniuteqarfiganut assiginngitsunut pisussissamisoortumik malittaassapput.

Ukiut pingajuata ingerlaneranni (2022) killifissiuisoqassaaq suliniutillu piviusunngortiterneqarnerat naliliivigineqassalluni. Naliliinikkut erseqqinnerusumik paasisimaneqalissaq suliniutit sorliit aallarnerneqarsimanersut atuutsinneqalersimanersullu, suliniutit suut ilassuserneqartariaqarnersut, suliniutit sorliit pisariaqarunnaarnersut taamalu allangortiterneqartariaqarnersut aammalu nutaanik ilisimasaqalerneq naapertorlugu nutartertariaqarnersut.

Piffissap pilersaarusiorfiusup ukuani kingullermi (2023) naliliineq eqqagassalerinermi anguniakkat iluarsineqarnissaannut toqqammavissiissaaq kiisalu piffissami pilersaaruteqarfimmi tulliuttumi 2024-2027-imi nutaanik anguniagassiornermut nutaamillu suliniutissanik nalunaarsuiffiliornermut toqqammavissiissalluni. Soorunami eqqagassalerinermut pilersaarummi matumani anguniakkat iliuutsillu taaneqartut nanginnejarsinnaapput, aammalu pilersaaruteqarfimmi 2020-2023-im aallartinneqarsimanngikkaluarlutik / piviusunngortinneqarsimanngikkaluarlutik suli pisariaqartut ingerlateqqinnejarsinnaallututik.

Pilersaarutit ingerlasarnerat siuliani nassuiardeqartoq matuma kinguliani titartagartalerlugu takutinnejarpooq **Fejl!**
Henvisningskilde ikke fundet..

Assiartaliussaq1 Piffissami eqqagassanut pilersaaruteqarfimmi 2020-2023 pilersaarutit ingerlasarneri

3 2016-2027-IMI EQQAGASSANUT PILERSAARUT AAMMALU EQQAGASSALERINERUP KILLIFFIA

3.1 EQQAGASSALERINERUP KILLIFFIA

Eqqagassalerinermi killiffik paasisimalerumallugu Kommune Kujalleq 2020-2031-mut eqqagassanut pilersaarusiornermini eqqagassanik nalunaarsuinertervoq. Tassannga paasisat ilanngussaq 1-imni eqiterneqarput. Taamaattorli ukiuni kingullerni 4-5-ni siuariaatit pingarutilit ilaatsersissallugit aalajangiunneqarsimavoq.

3.1.1 EQQAGASSALERINERIT

- ✓ Eqqaavinnik imaarsisarneq assigiissarneqarpoq, taamaammallu inoqarfinni tamani sapaatit akunnerannut ataasiarluni imaarsisoqartalerpoq, siusinnerusukkut sapaatit akunnerannut ataasiarluni, marloriarluni pingasoriarluniluunniit imaarsisarnerit qinigassaasimagaluarput aammalu inoqarfimmiiit inoqarfimmiiit imaarsisarnerit akulikissusii assigiigatik.
- ✓ Aamma eqqagassalerinermut ilanngussimagaanni akiliut ataasiulerpoq sumi najugaqarneq apeqqutaatinnagu, siusinnerusukkut akit allassimaffiat pisooq naapertorlugu Nanortalimmi akiliut illoqarfinnit allanit marlunnit appasinnerugaluarpooq, nunaqarfinnilu akiliisoqanngilluinnartaraluarluni.
- ✓ Illoqarfinni eqqagassalerivinnut tunniussinermut akiliutit atorneqalerput aammalu nunaqarfinni suliffeqarfiiut tunngaviusumik akiliisinneqartalerlutik, tassa siusinnerusukkut eqqaavimmut akiliutit taamaallaat illoqarfinni suliffeqarfinnit akilerneqartartunut taarsiullugu.
- ✓ Pingartumik eqqagassanik tigooraavinni akiliutit assigiinngissitaarnerulersinneqarput aammalu eqqagassat immikkoortuinik assigiinngitsunik passussinermini aningaasartututinut naleqqussarneqarlutik.
- ✓ Eqqagassat eqqagassalerivinnut anngunneqartut pitsaanerusumik immikkoortiterneqartalersinnaat siunertarlugu kukkusumik immikkoortiterinermut akiliutit atorneqalerput.
- ✓ Illoqarfinni eqqagassanik angisuunik katersisarneq atorneqalerpoq, taakkulu eqqagassalerinermut akiliutinut ilanngullugit qaammatit pingasukkaartumik akilerneqartarlutik.

3.1.2 EQQAGASSALERIVIK

- ✓ Ullumikkut illoqarfinni tamani eqqagassanik ulorianartunik eqqagassanillu ajornartorsiutaasunik allanik tigooraaviit avatangiisitigut akuerisat pilersinneqarsimalerput.
- ✓ Ikuallaanikkut aaqqissutaasinnaasunik kommune misissueeqqaartsisimavoq, soorlu Qaqortumi ikuallaaviliorneq, imaluunniit Kalaallit Nunaanni, Islandimi Danmarkimiluunniit ikuallaavinnut assartuinerit misissorneqarsimallutik.
- ✓ Kommune Kujalleq nunatsinni kommuninik allanik suleqateqarluni kommunit ataatsimut eqqagassaleriviannek ESANI-mik pilersitsisimavoq. ESANI siunissami nunatsinni eqqagassanik ikumasinnaasunik Nuummi Sisimiunilu eqqagassalerivinni angisuunik ingerlatsissaq, taavalu illoqarfinnit nunaqarfinniillu allanit eqqagassat eqqagassalerivinnut taakkununnga assartorneqartassallutik.
- ✓ ESANI-p pilersinneqarneratigut nuna tamakkerlugu ikuallaaveqarnermi periusissiaq sivisumik utaqqineqarsimasoq aalajangerneqarpoq.
- ✓ Nanortalimmi eqqagassalerivik atoqqiisarfillu pilersinniarlugu alloriarnerit siullit tiguneqarput, tassa illorsualiorqarpooq eqqagassaleriviusussamik kiisalu siunissami eqqagassalerisarnermi atugassamik eqqagassanik naqitsissummut aningaasaliisoqarluni.
- ✓ Aamma nunaqarfinni Qassiarsummi, Igalkumi, Egalugaarsunni Aappilattumilu eqqagassanik naqitsissutissanik pisisoqarpoq.
- ✓ Kommunimi nunaqarfifiq ikuallaaviinik matusinissaq ingutserinissarlu Kommune Kujalliuup pilersaarusiorpaa, ikuallaavilli illutarisimasaat piginneqassallutik. Illutaat siunissami eqqagassaleriermut atorneqassapput. Igalmi misileraasoqangajalerpoq.

- ✓ Nunaqarfinni pingasuni kiisalu Alluitsup Paani eqqaavissuit salinneqarput, tamatumalu malitsigisaanik igitsivissanik immikkoortiterisarneq atorneqalerpoq naak suli pitsanngorsarneqarsinnaagaluarluni.

3.1.3 EQQAGASSANIK NALUNAARSUISARNEQ AAMMALU EQQAGASSALERINERMI ANINGAASAQARNEQ

- ✓ Illoqarfinni eqqagassat eqqagassalerivinnukaassorneqartut ingerlaavartumik nalunaarsorneqartarput. Nalunaarsuinerit eqqagassanik tunniussinermut akiliqasinerit tunngavigineqartarput.
- ✓ Eqqagassalerivinnut tunniussinermut akiliutit atorneqalernerisa kingorna eqqagassalerinermi isertitat malunnaateqaqisumik qaffariarsimapput naak 2015-imi aallartisarnermi ajornartorsiuteqarsimagaluartoq.
- ✓ Isertitat amerleriarsimagaluartut eqqagassalerinerup aningaasatigut imminut nammattungornissaanut suli sivisulaartussaavoq, taamaammallu aningaasartuutit ilarpaalui suli akileraarutitigut akilersorneqarput.
- ✓ Kommunip anguniagaasa ilaat tassaavoq akiliut aalajangerneqartut ersarissunngortissallugit, tamatumani lu suli anguniagaq ungasiarpoq.

3.2 2016-2027-MI EQQAGASSALERINERMUT PILERSAARUTIP NALILERSORNEQARNERA

2020-2031-mut eqqagassalerinermut pilersaarusrornermi siusinnerusukkut eqqagassalerinermut pilersaarutaasimaq nalilersorneqarpoq, pingaartumik pilersaarummi suliniutissatut nalunaarsugaasimasut amerlaqisut nalilersorneqarlutik. Naliliinermit tassannga paasisat ilangussaq 2-imi allaaserineqarput, matumali kinguliani naatsumik eqikkarneqarlutik.

2019-ip naanaerani suliniutissat 2/3-ii tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit piviusunngortinnejarsimapput, suliniutiginiakkallu pingajorarterutaat sinneruttut aallarnerneqaratik. Suliniutiginiakkt aallartinneqanngitsut affaat sinnejartut siunissami piffissami pilersaarusrorfiusussani aallartinneqassapput imaluunniit piffissap pilersaarusrorfiusup ingerlanerani pisariaarussimassallutik. Suliniutiginiakkat sinnerisa aallartinneqarnissaa amerlanertigut kinguartinneqartarsimavoq allanik pingaernerutitsineq aamma / imaluunniit eqqagassalerinermi periaassisani allannguineq pissutigalugit.

Pilerausiat akornanni tamakkiisumik naammassineqarsimasut ilaannakortumillu naammassineqarsimasut makku erseqqissarneqarsinnaapput:

- Kommune Kujalliuup iluarsianik eqqagassalerinermut ileqqoreqqusaliornera,
- siunissami Qaqortumi nakkutigisamik eqqaavissuassap ilusilernissaanut ingerlannissaanullu pilersaarusrorneq, taannalu Nanortalimmi Narsamilu eqqagasanut annertuumik aamma atorneqarsinnaassaaq,
- Nanortalimmi eqqagassalerivissamik pilersitsinarneq,
- kommunimi eqqagassaleriviit sulisoqarnerulerterat kiisalu
- siunissami ikualaaveqarnikkut aaqqiinerit pillugit nuna tamakkerlugu perisiusissiassamik inaarutaasumik aalajangiineq.

Suliniutiginiakkat tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit naammassineqarsimasut ataatsimut isigalugu oqaatigineqarsinnaavoq:

- tassaasut suliniutit Kommune Kujallermi allaffissornikkut aammalu kommunip missingersutaasa iluanni naammassineqarsinnaasut,
- suliniutit Namminersorlutik Oqartussaniit aningaasatigut tapiiffigineqarsimasut,
- suliniutit annerusumik sanaartorfiusariaqanngitsut, imaluunniit
- suliniutit tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit kommunit ataatsimoorlutik eqqagassaleriviata ESANI-p pilersinneqarnissaanik aalajangerup malitsigisai.

Piffissap pilersaarusrusiorfiusup aallartinnerani suliniutit aallartinneqartussatut pilersaarutigineqartut, aallartinneqarsimannngitsulli qassiit nunaqarfinni eqqagassalerinermut tunngapput, taakkunani lu suliniutit aallartinnissaat aalajangiusimaannarnissaallu assut ajornakusoortarsimavoq sulisut taarseraannerujussuat pissutigalugu.

Tamatuma saniatigut piffissami pilersaarteqarfiusup ingerlanerani aaqqissuussaanikkut allannguisoqarpoq, taamaasilluni nunaqarfinni teknikkikut ingerlatsinerup akisussaaffittaa Teknikkimut Avatangiisinullu Ingerlatsivimmiit nuutsinneqarpoq. Tamannalu isumaqarpoq nunaqarfinni suliniutit naammassineqarnissaat isumannaarniarlugu allaffissornikkut sulisunik aamma aningaasanik amerlanerusunik atuisoqassasoq, allaffissornikkut suliassaqarfiiit arlaqartut akornanni ataqtigissaarisooqassammat.

4 2020-MIIT 2031-IMUT POLITIKKIKKUT ANGUNIAKKAT

Kommune Kujalliuup eqqagassalerinermut tunngatillugu politikkikkut anguniagai ukiunut 2020-2031 ukua aallarnerfigaat:

- Eqqagassalerinermut tunngatillugu anguniakkat 2015-imeersumi pilersaarusrornermi periusissiami aalajangersakkat aamma 2017-imiit 2028-mut Kommunip pilersaarutaanut ingerlateqqinnejqarput.
- 2016-imiit 2027-imut Eqqagassalerinermut pilersaarummi anguniakkat pingarnerit arfineq marluk nalilerneqarneri, aamma suliniuit/projektit assigiingitsut 50-ingajaat anguniakkat sanarfineqarfigaat,
- Nuna tamakkerlugu 2019-imiit 2031-imut eqqagassat pillugit iliuusissamik pilersaarutip missingiutaa kiisalu
- Eqqagassalerinermut suliassaqaqfimmi pisariaqartinneqartunik nutaanik nassaarneq.

Takussutissaq2 Uppernarsaatit takussutissartaat il.il. Eqqagassalerinermut pilersaarummi 2020-miit 2031-mut anguniakkanut tunngavilisoq.

4.1 2017-IMIIT 2028-IMUT KOMMUNIMUT PILERSAARUT

Kommune Kujalleq 2017-imiit 2028-imut kommunimut pilersaarummi eqqagassalerinermut tunngasuni suliassaqaqfimmi anguniakkanik arlaqaaluttunik akuersissuteqarpoq, eqqagassalerinermut pilersaarutip massuma erseqqissaqaataaffigisassaanik. Pingarnertut Kommune Kujalleq siullermik eqqakkanik pilersitsisartuni aappaattullu eqqakkanik tunniussisarfinni eqqakkanik immikkoortiterisarneq siuarsarniarpaq.

Tamatuma saniatigut Kommune Kujalleq eqqagassalereriaatsinik assigiinngissitaartunik pilersitsiniarpoq, tamatumani lu tunngaviit pingarnerit tassaapput:

- Atoqqiineq, tassa sananeqaatit iluaqtitut atoqqinneaqattaassapput, soorlu savimerngit aatsinnejqartassapput, igalaamerngit immikkoortiterneqartarlutik aammalu eqqagassat naggorissaasiarineqartarlutik.
- Immikkut passussineq, tamatumani eqqakkat ulorianartut atortukullu innaallagiortuneersut avammut nassiunneqassapput
- Ikuallaaneq, nukik eqqakkanittooq kiassaateqarfinni atorneqartassaaq
- Eqqakkat sinneruttut eqqaavissuarmut nakkutigisamut inissinneqartassapput

4.2 2016-IMIIT 2027-IMUT EQQAGASSALERINERMUT PILERSAARUMMI ANGUNIAKKANIK AAMMA SULINIUTINIK NALILIINEQ.

2015-imi kommunip pilersaarusrusiornermi periusissiaani anguniakkat ersarissarneqarnerat aamma kommunimut pilersaarummut ilanngunneqarnerata saniatigut 2016-imiit 2027-imut Eqqagassalerinermut pilersaarummi anguniakkat aallaavigineqartut, Kommune Kujallermi eqqagassalerinermut suliassaqarfiup kivinneqarnissaanut pisariaqartinneqartutut nalilerneqarput.

Taamaattumik 2016-imiit 2027-imut eqqagassalerinermut pilersaarummi anguniakkanik arfineq marlunnik aalajangersaasoqarpoq, tassa allaffisornerup aamma ingerlatsinerup nukitorsarneqarnissaanut tikkuussisut kiisalu eqqakkaat avatangiisimut peqqinnissamullu isumannaatsumik suliarineqartanissaanut tikkuussisut. Anguniakkat makku siunnerfigineqarput:

1. Innuttaasunut suliffeqarfinnullu qaammarsaaneq annerusooq
2. Pinngortitamut najugaqarfinnullu asuli eqqaanerup annikillisinnissaa
3. Atuisut eqqagassanik immikkoortiterisarnerat
4. Ikuallaanerit pinngortitamut ajunngitsut ineriartortinnejqassasut
5. Eqqaavissuit salinnejqassasut nakkutigisaasumillu eqqakkanik inissiisoqartassasoq
6. Eqqagassat ajornartorsiutaasut passussivissaqartinnissaat isumannaarneqassasoq
7. Pileraarusrusiorneq, allaffisorneq aamma ingerlatsineq pitsanngorsarneqassapput

2016-imiit 2027-imut Eqqagassalerinermut pilersaarummi naliliinermi inernilerneqarpoq anguniakkat ilai ataatsimoortinnissai tulluarnerussasoq, arlaatigut imminnut atassuteqarmata taamaasiорnerlu imartunerulersitsissammatt.

Nuna tamakkerlugu eqqakkaat ikuallanneqarsinnaasut pillugit eqqagassalerinermut periusissiap nutaap aamma nuna tamakkerlugu eqqakkanik passussinissamut pilersaarutip nutaap kingunerik anguniakkat ilaaniq aaqqiinissaq pisariaqarpoq.

2016-imiit 2027-imut Eqqagassalerinermut pilersaarut soorlu eqqaaneqareersutut suliniuitit/projektit 50-ingajaat anguniakkanut arfineq marlunnut agguataarneqarsimapput. Siariartornissap takorloornissaajornakusoorsimavoq, suliniutini taamak amerlatigisuni anguniakkat matussuserneqarnissaat eqqarsaatigalugu. Taamaattumik inerniliunneqarpoq eqqagassalerinermut pilersaarutip nutaaq suliniutinik ataqtigissaarneqarnerusunik imaqassasoq, pisariaqartitsineq malillugu suliniutinut agguataartunut piviusungortinnejqarsinnaasut.

4.3 2019-IMIIT 2031-IMUT NUNA TAMAKKERLUGU EQQAGASSALERINERMUT PILERSAARUMMUT MISSINGIUT

Nuna tamakkerlugu eqqagassalerinermut pilersaarummut nutaamut missingiut ukiuni 2019-imiit 2031-imut atuuttussaq 2010-imiit 2013-imut nuna tamakkerlugu eqqagassat pillugit iliuusissatut pilersaarummut paarlatisaq 2019-ip aallartinnerani Kalallit Nunaanni kommuninut tusarniaassutigineqqaarpoq. Tamatuma kingorna pilersaarut tamanut tusarniaassutigineqarpoq 2019-imi novembarip qeqqata tungaanut.

Pileraarut nutaaq anguniakkat immikkoortuinik tallimanik anguniakkani pingarnernik taakkununnga ilaasunik imaqassaaq:

- Anguniakkap immikkoortua 1: Pileraarusrusiorneq aqutsinerlu
  - ✓ Eqqakkanik passussinermut naleqquttunik inatsisitigut killigititanik qulakteerinninnejq
  - ✓ Eqqagassalerinermut suliassaqfimmeli pilersaarusrusiornermut tunngasunik aamma aqutsinermi isumalluutinik qulakteerinninnejq
  - ✓ Eqqakkaat kommunini ataasiakkaani ingerlaarneri pillugit tamakkiisumik isiginninnermik pilersitsineq.
- Anguniakkap immikkoortua 2: Paasissutissat, innutaasullu pegataatinnegarnerat

- ✓ Innuttaasut aamma inuussutissarsiortut naammattumik ilisimasaqarnissaat qulakkiissallugu taamaasillutik eqqagassalerinermut suliassaqarfimmi anguniakkanut aamma inatsisinut tunngatillugu naapertuuttuliorsinnaaniassammata.
- ✓ Naalakkersuisut paasissutissinertik aqqutigalugu kommunit innutaasunut inuussutissarsiortunullu paasisutissiinermik sulianut tapersiinissaat.
- Anguniakkap immikkoortua 3: Eqqakkanik pitsaliuineq aningaasanillu kaavialartsineq
  - ✓ Ataatsimut eqqakkat pilersinneqartut annertussusaannik appartitsineq.
  - ✓ Ataatsimut eqqakkanik atoqqiinermik qaffatitsineq.
  - ✓ Allamut atoqqiineq aamma atoqqiinermik anguniakkamut naleqqutinngitsumik mingutsitsinermik siaruaasoqannginnissaanik qulakkeerinninneq
  - ✓ Pisortani inuussutissarsiortunilu eqqakkanik pitsaliuineq qitiutillugu, piujuartitsinissamut allanngornermik
- 1. Innuttaasunut suliffeqarfinnullu qaammarsaaneq annerusoq
- 2. Eqqagassaqartitsinaveersaaneq, eqqakkat pilerfii aallaavigalugit immikkoortiterineruneq aamma atoqqiineq
- 3. Ikuallaanerit pinngortitamut ajunngitsut ineriertortinnejassut
- 4. Igitassanik tigooqqaaviit igitassanik suliaqarfiusartut

aamma aningaasanik kaaviaartitsinermik saqqummiineq siuarsaanerlu.

- Anguniakkap immikkoortua 4: Eqqakkanik passusseeqqaarnermi eqqakkanut tigooraaveqarfii
  - ✓ Illoqarfinni nunaqarfinnilu tamani iluaqusersutinik pioreersunik eqqakkanut tamanut suliaqarnissamut tigoraavinngortitsilluni alliliineq.
  - ✓ Eqqaavissuarnik pisoqqanik pioreersunillu avatangiisnut mianerinnittumik torersaneq aamma matusinermik qulakkeerinninneq.
- Anguniakkap immikkoortua 5: Ataatsimut ikuallaavimmik iluarsiissut
  - ✓ Eqqakkanik ikuallaavimmiit silaannarmut aniatitsinerit ajoqtaasinnaasut annikillisillugit (ikuallaaviit pillugit EU-p peqqussutai 2024-imeersut eqquutsillugit)
  - ✓ Kommunit ataatsimut eqqagassalerinermut ingerlatseqatigiiffiannik pilersitsineq aamma ingerlatsineq
  - ✓ Ataatsimut nuna tamakkerlugu iluarsiissummik pilersitsinissaq, kiisalu ataatsimut ikuallaavimmut iluarsiissut, eqqakkanik aamma uuliakumik ikuallaanissamut naammattumik piginnaasalik ikuallaavik ullutsinnut nalequttoq.
  - ✓ Illoqarfinni nunaqarfinnilu tamanit eqqakkanik ikuallanneqarsinnaasunik ikuallaavinnut assartuinissaq.
  - ✓ Eqqakkanik ikuallaavinnit kiassneremi sunniateqarluartumik atuinertermik qulakkeerinninnissaq, ilagalugu kiassnererup ataqtigimmik aaqqissuuusinermi sallutinnejqarnera.
  - ✓ Ikuallaanermi sinnikut akisussaasumik passunneqarnissaannik qulakkeerinninnissaq.

4.4 2020-IMIIT 2031-IMUT TAKORLUUKKAT ANGUNIAKKALLU

2016-imiit 2027-imut Eqqagassalerinermut pilersaarummi anguniakkat suliniutillu immikkut naliliiffigineqarnerat aallaavigalugu kisianni ilaagitut nuna tamakkerlugu eqqagassanuit iliusissat nutaat aamma tunngavigalugit aalajangiunneqarpoq 2020-miit 2031-imut Eqqagassalerinermut pilersaarut anguniakkat tallimat ukua aallaavigalugit suliarineqassasoq:

Soorlu takuneqarsinnaavoq 1-imi, 3-mi aamma 5-imi 2016-imiit 2027-imut Eqqagassalerinermut pilersaarummi pingaarnertut qulequttat ingerlateqqinnejqarnerat, kisianni suliniuteqarfinnut allannguisoqarpoq, aaqqiissuteqartoqarpoq aamma ilanggussisoqarpoq, anguniakkat pingasut taakku ataani pingaarnersiukkanik.

Anguniagaq 2 Eqqagassanik pinaveersaartsineq, annertunerusumik eqqakkat pilerfii aallaavigalugit immikkoortiterineq aamma atoqqiineq anguniakkanik marlunnik ataatsimoortitsineq: pinngortitami najugaqarfinnilu

asuli eqqaanerup annikillisinnissaa (anguniagaq 2) aamma eqqakkat pilerfii aallaavigalugit eqqagassanik pilersitsisumi immikkoortiterineq (anguniagaq 3), nutaanik ilaternikoq.

Anguniagaq 4 Eqqakkanik passusseqqaarnermi eqqakkanut tigooraaveqarfiiit anguniagatoqqanik marlunniq ataatsimoortitsineq: eqqaavissuit salinnejqassasut nakkutigisaasumillu eqqakkanik inissiisoqartassasoq (anguniagaq 5) aamma eqqagassanut ajornartorsiutaasinnaasunut atortorissaarutinik isumannaarineq (anguniagaq 6), aamma taamaasilluni nuna tamakkerlugu eqqagassalerinermut pilersaarutimmi anguniakkap immikkoortuanut 4-mut naapertuuppoq.

Anguniakkap 4-p ataani suliniuteqarfiiit aaqqinneqarnikuupput aamma allanngortinnejqarlutik, 2016-imuit 2027-imut Eqqagassalerinermut pilersaarutip akuersissutigineqareernerata kingorna suliassaqarfimmi siuariaateqarneq pillugu. Taamatuttaaq nutaanik ilanngussisoqarpoq, nuna tamakkerlugu eqqakkat ikuallassinnasut pillugit periusissamit aallaaveqartut.

Anguniakkat tunngavigaat Kommune Kujallermi eqqakkanik passussesarnerup pitsanngorsartuarnissaanut pisariaqartitsineq. Taamaattumik anguniakkat oqaasertai imartussapput, tamakkiisumillu allaffisornerup, ingerlatsinerup aamma innuttaasunut paasitsiniaanerup kiisalu suliassaqarfiiit allat aalajangersimasut kivinneqarnissaanik qitiutitsissallutik.

Anguniakkat amerlanerit imminnut ataqtigipiiput. Assersuutigalugu atuisut immikkoortiterisalissappata aammalu atoqqinissamut periarfissagissaarnerulissappat atortulersuutit illutallu pisariaqartut pilersinnejqarsimasariaqarput siunissami ingerlatsinermi atuisut immikkoortiterisarnerat piviusunngortinnejqarsinnaassappat. Tamatuma saniatigut eqqagassanik pilersitsisut immikkoortiterisarnerat pitsanngorsarniarlugu suliniarluartoqartariaqarpoq paasitsiniaalluartoqartariaqarlunilu.

Tulliullugit erseqqissarnejqassapput anguniakkat Kommune Kujallermi kommunalbestyrelsimit akuerineqarsimasut aammalu piffissami pilersarusiorfiusumi 2020-2023-imi kiisalu siunissami pilersarusiorfiusartussami 2024-2031-imi najoqqutarineqartussat.

5 ANGUNIAGAQ 1: INNUTTAASUNUT SULIFFEQARFINNULLU QAAMMARAANEQ ANNERUSOQ

Eqqagassat avatangiisitigut peqqissutsikkullu isumannaatsumik illoqarfinni nunaqarfinnilu eqqaavilerinerup ingerlalluarnissaanik Kommune Kujalleq kissaateqarpoq, tamatumani lu eqqakkat suli annerusumik iluaqtigineqalissapput.

Tamanna iluatsissappat innuttaasut suliffeqarfiillu ilisimasariaqarpaat eqqagassaatitik qanoq passutissaneritik aammalu kingusinnerusukkut eqqagassat taakku qanoq pineqassanersut. Tamatumani paasissutissiineq attaveqatigiinnerlu pingaaruteqarput.

Taamaammat kommunip eqqagassalerinerani paasissutissiisarneq attaveqatigiinnerlu ilaavissuuusariaqarput.

5.1 EQQAGASSALERINERMI NUTAANIK SULINIUTEQARTOQARTOQALERSILLUGU INNUTTAASUNIK PEQATAATITSISARNEQ

Eqqagassalerinermi nutaanik suliniuteqartoqalersillugu innuttaasut suliffeqarfiillu annerusumik peqataasarnissaat Kommune Kujallermi kissaatigineqarpoq. Suliniuit nutaat tassaasinnaapput atuisut immikkoortiterisnerata nutaap atorneqalernera, nutaanik eqqagassanut pilersaarusiorneq, akileriaatsit nutaat atorneqalernerat, eqqagassaleriviit nutaat pilersinneqarnerat il.il.

Aamma innuttaasunik suliffeqarfinnilu peqataatitsisoqartassaaq kommune eqqagassalerinermi aaqqissuussinernit, ileqqoreqqusanik akiliutinillu annertuumik allangortsinialersaaraangat.

Peqataatitsineq pisassaaq soorlu innuttaasunik ataatsimiititsinikkut, innuttaasunik eqimattakkutaanik toqqakkanik oqaloqateqartannikkut, tusarniaankut allatigullu.

5.2 INNUTTAASUNUT SULIFFEQARFINNULLU PAASISSUTISSIISUTIT AJORNAATSUMIK PISSARSIARINEQARSINNAANISSAAT

Kommune Kujalliuup kissaatigaa eqqagassalerineq paasissutissanik pissarsiniarneq kommunip innuttaanut suliffeqarfinnullu ajornaatsuussasoq. Pineqartut tassaasinnaapput eqqagassalerinermi malittarisassat aaqqissussinerillu atuuttut, ammasarfii aamalu eqqagassalerivinni attaveqarfissat pillugit paasissutissat, akit, eqqagassat assigiinngitsut qanoq passunneqassasut, soorlu immikkoortiterinermut ilitsersuutit il.il..

Kommunip nittartagaata ineriaortittuarneratigut tamanna pissaaq. Siunissamissaaq Kommunip eqqarsaatigissavaa imminut sullifissanik, qarasaasiatigut, tablet-itigut oqarasuaatikkullu atorneqarsinnaasunik amerlanerusunik pilersitsisoqassanersoq.

5.3 EQQAGASSAT PILLUGIT MEEQQANUT INUUSUTTUAAQQANULLU PAASISSUTISSIISARNERUP SUKUMIINERUSUMIK SAMMINEQARNERA

Kommune Kujalleq eqqagassalerinermi sulinini aqqutigalugu kommunimi meeqqat inuusuttuaqqallu eqqagassalerinikkut pitsaasumik pissuseqalernissaa suleqataaffiginiarpaa.

Taamaaliussaaq taakkununngarpiaq sammisumik nuna tamakkerlugu paasissutissiinernut tapersiisarnini aqqutigalugu. Matumani eqqarsaatigineqarput suliniut Qujanaq, Pinngortitap paarsisuisa nittartagaat (inua.gl) aammalu atuartitsissutit *Eqqakkat - Isumassarsiat isumassarsiorfissallu* meeqqat atuarfianni trinnini tamani atugassatut suliarineqarsimasut.

Taamaammat eqqagassalerinermi ilisimasassat kommunimi meeqqat atuarfiini atuartitsinermut
ilaasunngortinneqarnissaat kommunip
suleqataaffiginiarpaa, ilaatigut kommunip
eqqagassaleriviinut pulaarnissamut atuarfinni klassit
periarfissinnerisigut, taamalu eqqagassalerinermut
pitsaanerusumik paasisimasaqalersitsinikkut.

ANGUNIAGAQ 1 - SULINIUTEQARFIIT

1. Eqqagassalerinermi nutaanik suliniuteqartoqartoqalersillugu innuttaasunik peqataatitsisarneq
2. Kommune Kujalliuup nittartagaani eqqagassalerineq pillugu innuttaasunut suliffeqarfinnillu paassisutissat ajornaatsumik pissarsiarineqarsinnaasut
3. Kommune Kujallermi eqqagassalerineq pillugu meeqqanut inuusuttuaqqanullu paassisutissiinerup aallunneqanera

6 ANGUNIAGAQ 2: EQQAGASSAQARTITSINAVEERSAARNEQ, EQQAKKAT PILERFIINI ANNERUSUMIK IMMIKKOORTITERINEQ AAMMA ATOQQIINEQ

Kommune Kujalleq ataatsimut isigalugu eqqagassat kommunimi pilersinnejartut ikilinissaannik kissaateqarpoq. Tamanna pissaaq ilaatigut eqqagassanik ikinnerpaatitsiniarnerup, atoqqiinerup aammalu sananeqaataanik atoqqiinerup annerusumik sammineqalerneratigut.

Tamanna eqqagassanik tulleriaarinermi eqqagassanut pilersaarummi atussallugu aalajangiunneqarsimasumut naapertuuppoq.

Eqqagassanik ikinnerpaatitsinirneq aammalu atoqqiinerup sananeqaataanillu atoqqiinerup annerusumik aallunneqarneratigut tamatumalu peqatigisaanik Naalagaaffit Peqatigiit Nunarsuarmioqatigiinnut anguniagaani nr. 12-mi immikkoortut qassiit tapersorsorneqassallutik. *Akisussaassulimmik atuineq nioqquissiornerlu.*

Eqqagassaatitta iluaqtissatut annerujussuarmik isigilerneratigut Kommune Kujalleq aammattaaq sivisunerusumik aningaasarsiutigineqarnissaannut siullermeerummik alloriassaaq.

Atoqqiinerup, sananeqaataanik atoqqiinerup eqqgassanillu allatigut iluaquteqarnerup annertunerulernissaannik kissaateqartoqpat taava kommunimi innuttaasut suliffeqarfiillu iliuuseqartariaqarput, tassami ukiuni aggersuni suliniutissat qassiit aallartinneqartussatut pilersaarutigineqartut aatsaat aallartinneqarsinnaammata eqqakkat aallaaviini pitsasumik immikkoortiterisoqartarp.

Eqqakkat illoqarfimmi pinngortitamilu malunnaateqarpallaqqunagit suliniutaalersut nanginnejarnissaannik tapersorsorneqarnissaannillu Kommune Kujalleq kissaateqarportaaq.

6.1 EQQAGASSANIK ATOQQISSINNAASUNK ULORIANARTEQARTUNILLU IGITSIVISSAT TIKKUMINARTUT

Eqqagassanik pilersitsisut namminneerlutik annerusumik immikkoortiterisalernissaat assorsuaq kissaatigineqarpoq eqqagassalerisut eqqagassanik tigooraarnerminni immikkoortiterisarnerat taamaalilluni annikinnerusussanngorlugu. Kisiannili eqqagassat aallaavimminni immikkoortiterneqartarnerat iluatsinnejassappat paassisutissilluarnissaq pisariaqarpoq kiisalu atortussat aaqqissuussinerillu allat innuttaasut eqqakkaminnik immikkoortitikkaniq igitsinerannik pisariitsunngortitsisussat pisariaqarput.

Aammattaaq atuisut eqqagassanik immikkoortiterisalernerat eqqagassat amigartumik passunneqartarnerisa avatangiisinut peqqissutsimullu kingunerinut eqqumanerulernermik nassataqassaaq. Aamma atuisut immikkoortiterisarnerat eqqagassat ikuallagassaaqqisut naleqquttumik assartorneqarsinnaanngornissaanni pingaaruteqassaaq.

Maannamut Qaqortumi, Narsami Nanortalimmilu kiisalu nunaqarfiit ilaanni misiligutitut igalaaminernut qillertuusanullu atoqqitassanut nakkaatisiviit inissinneqarsimapput. Aaqqissuussineq nammineq kajumissuseq atorlugu aggiussiarnerminik tunngaveqarpoq. Siunissamili eqqagassat ikuallagassaaqqisut assartorneqartalerpata, aamma eqqagassat nalinginnaasut, imaassinggaavoq aaqqissuussineq aalajangersimasunngortinnejartoq pinngitsooranilu atugassaatinnejartoq. Aaqqissuussineq pillugu paassisutissat illoqarfinni pingasuni suliarineqarsimapput.

ANGUNIAGAQ 2 - SULINIUTISSAT

1. Kommunimi eqqagassanik atoqqissinnaasunik aammalu ulorianartunik igitsivissat tikkuminartut.
2. Eqqagassat uumassusilinneersut immikkoortiterneqartarnerat naggorissaatissiarineqartarnerallu.
3. Toqqaannartumik atoqqitassat
4. Pisiniartarneq piujuartitsinermik pinngortitamillu miannerinninnermik tunngavilik
5. Eqqiluitsuutitsinerup annerusumik sammineqarnera

Taamaalilluni apeqqutaalerpoq igalaaminernik qillertuusanillu atoqqitassanngortitsisarneq nammineerluni aggiussisarnermik tunngaveqartinneqaannassanersoq imaluunniit katersisarnermut ilaalersillugu allanngortinneqassanersoq taamalu eqqakkanik taakkuninngaa eqqaaneq innuttaasunut ajornannginnerulersinneqassanersoq. Ukiuni aggersuni tamaanna aalajangiivigineqartariaqarpoq.

Kommune Kujalliuuttaaq kissaatigaa innuttaasut eqqagassanik ulorianartunik avatangiisitigullu ajornartorsiutaasunik allanik ajornannginnerusumik iperaasinnaanngortinneqassasut. Ullumikkut innuttaasut nammuinneerlutik eqqagassanik taama ittunik kommunip eqqagassanik tigooraaviinut / eqqagassaleriviinut aggiussisussaatitaapput, tamannalu pisariinnerpaajungilaq eqqagassaleriviit amerlanersaat najugaqarfinnut ungasissumiittarmata.

Taamaammat Kommune ukiuni aggersuni eqqagassanut ulorianartunut eqqagassanullu ajornartorsiutaasunut allanut inoqarfinni assigiinngtsuni qanoq aaqqissuussisoqarsinnaaneranik misissuissaqaq. Tamaku tassaasinnaapput avatangiisit pillugit tunniussisarfiit inoqarfinni ataasiakkaani qitiusumik inissisimasut, katersuisarnerit, imaluunniit taakku akuleriisillugit.

Atuisut immikkoortiterisarnerat annerulersinneqassappattaaq paassisutissiineq annerusariaqarpoq.

Kommune Kujalleq maanna eqqagassat ulorianartut pillugit quppersagliooreersimavoq, taakkulu ilaatigut INI aaqtigalugu siammerterneqarput aammalu immikkoortiterinngitsoortoqarsimatillugu innuttaasunut / suliffeqarfinnut uparuaanermut ilanngullugit tunniunneqartarlutik. Paassisutissat taakku ineriertorteqqinnejassapput aammalu kommunimi innuttaasunut suliffeqarfinnullu ingerlateqqinnejassallutik.

6.2 EQQAGASSAT UUMASSUSILINNEERSUT IMMIKKOORTITERNEQARTARNERAT NAGGORISSAATISSIARINEQARTARNERALLU

2017-2028-mi Kommunimut pilersaarummi anguniakkat ilaat tassaavoq eqqagassat uumassusilinneersut annerusumik naggorissaasiarineqartalissasut ikuallagassat matoorussassallu ikilisinneqarnissaat siunertaralugu.

Kalaallit Nunaanni eqqagassanit uumassusilinnit naggorissaatissiorneq maannamut misilltagaqfigineqarpallaanngilaq, kisiannili pingaartumik Kujataani, kiannerusumi sivikinnerusumillu ukiuusartumi naggorissaatissortarnerit ineriertortinnejarnissaannut periarfissaqarpoq. Taamaammat eqqagassanik uumassusilinneersunik naggorissaasiornuni misileraanernik aallartitsinissaminik kissaateqarpoq.

Suliamut tassunga ilanngullugu teknikkikkut aaqqissutissat atorneqarsinnaasut nassaariniarneqartariaqarput. Aammattaaq inoqutigiinnut ataasiakkaanut, sullissiveqarfinnut assigaannullu eqqagassanik uumassusilinneersunik immikkoortiterisartussaasunut sammisumik paasititsiniaanerit aallartinneqartariaqarput.

6.3 TOQQAANNARTUMIK ATOQQITASSAT

2019-2031-imi Kalaallit Nunaanni eqqagassalerinermut pilersaarutissatut missingummi Naalakkersuisut kommuninut kajumissaaripput toqqaannartumik atoqqiisarnermut siuarsaatsaasinaasunik tapersiillutilu ilitsersueqquillugit. Kajumissaarut taanna atoqqiinerup annertusineratigut eqqagassat ikilisinneqarnissaannik Kommune Kujalliuup kissaataanut naapertuulluarpoq.

Maanna atortunik kommunip angisuunik eqqagassalerivianut tunniussisarfiani atoqqiisarneq pillugu kommune ileqqoreqquaqareerpoq. Ajoraluartumik aaqqissuussineq taanna suli piviusunngortinneqanngilaq.

Tassunga taarsiullugu kommune inimik anginngitsumik Qaqortumi Røde Korsimut atugassanngortitsisimavoq taamalu toqqaanartumik atoqqiisarneq taamaalilluni tapersersugaralugu.

Kommunip kissaatigaa aaqqissuussinerit tamakuu piviusunngortinneqarlutilu ineriertortinnejassasut, taamalu atoqqiineq annerulissaaq, taamaammallu atoqqitanik pisiniarfimmik, paarlassisarfirmik iluarsaassisarfirmillu pilersitsinissat misissuataarniarpai, taakkunailu atortut toqqaannartumik atoqqinnejqarsinnaasut salinnejartassapput, iluarsarneqarlutik aammalu qalipallugit allatullu iliorlugit takujuminarsarneqartassallutik. Kingulliullugu taaneqartoq assersuutigalugu kommunip suliffissaqartitsiniarneranut ilaasinhaavoq imaluunniit

kommunip najukkamillu inuussutissarsiummik ingerlataqartup akornanni pisortat namminersortullu suleqatigiinnerannut ilaasinnaalluni.

Ilanngullugu misissorneqassaaq suliniaqatigiffiit, peqatigiiffiit assigisaallu atoqqitassanik tuniniaanikkut katersiniartut annerusumik suleqatigineqalersinnaanersut.

6.4 PISINIARTARNEQ PIJUARTITSINERMIK PINNGORTITAMILLU MIANNERINNINERMIK TUNNGAVILIK

Kommune Kujalleq nammieq pisiniartarnini aqqutigalugu avatangiisit artorsartitaanerannik eqqagassallu amerlassusiinik annikinnerpaatsiniarnermut peqataassaaq.

Taamaaliortoqarsinnaavoq nioqqtissiat avatangiisut ajoqtaasunik sananeqaatinillu ulorianartunik akoqanngitsut toqqartarnerisigut, nioqqtissiat suliarineqarnerminni avatangiisut annikinnerpaamik ajoqtaasut imaluunniit nioqqtissiat atoqqiinakkut suliarineqarsimasut toqqartarnerisigut.

Aamma nioqqtissiat annikinnerusumik eqqagassiorfiusartut ilanngulligit tamatumani eqqarsaatigineqarput. Tassasinnaapput nioqqtissiat annikitsuinnarmik poortugaallutik, utertitassamik poortugaallutik imaluunniit atoqqinnejarsinnaasumik poortugaallutik tunniunneqartut. Aamma tassaasinnaapput nioqqtissiat sivisunerpaaamik naleqartussanngorlugit ilusilersugaasut, taamaalillutik atoqqikkuminarnerusut, imaluuniit nioqqtisssiat atortui ataasiakkaat taarserneqarsinnaasut. Taarsiullugu nioqqtissiat sivisuumik piujussat toqgarneqarsinnaapput aammalu pequtit assigisaallu kommunip ingerlatsiviisa akornanni atoqqinnejartarnerat annerulersinneqassalluni.

Aamma kommunip atuarifiini, paaqqinnittarfiini utoqqaallu illuini nerisanik maanganartitsisarneq isiginiarneqarnerulerteriaqarpoq, tamannalu immini eqqagassanik ikinnerulersitsissaq.

Kommune Kujalleq ukiuni aggersuni kommunip pisiniartarneranik piujaannartitsinermik tunngaveqartitsinerulerumavoq, taamaaliussaaru kommunip pisiniartarnermut politikkianut ilanngunneqartussanik anguniagassasiornermigut tassungalu atasumik piumasaqaasiornermigut.

6.5 EQQILUITSUUTITSINERUP ANNERUSUMIK SAMMINEQARNERA

Kommune Kujalleq ukiorpaalunngortuni kommunimi inoqarfinni eqqiluitsuutitsinissamik aallussaqarsimavoq. Suliniummut tassunga assersuutitut taaneqarsinnaapput:

- Kikkut tamarmik ornittagaanni eqqiluitsuutitsineq aallulluarneqarsimavoq erseqqissunillu angusaqarfiusimalluni, taamalu illoqarfii torernerulersimapput eqqiluinnerulersimallutillu.
- Upernaakkut ukiumoortumik saliisarneq, tamatumanilu innuttaasut suliffeqarfiillu eqqaminni saliissusatitaanermennik nalunaarfigineqartarput.
- Pisortat namminersortullu eqqiluitsuutitsiniarlutik suliniutaannut tapersersuisarneq, soorlu Namminersorlutik Oqartussat suliniuataat Qujanaq aammalu aaqqissuussineq Saligaatsoq, aallaqqaamut inuinnarnit suliniutaasimagaluuaq.
- Kommunip eqqagassanik angisuunik aallertarnera pitsaanerusoq, taamalu innuttaasut illumik silataanut inissiinerannut taarsiullugu eqqagasanik angisuunik aallertitsisoqartalerpoq.
- Qamutit motorillit angallatillu atorunnaarsut pillugit eqqagassalerinermut aaqqissuussinerit kommunip eqqagassalerinermi ileqqoreeqqusaanut ilanngunneqarnerat.
- Kikkulluunniit tikittagaanni eqqaavilersuineq

Suliniuit aallarnerneqarsimasut ukiuni aggersuni nanginneqassaput taamalu taakkunani angusat pitsangorsarneqartuassallutik. Tamanna ilaatigut pisinnaavoq suliniutinik massakkut ingerlareersunik pitsangorsaanikkut inerisaanikkullu aamma nutaanik suliniusiornikkut.

Aamma Kommune Kujallermi suliffeqarfiiit eqqaminni eqqiluitsuutitsinermut annerusumik akisussaaffeqalernissaat aallunneqarnerusariaqarpoq.

7 ANGUNIAGAQ 3: IKUALLAANERIT PINNGORTITAMUT AJUNNGITSUT INERIARTORTINNEQASSASUT

Eqqagassalerinermi periaatsit sorliit issittumut naleqqunnerpaanersut aammalu eqqakkanik ikuallatassatut naleqquttunik peqqissutsikkut avatangiisitigullu isumannaatsumik suliareeqiinissamik qularnaarisut ukiorpassuarni nalornissutigineqareersorlu 2018-imi Naalakkersuisut nunatsinni kommunit tallimat nuna tamakkerlugu eqqakkanik ikuallaanermi aaqqiissutissamik aalajangerneratigut piujuannartitsinermik tunngaveqarluni ikuallaasarnissamut periaasissanik pingaarnernik kiisami aalajangersaasoqarpoq.

Kommunit eqqagassalereqatigiinnerata malitsigisaanik ilaatigut Sisimiuni Nuummilu nutaalialasunik eqqakkanut ikuallaaveqalissaq taakkununngalu atasumik nunatta sinnerani inoqarfinniit ikuallaavinnut taakkununngu eqqakkanik assartuisoqartalissalluni. 2022-p naanerani (Sisimiut) kiisalui 2023-ip naanerani (Nuuk) ikuallaaviit nutaat naammassineqarsimassapput.

Ikuallaaviit nutaat pilersinneqarnerat peqatigalugu uuliakunik ikuallaaviit pingasut aamma pilersinneqassapput, taakkununngalu ataaseq Qaqortumiissalluni.

Kommunit eqqagassalerinermut ingerlatseqatigiiffiannik ESANI A/S-nimik, ikuallaaviit nutaat sanaartornerinik pilersarusortussamik, sanaartortitsisuusussamik kiisalu ingerlatsisuullunilu aserfallatsaaliisusussamik pilersitsineq tassaavoq aalajangernermit taassuminngu timitaliineq siulleq.

Kommune Kujalliuup siunissami suliassarissavaa eqqagassanik ikuallassinnaasunik passussinermut piaanermullu tunngatillugu, kommunimi najugaqarfiiit tamarmik eqqakkanik naqiterivissaanik aamma angallassinissamut aaqqiissutissannik pilersitsinissaq. Maannakkumut aaqqiissutit taammaattut Narsami, Nanortalimmi aamma nunaqarfinni sisamani pilersinneqarnikuupput.

Nuna tamakkerlugu ikuallaavissanik, taakkununngalu atasunik naqitsivinnik assartuinernillu pilersitsinerup pissusissamisuuginnartumik malitsigisaanik illoqarfinni nunaqarfinnilu ikuallaaviit pioreersut atorunnaarsinneqassapput.

7.1 NUNAQARFINNI EQQAKKANIK NAQITSISSUTIT / ASSARTUINIKKUT AAQQIINERIT

2018-imi eqqakkanik naqitsissutit nunaqarfinni sisamani, Qassiarsummi, Igalkumi, Eqlugaarsunni kiisalu Aappilattuni pilersinneqarput.

Pileraarut naapertorlugu nunaqarfinnit taakkununngu eqqakkat naqitat Qaqortumi ikuallaaviup atorunnaarnissaata tungaanut naunalu tamakkerlugu ikuallaaviit eqqakkanik tigusisinnanngornissaata tungaanut Qaqortumut assartorneqartassapput.

Kisiannili Kommune Kujalleq assartuinikkut qassiinik ajornartorsiuteqaqattaarmat piffissami sivitsortumi eqqakkanik Qaqortumut assartuisoqarsimanngilaq. Ajornartorsiutip taassuma piaarnerpaamik aaqqinissaa kommunip anguniarpaa.

ESANI-p ataani eqqagassat assartorneqartanerat pitsangorsarniarlugu sulisoqarpoq, ilaatigut umiarsuarmik eqqagassalerilissutigissallugu immikkut suliaasumik pisisoqarniarpoq, taassumalu eqqakkat nuna tamakkerlugu ikuallaavimmut assartortassavai sivisuumimmi ilisimaneqarmat RAL aqqutigalugu eqqagassanik assartuisarneq ajornartorsiutitaqarpallaartartoq.

ANGUNIAGAQ 3 - SULINIUTEQARFIIT

1. Nunaqarfinni eqqakkanik naqitsissutit / assartuinikkut aaqqiinerit
2. Qaqortumi eqqakkanik naqitsissutit / assartuinikkut aaqqiinerit
3. Assartuinermi eqqakkanik immikkoortiterisarneq pillugu paasissutissiineq
4. Nunaqarfimmi ikuallaavimmik atorunnaarsitsineq
5. Qaqortumi ikuallaavimmik atorunnaarsitsineq

Nunaqarfiit sinnerini arfineq marlunni Ammassivimmi, Alluitsup Paani, Saarlumi, Qassimiuni, Narsarmiini, Tasiusami aamma Narsarsuarmi naqitsissutit amigaataapput.

Ammassivimmi, Alluitsup Paani Qassimiuni ikuallaaviiit pioreesut sulilu atorsinnaasut nunaqarfinni taakkunani naqitsissutinik suli inissiisoqannginnerani ingerlaanarallassapput nuna tamakkerlugu ikuallaaviiit pilersinnejarnissaasa tungaanut.

Saarlumi, Narsarmiini, Tasiusami aammalu Narsarsuarmi naqitsissuteqalernissaa anguniarneqaqqarallassaaq taakkunanimi eqqakkat ikuallaanikkut suujunnaarsinneqartarmata.

Illorsuatsiat saviminiusut nunaqarfinni ikuallaaviiit inigisaat naqtsivinnik inissiivissatut eqqakkanillu toqqorsivissatut naatsorsuutigineqarput.

7.2 QAQORTUMI EQQAKKANIK NAQITSISSUTIT / ASSARTUINIKKUT AAQGIINERIT

Qaqortumi ikuallaavik atorunnaarsinneqartinnagu illoqarfimmi naqitsissutit angallassinerillu pilersinnejarsimassapput.

Kommune Kujallermit pilersaarutigineqarpoq eqqakkanik naqtsissut aammalu uuliakunik ikuallaavik nutaaq illorsuarmi maanna illoqarfiup ikuallaaviata inigisaani pilersinnejassasut. Taamaaliortoqassappat allanngortiterinissaq pisariaqassagunarpooq illu atuuuffimminut nutaamut illu naleqqussarneqarniassamat.

Aammattaaq kommunip pilersaarutigaa eqqakkanut naqitanut toqqorsivinnik Qaqortumi nunaqarfinnilu eqqaaniittuni pilersitsisoqassasoq. Illu ikuallaaviup illutareriigaanut atassanersoq imaluunniit immikkullarissuussanersoq aalajangerneqartariaqarpoq.

Ikuallaaviup pioreesup ingutserneqarnerata pisariaqarpallu illup allanngortiterneqarnerata nalaani eqqakkanik natsissutip nutaap inissikkallarneqarfissaanik nassaarnissaq pisariaqarpoq. Illumut ilassutisami sananeqartussatut pilersaarutigineqartumi inissinneqaratarsinnaavoq.

7.3 ASSARTUINERMI EQQAKKANIK IMMIKKOORTITERISARNEQ PILLUGU PAASISSUTISSIINEQ

Eqqakkat nalinginnaasut eqqakkallu taakkununngaa assingusut naqinnejannginneranni eqqakkat ulorianartut ikumasinnaangitsullu immikkoortiterneqarsimanissaat pingaaruuteqarpoq. Eqqakkat ikumasinnaangitsut ilaatigut tassaapput immiaaqqat sodavandillu puui qillertuusat, qillertuusat, matut saviminiusut, rødbebet puui igalaamerngit, immiartorfiit, viinit puukui assigisaallu.

Taamaammat naqtsissutit / assartuinerit nutaat atulersinnagit atuisut immikkoortiterisarnerat pillugu paasissutissiinissaq pisariaqarpoq.

Kommune Kujalleq eqqagassat ulorianartut aammalu savimernik igalaaminernillu atoqqitassanik immikkoortiterisarneq pillugu paasissutissanik suliaqareerpoq (takuuk immikkoortoq 7.1). Paasissutissat taakku suliareqqillugit eqqakkanik nalinginnaasunik naqtsisarnerup assartuisarnerullu atulernissaa sioqqullugu paasissutissiinermi atoqqinneqarsinnaapput.

7.4 NUNAQARFIMMI IKUALLAAVIMMIK ATORUNNAARSITSINEQ

Kommune Kujalleq 2019-imi Igalikumi nunaqarfiup ikuallaavianik pujoorfianillu piaanissamut kiisalu ikuallaaviup illutaata iluarsaannissaannut aningaaasaliiffigineqarpoq.

Nunaqarfiit sinnerini ikuallaaveqalersimasuni assingusumik iliortoqassaaq. Tamatumani pineqartut tassaasut Aappilattoq, Ammassivik, Alluitsup Paa, Egalugaarsuit, Qassimiut aamma Qassiarsuk.

Kommune Kujallermi nunaqarfinni tamani ikuallaavissanik saviminiusunik illorsuaaraliorqarsimavoq. Pilersaarutigineqarpoq illorsuatsiat taakku piiarneqassanngitsut siunissamilu nunaqarfinni eqqagassanik tigooraavittut atorneqassasut.

7.5 QAQORTUMI IKUALLAAVIMMIK ATORUNNAARSITSINEQ

Nuna tamakkerlugu ikuallaaviup pilersinneqarluni atulernissaata tungaanut Qaqortumi ikuallaaviup ingerlaannarallarnissaa pilersaarutigineqarpoq. Qaqortumi eqqagassalerivik eqqakkanik sumiiffinnit naqitsissutinik angallassinernillu pilersitsivioreersimasunit pisunik ajornartinnagu tigooraasassaaq. Tamatuma kingorna ikuallaavik atorunnaarsinnejqassaaq. Illu tamatuma kingorna siunertamut atorneqalissaaq – tak. immikkoortoq 7.2.

Atorunnaarsitsinissap tungaanut ikuallaavik ingerlaavartumik aserfallatsaalineqassaaq unittoornerit pilersaarutigineqanngitsut pisaqqunagit.

8 ANGUNIAGAQ 4: EQQAKKANI TIGOQQAAVIIT SULIARINNEQQIFFIUSARTUT

2016-2027-mut eqqagassalerinermut pilersaarummi eqqaavissuarnik saliinissat nakkutigisanillu eqqaavissuaqalernissaq pillugu anguniagassanik aalajangersaasoqarsimavoq (anguniagaq 5), kiisalu eqqakkat ajornartorsiutaasut passunneqarfissaannik qularnaarinissaq anguniagassiortoqarsimalluni (anguniagaq 6).

Anguniakkat sisamaat nutaaq: Eqqakkanik tigooraaviit suliareqqitat anguniakkanik taakkuninnga ingerlatitseqqiffiupput.

Anguniagatoqqat taakku marluk ataatsimut anguniaganngortinneqarnerannut pissutaasoq 2019-2031-mut nuna tamakkerlugu eqqagassalerinermut pilersaarutissatut missingiummi nassaassaavoq, tassanilu eqqaavissuit eqakkaniillu tigooraaviit kiisalu eqqakkanik ajornartorsiutaasunik immikkoortiterisarneq pillugu angunaigaasimasut kattullugit anguniakkat sisamaattut katinneqarsimapput ima qulequtalerlugit: Eqqakkanik suliareqqitassanik tigooraaviit

Taamaattorli nuna tamakkerlugu anguniagassami nutaami eqqakkat ikuallagassanngortitassanut, atoqqitassat aammalu allatut suliassanik poortuivik kiisalu toqqortaqarsinnaassuseq ilanngunneqassapput. Suliat tamakku anguakkani 5 aamma 6-imiittut kommunip eqqagassalerinermut pilersaarutaani 2016-2027-moortumi ilaareerput.

8.1 EQQAKKANI TIGOQQAAVINNIK SULIAREQQIVIUSARTUNIK PILERSITSINEQ

Siunissami tigooraaviit makkuninnga imaqassapput:

- Eqqagassat suussusii tulliuttut naapertorlugit tigooraaviit tassaassapput:
  - Eqqakkat ikuallanneqarsinnaasut
  - Eqqakkat matoorunneqarsinnaasut
  - Eqqakkat atoqqinnejqarsinnaasut sananeqaataalluunniit atoqqinnejqarsinnaasut
  - Eqqakkat ulorianartut eqqakkallu allat ajornartorsiutaasartut
- Eqqakkanik ikuallagassanik poortuivik, atoqqiivik imaluunniit allatut suliareqqivik / suujunnaarsitsivik
- Toqqortarinninnissamut / matoorussinermut pisinnaassuseq naapertuuttoq

Illoqarfinni pingasuni, tassa Qaqortumi, Narsami Nanortalimmilu suliaqarfiit taama ittut killilimmik pigineqareerput, taamaammat annermik pineqartut tassaapput atortunik pigineqareersunik alliliinerit. Anguniakkat pingajuanni eqqakkanik nuna tamakkerlugu ikuallaavimmi ikuallagassanngorlugit aallarunneqartussanik naqitsinermut poortuinermullu atortorissaarutit tigooraavinnut ilanngullugit eqqarsaatigineqassapput. Aamma eqqakkat atoqqinnejqarsinnaasut sananeqaataalluunniit atoqqissinnaasut passunneqarfissaat inissaallu ilanngullugit eqqarsaatigineqassapput.

Eqqagassaleriviit ingerlalluartut nunaqarfinni pilersinnejqarnissaat eqqarsaatigalugu nutaamik eqqarsarnissaq pisariaqpoq tassami massakkut eqqagassaleriviusut ataatsimoortillugit inissinneqanngimmata imaluunniit naleqquttumik inissinneqarsimanngimmata.

Inoqarfinni suniluunniit eqqagassalerivinnik alliliisoqassappat / pilersitsisoqassappat pilersitat taakku atorlugit tigooraanermik nakkutilliineq aammalu eqqakkanik tigusanik immikkoortiterineq qularnaerneqarsinnaassaaq.

8.1.1 QAQORTOQ

Qaqortumi ikuallaavik illoqarfimmut umiarsualivimmullu qanikannersumiippoq, illoqarfinnilu allani eqqagassaleriviit allat (tigooraaviit eqqaavissuillu) illoqarfiit kitaannut 1 km missaanni ungasitsigisumut inissinneqarsimallutik.

ANGUNIAGAQ 4 - SULINIUTEQARFISSAT

1. Eqqakkanik tigoqqavinnik suliareqqiiviusartunik pilersitsineq
2. Eqqaavissuarnik saliineq matusinerlu
3. Eqqaavissuarnik nakkutigisanik pilersitsineq
4. Eqqaavissuarnik ingerlatsinermik allanut suliassangortitsineq

Kommune Kujalliuup eqqarsaatigaa siunissami eqqakkanik naqitsivik poortuivillu illumi massakkut ikuallaaviup inigisaanut inissinneqassasut - tak. imm. 7.2, eqqagassaleriviili sinneri massakkut inigisaminiiginnassallutik.

Massakkut Qaqortumi eqqaavissuup allineqarnissa pillugu pilersaarutaagallartumik suliaqartoqarsimavoq, (tak. imm 8.3.1), tassungalu ilaapput eqqakkanik atoqqinnejqarsinnaasunik sananeqaataalluunniit atoqqinnejqarsinnaasunik passussinermut atortussat nunaminertallu. Pilersaarutaagallartoq taanna Qaqortumi tigooraavinnik ineriartortitseqqinnermi malineqassaaq.

8.1.2 NARSAQ AAMMA NANORTALIK:

Narsami Nanortliamilu eqqagasanik ulorianartunik tigooraaviiit assigaallu, naqitsiviit, eqqaavissuit eqqagassalerinermilu atortut allat piffimmi ataatsimi eqiterneqarsimapput. Illoqarfinni taakkunani marlunni eqqagassaleriviit illoqarfimmuit naleqquttumik ungasissuseqarput kiisalu illoqarfinni taakkunani marlunni eqqaavissuarnik saliinermut atatillugu sissamut toqqaannartumik eqqaasoqartarunnaarnissa anguniarlugu iliuuseqartoqarsimalluni.

Sulili eqqagassanik atoqqissinnaasunik sananeqaataalluunniit atorneqaqqissinnaasunik tigooraaviiit suliareqqiviillu allilerneqarnissaat amigaataavoq. Suliaq tamanna piffissap pilersarusiorfiusussap ingerlanerani nanginneqassaaq.

8.1.3 NUNAQARFIIT

Nunaqarfiiit eqqarsaatigalugit siunissami eqqagassanik tigooraaviiit sumiissanersut qanolu aaqqisorneqassanersut aalajangerneqartariaqarpooq.

Immikkoortoq 7.1-imi takuneqarsinnaasutut pilersaarutigineqarpoq massakkut nunaqarfiiit ikuallaaviisa inigisaanni savimminiusuni eqqakkanik naqitsiviit inissinneqassasut. Taamaammat eqqagassalerinertu atortut illutat taakku eqqaannut inissinneqarnissaat pissusissamisuussaaq.

Nunaqarfinni saviminiusunik illatalinnik ikuallaavilerneqarsimasuni taakku eqqaavissuarnut qanittuinut inissinneqarsimakkajuttarput – tak. tabel 1. Taamaanngitsutuaq tassaavoq Qassiarsuk, tassanilu ikuallaavik eqqaavissuarlu nunaqarfiiup isuini immikkoortutik inisisimapput.

Nunaqarfinni Narsarmiini, Tasiusami, Saarlumi aammalu Narsarsuarmi ikuallaaveqanngilaq taamalu naqitsissutit inissinneqarfigisinhaasaannik illutaqarani – tak. tabel 1. Sumiiffinni taakkunani illumik pioorersumik nassaartoqartariaqarpooq imaluunniit nutaamik sanasoqartariaqarluni.

Saarlumi massakkut nunaqarfiiup kangimut avannaani qoorortamut eqqakkat eqqarneqartarput. Sumiiffik taanna eqqakkanik tigooraaviliorfigissallugu naleqqunnerpaajusorineqanngilaq.

Narsarsuarmi eqqaavissuaq mittarfimmuit sanaartukkanullu allanut ungaseqisumi inissinneqarsimavoq aammalu anorimut silamullu illersugaanngeqaluni. Nunaqarfimmuit qiterpasinnerusumi aamma / imaluunniit talittarfimmuit qaninnerusumi inissaq naleqqunnerusoq nassaarineqartariaqarpooq.

Inoqarfik	Eqqaavissuup sumiiffissaa			Ikuallaaviup sumiiffissaa		Naqitsinermut atortut
	Sumiiffiup immikkoortua	Sammivia	Sinerissap qanittuani	Sumiiffiup immikkoortua	Sammivia	
Aappilattoq	102-E1	Nunaqarfiiup kangiani	Aap	102-E1	Nunaqarfiiup kangiani	Aap
Narsarmijit	103-E1	Nunaqarfiiup avannamut kitaani	Aap	Atortorissaaruteqanngilaq	-	Naamik
Tasiusaq	104-E5	Nunaqarfiiup avannamut kangiani	Aap	Atortorissaaruteqanngilaq	-	Naamik
Ammassivik	106-E2	Nunaqarfiiup avannamut kangiani	Aap	106-E2	Nunaqarfiiup avannamut kangiani	

Kommune Kujalliuup eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2020-2031
 Qupp.30 ukunannga 31

Alluitsup Paa	108-E3	Nunaqarfiup kujammut kitaani	Aap	108-E3	Nunaqarfiup kujammut kitaani	
Saarloq	201-A1	Nunaqarfiup avannamut kangiani	Ilaannakortumik	Atortorissaaruteqanngilaq	-	
Eqalugaarsuit	202-E1	Nunaqarfiup kangiani	Aap	202-E1	Nunaqarfiup kangiani	Aap
Qassimiut	204-E1	Nunaqarfiup kujammut kangiani	Naamik	204-E1	Nunaqarfiup kujammut kangiani	
Igaliku	302-E2	Nunaqarfiup avannaani	Naamik	302-E2	Nunaqarfiup avannaani	Aap
Qassiansuk	305-A1/305-B1	Nunaqarfiup kujataani	Ilaannakortumik	305-E2	Nunaqarfiup avannaani	Aap
Narsarsuaq	305-E1	Nunaqarfiup avannamut kitaani	Ilaannakortumik	Atortorissaaruteqanngilaq	-	

Tabel 1 Kommune Kujallermi nunaqarfinni eqqaavissuit ikualloaviiu inissisimaffii

Nunaqarfinni tamani eqqakkanik ulorianartunik eqqakkanillu ajornartorsiutaasunik allanik tigooraanermi poortuinermilu atortorissaaruteqarfiiit ilanngullugit eqqarsaatigineqartariaqarput. 2020-miilli nunaqarfinni eqqakkat ulorianartut ajornartorsiutaasullu allat pillugt aaqqissuussinerit pitsanngorsarniarlugit iliuserineqartussat siullit pilersaarutigineqarput. Aallaqqaammut suliaqarfiiit taama ittut pisariitsuussapput utaqqiisaasumillu inissinneqassallutik nunaqarfinni ataasiakkaani eqqakkanik tigooraaviit tamarmiusut ataavartumik inissivissaanik nassaartoqarnissaata tungaanut.

8.2 EQQAAVISSUARNIK SALIINEQ MATUSINERLU

Kommune Kujalleq 2014-2016-mi Qaqortumi, Narsami, Nanortalimmi kiisalu Alluitsup Paani eqqaavissuarnik saliisitsisimavoq. Narsarsuarmi, Aappilattumi, Qassiarsummi kiisalu Narsarmijini eqqaavissuarnik saliinissaq ilanngullugu suliariumannittussarsiorneqaraluarmat sumiiffinni taakkunani neqeroortoqanngilaq.

Taamaammat Alluitsup Paa kisiat minillugu nunaqarfinttamani eqqaavissuarnik saliinissaq suli suliassaavoq. 2015-imi eqqaavissuarnik saliinerup suliariumannittussarsiorneqarneranut atatillugu nunaqarfinttisamani saliinerit pilersaarusiorneqarsimapput / suliassat nassuaasiorneqarsimapput, taakkulu iluarsilaanngualaarlugit saliinerup aallartinneqarnissaanut atorneqarsinnaapput.

Nunaqarfinttisamani arfinillit; Tasiusaq, Ammassivik, Saarloq, Egalugaarsuit, Qassimiut Igalku eqqarsaatigalugit saliinerit pilersaarusiorneqassapput / suliassat nassuaasiorneqassapput.

Eqqaavissuarnik saliinerit sinneruttut qanoq tulleriaarneqassanersut pilersaarusiorneqassaaq. Siusinnerusukkut pinertulli tulleriaarnermi tunngavissat tassaasinnappaat innuttaasut amerlassusii kiisalu takornariat sumiiffinnut assigiinngitsunut tikittartut amerlassusii, peqqissutsikkut avatangiisitigullu naliliinernik kiisalu saliinerit siuartinniarlugit kusassaanissamik pisariaqtitsineq tunngavilersuutigineqarsinnaapput.

Immikkoortoq 8.3.3-imi oqaatigineqartutut nunaqarfinttisamik eqqakkanik ikumasinnaasunik eqqaavissuarmut igitsisoqartannginnissaannik aalajangertoqarpat saliinermut pilersaarummut ilanngullugu eqqaavissuit matuneqarnerannut pilersaarusoqarsinnaavoq.

8.3 EQQAAVISSUARNIK NAKKUTIGISANIK PILERSITSINEQ

Kommune Kujallermi eqqaavissuarnik nakkutigisanik iluameersunik massakkut soqanngilaq. Taamaammat ukiuni qaninnerni aalajangertoqartariaqarpoq eqqaavissuit taama ittut kommunimi sumi pilersinnejassanersut - aammalu qassiussanersut.

Erseqqissarneqassaarli eqqaavissuarnik saliinermut ilanngullugu immikkoortoq 8.2-mi taaneqartutut ingerlatsinermi kommunip eqqaavissui agguataarneqarnerulersimammata; kiisalu sissamut toqqaannartumik eqqaasoqartarunnaarsimammata.

8.3.1 QAQORTOQ

Kommune Kujalleq 2016-mi Qaqortumi eqqakkanik matoorisarneq pillugu suliniummik aallartitsivoq. Suliniut 2017 allakkat tallimat tulliuttut atorlugit nalunaarutigineqarpoq:

- Notat I: Alliliinissamik misissuineq
- Notat II: Eqqaavissuup pioreersup allineqarneranut pilersaarutaagallartoq
- Notat III: Aningaasatigut missingersuutaagallartut
- Notat IV: Siunissami eqqaavissuup ingerlanneqarneranut pilersaarut
- Notat V: Ingerlatsinerup allanut suliassanngortinneqarnera

Eqqaavissuarnut nakkutigisanut avatangiisitigut piumasaqaatit naammassineqartussanngorlugit Qaqortumi eqqaavissuup pioreersup allineqarnissaanut siunnersuut suliarineqarsimavoq - tak. Eqqaavissuarnik nakkutigisanik pilersitsinermut najoqqtassiat¹.

Eqqaavissuit immikkoortukkaanik allilerneqarsinnaanngorlugit siunnersuutit ilusilersorneqarsimapput:

Immikkoortoq 1-imi massakkut eqqaaviusoq taassumalu avannamut allineqarnera ilaapput. Eqqaaveqarfik nutaamik aaqqissorlugu annerusumik minnerusumilluunniit eqqakkanik aalajangersimanik ataavartumik

¹ Avatangiisut Pinngortitamullu Naalakkersuisoqarfik, Namminersorlutik Oqartussat, 05.06.2014-mik ullulikkat

matoorussivilerneqassaaq (avannamut allinera) kiisalu eqqakkanut sananeqaataat atoqqinnejarsinnaasunut utaqqiisaagallartumik inissiivilerneqassalluni (massakkut eqqaavioreersumi).

Immikkoortut aappaat massakkut eqqaaviusup kimmum allineqarneranut tunngassuteqarpoq, immikkoortullu pingajuanni avannamut alliliinerup immikkoortut aappaanni suliarineqartup suli avannamut ingerlaqqinnissaanut tunngasuuvooq. Eqqaavissuaq naammassillugu allineqarsimasoq eqqakkanik 75.000-100.000 m³-inik eqqaavagineqarsinnaassaaq, naatsorsuinnarlugulu Qaqortumi siumut ukiuni 35-50-ni matoorussivissanik pisariaqartitsinerannut naammassalluni.

Matoorussivissamik suli pisariaqartitsisoqarpat kimmum suli alliffissaqarpoq. Kisianni sananeqaatinik atoqqiinerup allineratigut - pingaartumik sanaartornermi atorneqarsimasunik - inissaq pisariaqartinneqartoq minnerussaaq.

Suliniummi naatsorsuutigineqarsimavoq siunissami Qaqortumi ikuallaaveqassasoq taannalu illoqarfiiit nunaqarfiiilu sinnerinit eqqakkanik ikumasinnaasunik tigooraasassasoq. Taamaammat suliniummi eqqakkat ikuallagassatut naleqqittut inissikkallarfissaat kommunimilu tamarmi eqqakkanik ikuallaanermit arsakunik matoorussisarfissaq naatsorsuutigineqarsimapput.

Suliniummi eqqakkanik ikumasinnaanngitsunik Qaqortup avataaneersunik ilioqqaavissaqarnissaq naatsorsuutigineqarsimanngilaq. Aamma inoqarfinit allanit eqqakkanik atoqqinnejarsinnaasunik passussivissanut - pingaartumillu toqqorsivissanut - inissanik immikkoortitsisoqarsimanngilaq.

8.3.2 NARSAQ AAMMA NANORTALIK:

Qaqortumi eqqaavissuuup allilernerani tunngaviusut sumiiffimmut naleqqussarlugit Narsami Nanortalimmilu atoqqinnejarsinnaapput.

Narsami Nanortalimmilu eqqaavissuit sissamut qanittumiipput, eqqakkalli imaanut pitsaliorniarlugit piffinni taakkunani pisariitsunik iliuuseqartoqarsinnaavoq.

Nanortalimi saliinermut atatillugu taamaaliornissamut iliuutsit siullit pereerput, tassa betonikorsuit assigisaallu immap tungaanut taluliornermut atorneqarsimammata. Narsami immap tungaanut taloqareerpoq, eqqakkalli amerliartornerat ilaarlugu portusiartortinnejartariaqarluni.

Ilioqarfinni taakkunani marluni eqqaavissuit inissiivii ukiunut 30-inut tullernut inissaqarput. Narsami eqqaavissuaq kimmum alliffissaqarpoq. Nanortalimmi nunap pissusia pissutigalugu allivissaa killeqarnerulaarpoq.

8.3.3 NUNAQARFIIT

Pingaartumik eqqakkat atoqqinnejarsinnaasut soorlu saviminikut saffiugasallu allat ilanngullugit naatsorsuutiginnigkaanni nunaqarfinni eqqaavissuarni eqqagassat anniktsuonnaassasut naatsorsuutigineqarpoq. Taamaammat nunaqarfinni nakutigisanik eqqaavissualiorneq pisariaqassanersoq aalajangiivigineqartariaqarpoq, imaluuniit eqqagassat matuugassaqqissut illoqarfiliaanneqartalissanersut aalajangerneqartariaqarluni. Kingulleq atorneqarpat nunaqarfinni eqqakkanik matoorisqartarunnaassaaq.

8.4 EQQAGASSALERINERUP ALLAUT SULIASSANGORTINNEQARNERA

Kommunimi inoqarfinni, pingaartumik illoqarfinni pingasuni, eqqagassalerinerit ilaat allat suliassangortinnejarnissaat pillugu Kommune Kujalleq aalajangiisariaqarpoq. Suliassangortitassat tassaasinhaapput eqqaavissuarnik ingerlatsineq, eqqakkanik atoqqinnejarsinnaasunik assartuineq assigisaallu.

Kommune Kujalleq Qaqortumi eqqaavissuuup – tak. immikkoortoq 8.3.1 - allanut ingerlatassanngortinnejarsinnaanera pillugu 2016/2017-imi allakkiortitsisimavoq. Ingerlatsinermi periaaserineqarsinnaasut nassuarinerinik allakkiaq ilaatigut imaqarpoq, kiisalu teknikkimut tunngasutigut ingerlatsinernek allanut ingerlatassanngortitsissagaluaruni kommune sunik isumaliuteqartariaqarnersoq aammalu allanut ingerlatassanngortitsinermi kommunip misilittagai ilanngullugit nassuarneqarput. Qaqortumi eqqaavissuarmik ingerlatsinerup allanut ingerlatassanngortinnejarnaranut periarfissaviusunik naliliinermik allakkiaq naggaserneqaroq.

Kommune Kujalliuup eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2020-2031

Qupp.33 ukunannga 31

Qaqortumi eqqaavissuarmik ingerlatsinerup allanut isumagisassangortinneqaratarsinnaaneranik aalajangernissamut allakkiaq taanna aallaavissaqqilluinnarpoq, imali siammasitsigaaq aamma kommunimi inoqarfinni tamani eqqagassalerinikut sulianik allanut ingerlatassangortitsineq pillugu aalajangerniarnermi atorneqarsinnaalluni.

9 ANGUNIAGAQ 5: PILERSAARUSIORNERMIK, ALLAFFISSORNERMIK KIISALU INGERLATSINERMIK PITSANGORSAANEQ

Kommune Kujallermi eqqagassalerinermi suliniutissarpassuit sunniutissaat kivinniarlugit uuttorsinnaajumallugillu pilersaarsuiorneq, allaffissorneq ingerlatsinerlu nukittorsarneqartariaqarput.

Suliamut tassunga ilanngullugu piffissami pilersaarusioriusumi kommunimi eqqakkat ingerlaarnerat eqqagassalerinermilu aningaasaqarneq immikkut sammineqassapput.

Tamatumalu peqatigisaanik kommunimi sulisut eqqagassalerinermik suliaqartut ilisimasaqassusia qaffassarneqartariaqarpoq.

9.1 EQQAGASSALERINERMI ANINGAASAQARNERUP PAASIUMINARULERSINNEQARNERA

Kommune Kujalleq avatangiisnit inatsit naapertorlugu kommunimi innuttaasunut suliffeqarfinnullu eqqagassalerinermut akiliisitsisinhaavoq, taakkulu eqqagassalerinermi aningaasartuutinut taamaallaat atorneqassapput, aamma ingerlatsinermut, pilersaarusiornermut, nutarterinermut nutaanillu pisinermut aningaasartuutinut. Tassalu eqqagassalerinermi isertitat suliassaqarfinnut allanut atorneqartassangillat.

Kommunimi eqqagassalerinermi aningaasaqarneq qiviaraanni akiliutinit isertitat kiassarnikkullu nioqquteqarnermut akiliutit eqqagassalerinermi aningaasartuutinik matussusiisannginnerat erseqqippoq. Taamaammat ataatsimut isignalugu kommunip eqqagassaleriviini eqqagassalerinermilu aaqqissuussinerini amigartoorateqartoqartapoq. Aaqqissuussinerit ilaat assorsuaq amigartoorateqartarpot, soorlu eqqagassanik nalinginnaasunik aallertarneq, aaqqissuussinerilli / eqqagassaleriviilli allat annerusumik minnerusumilluunniit amigartoorateqartumik ingerlanneqarlutik. Taamaammat kommunip eqqagassalerinera aningaasatigut "imminut napatinissamik" naamassinnningilaq.

Aamma massakkut eqqagassalerinermi aningaasartuutit isertitallu qanoq imminnut attuumassuteqarnerat erseqqvissunngilaq. Taakku ataqtigiinnerannik paasisimannineq aammalu eqqakkat amerlassusiinik ilisimaarininnineq eqqagassalerinermi aningaasaqarnerup paasiuminartuunissaanut akiliutillu aningaasartuutinut naapertuuttut aalajangersarneqarnissaannut pisariaqarluinnarpot.

Aamma ullumikkut eqqaavilerinermi pilersaarusiorluni suliniutinut suliniutinillu, aaqqissuussinernut sanaartornernulluniit aalajangersaanngitsunik aallartitsinermut aningaasaliisoqartapoq. Aamma nutaanik atortussarsinissamut imaluunniit atortut pioreersut nutaternissaannut annerusumik ileqqaartoqarneq ajorpoq. Taamaattoqarpoq naak akiilutinit isertitat taakku marluk aningaasalorsorinut atorneqarnissaat inatsisitigut periarfissiissutigineqarsimagaluartoq.

Eqqagassalerinermi aningaasaqarneq erseqqinnerulissappat eqqagassalerinermi aningaasartuutit ilisimaarineqalernissaat pingaaruteqarpoq.

Tassunga ilanngulugu eqqagassalerinermut akiliutigitinneqartartut nalilersorneqassapput pisariaqarpallu iluarsineqarlutik taamalu aaqqissuussinerit eqqagassaleriviillu ataasiakkaat aningaasatigut imminut nammattungornissaat kiisalu akligassiisarnerup inatsisnit naapertutilernissa qularnaarneqassalluni.

Kiisalu akiliutinit isertitat "ileqqaarnerisigut" suliniutinut nutaanut aningaasat pissarsiarineqartarnissaat periarfissaanerulerteriaqarpoq taamaalluni eqqagassalerinermi ineriertortitsineq kommunip aningaasaateqassusia

ANGUNIAGAQ 5 - SULINIUTEQARFIIT

1. Eqqagassalerinermi aningaasaqarnerup paasiuminarulersinneqarnera
2. Eqqakkat ingerlaarnerat paasisimaneqarnerulissaaq
3. Eqqagassalerinermi sulisut ilinniartitaanerat

imaluunniit kommunini eqqagassalerinermut suliniutinut Namminersorlutik Oqartussaniit aningasaliisoqartarnera apeqqutaavallaarunnaarniassammata.

9.2 EQQAKKAT INGERLAARNERAT PAASISIMANEQARNERULISSAAQ

Eqqagassalerinerup pilersaarusrorseqarnera pitsangorsarneqarsinnaassappat eqqagassat pillugit paasissutissat pissarsiarineqarsinnaasariaqarput. Taamaammat paasissutissanik katersinermi atortut ineriertorteqqinnerisigut paasissutissatigut tunngaviit nukittorsarneqarlutillu pitsangorsarneqartariaqarput taamaaliornikkut allaffeqarfiiut politikkikkullu oqartussat eqqakkat ingerlaarneri pillugit pisariaqartunik ilisimasaqalersinniarlugit, aamma eqqakkat amerlassusii assigiinngitsullu suussusii eqqarsaatigalugit, taamalu eqqortumik aalajangiisoqarsinnaalersinniarlugu.

Eqqagassat amerlassusiinik suussusiinillu nalunaarsuinermi periaassisianik ineriertortitsisoqassaaq, tassani eqqarsaatigineqassaaq avatangiisitigut akuersisarnermi paasissutissat suut piumasarineqartarnersut, pisinnaasat pillugit pilersaarusrornermi paasissutissat suut pisariaqartinneqartarnersut kiisalu eqqagassalerineq aningasatigut imminut nammattunngortinniarlugu eqqagassalerinermi akit aaqqissorneqarnissaanni iluarsineqartarnissaannilu paasissutissat suut pisariaqartinneqarnersut.

Eqqakkanik ikilisaalluni atoqqiinermillu annertusaaniarluni suliniutit sunniutaat uuttorneqarsinnaassappat eqqagassat pillugit paasissutissat sukumiisut aamma pisariaqarluinnarput.

9.3 EQQAGASSALERINERMI SULISUT ILINNIARTITAANERAT

Kommunip eqqagassaleriviisa ulluinnarni ingerlanneqarnerannik pitsangorsajumaneq assigiinngissitaarnissaannillu kissaat, aammali eqqagassalerinerup avatangiisit peqqissuserlu eqqarsaatigalugit isumannaannerulersinneqarnissaat kissaatigineqarpat eqqagassalerinermi sulisusut ilinniartitaanerat ilitsorsorneqarnerallu annerulersinneqartariaqarput.

Tamanna qasseerpassuartigut pisinnaavoq: Pikkorissarnerit sivikinnerusut sivisunerusulluunniit, ilinniarniviit², suliffimmi ilinniartitsineq assigisaalluunniit.

Periarfissat assigiinngitsut qulaajarneqassapput misissorneqarlutillu, tamatumalu kingorna kommunit eqqagassaleriviini sulisut ilinniartitaanerinut pilersaarusiortoqassalluni. Taamaaqataanik eqqagassalerinermi allaffissornikkut sulisut ilinniarteqqinnejarnissaannut pilersaarusiortoqartariaqarpoq.

---

² Assersuutigalugu Nuummi Saviminilerinermut Ilinniarfimmi eqqagassalerinermi teknikeritut ilinniarneq (<https://www.kti.gl/da/uddannelser/jern-og-metal/transport-logistik/affaldstekniker>), Danmarkimi AMU-centerini ilinniaqqinnej (<https://www.ug.dk/uddannelser/arbejdsmarkeduddannelseramu/transporterhvervene/renovation-0-imaluunniit>)

10 EQQAGASSALERINERMUT PILERSAARUTIP ANINGAASATIGUT KINGUNISSAI

Kommune Kujallermi eqqagassalerinermi ingerlatsineq nalinginnaasoq akiliutinit isertitatigut aammalu akileraarutitigut aningaasalersorneqartarsimavoq. 2015-imni akileraarutitigut aningaasalersuineq 15% missaanniissimavoq kingornali annikillineqarluni. 2019-mi taamaallaat 4 % missaat akileraarutitigut aningaasalersorneqarnissaat missingersuusiorneqarpoq.

Suliniutit nutaat, atortorissaaruteqarfinnut nutaanut annerusumik aningaasaliiviusariaqanngitsut imaluunniit atortorissaaruteqarfinnik pioereersunik nutarteriviusariaqanngitsut kommunalbestyrelsip qinnutigineqartunik immikkut ittunik aningaasaliineratigut imaluunniit Namminersorlutik Oqartussat tapiissuteqarneratigut aningaasalersorneqartarsimapput. Namminersorlutik Oqartussat ukiuni kingullerni eqqagassalerinermut nunatta karsia aningaasaliitillugu kommunip minnerpaamik 25%-inik aningaasalleeqataanissaanik piumasaqartarsimapput.

Eqqagassalerinermi atortunut imaluunniit atortunik pioereersunik nutarterinermut aningaasaliinerit kommunip missingersuutaatigut Namminersorlutik Oqartussat tapiiffigisaanik matussuserneqartarsimapput.

Naatsorsutigineqarpoq Kommune Kujallermi eqqagassalerinermut aningaasalersuisarneq ukiuni aggersuni siuliani ersersinneqartutut naoqqutaqarluni pisarumaartoq. Eqqagassalerinerup imminut annerujussuarmik aningaasatigut napatittungornissaa aammalu akiliutit atorlugit tamakkiisumik matussuserneqartalernissaa sulissutigineqarpoq, tamatumalu peqatigisaanik siunissami aningaasaliiffissanut ileqqaarnissaq periarfissaalissalluni.

10.1 2020-2031 EQQAGASSALERINERMUT PILERSAARUT - ANINGAASALIINISSAMIK PISARIAQARTITSINEQ

Matuma kinguliani tabelimi suliniuteqarfiit assigiinngitsut aningaasalersueriaatsinut sisamanut agguarneqarsimapput:

Eqimattat A:	Suliniutit, ingerlatsinermut missingersuutit atuuttut iluini aallartinneqartut.	nalunaaqqutsikkat
Eqimattat B:	Suliniutit annikitsumik aningaasaliiffigineqartariaqratut, soorlu atortunut (< 500.000 kr.)	nalunaaqqutsikkat
Eqimattat C:	Suliniutit 500.000 aamma 5 mio. kr. akornanni aningaasaliivigisariaqartut.	nalunaaqqutsikkat
Eqimattat D:	Suliniutit 5 mio. kr. sinnerlugit aningaasaliiviusariaqartut.	nalunaaqqutsikkat

Anguniakkat / suliniuteqarfiit	Aningaasalersuineq	
1. Innuttaasunut suliffeqarfinnullu qaammarsaaneq annerusoq		
1.1. Eqqagassalerinermi nutaanik suliniuteqartoqartoqalersillugu innuttaasunik peqataatitsisarneq	Ingerlatsinermut missingersuutit atuuttut	A
1.2. Kommune Kujalliuup nittartagaani eqqagassalerineq pillugu innuttaasunut suliffeqarfinnullu paassisutissat ajornaatsumik pissarsiarineqarsinnaasut	Ingerlatsinermut missingersuutit atuuttut	A
1.3. Kommune Kujallermi eqqagassalerineq pillugu meeqqanut inuuusuttuaqqanullu paassisutissiinerup aallunneqanera	Ingerlatsinermut missingersuutit atuuttut	A
2. Eqqagassaqtitsinaveersaareneq, eqqakkat pilerfiini annerusumik immikkoortiterineq aamma atoqqiineq		
2.1. Kommunimi eqqagassanik atoqqissinnaasunik aammalu ulorianartunik igitsivissat tikikkuminartut.	Aningaasaliinissamut pisariaqartitsineq	B
2.2. Eqqagassat uumassusilneersut immikkoortiterneqartarerat naggorissaatissiarineqartarerallu	Aningaasaliinissamut pisariaqartitsineq	C

Anguniakkat / suliniuteqarfiiut	Aningaasalersuineq	
2.3. Toqqaannartumik atoqqitassat	Aningaasaliinissamut pisariaqartitsineq	B
2.4. Pisiniartarneq piujuartitsinermik pingortitamillu miannerinninnermik tunngavilik	Ingerlatsinermut missingersuutit atuuttut	A
2.5. Eqgiluitsuutsinerup annerusumik sammineqarnera	Ingerlatsinermut missingersuutit atuuttut	A

3. Ikuallaanerit pinngortitamut ajunngitsut ineriertortinneqassasut

3.1. Nunaqarfinni eqqakkanik naqitsissutit / assartuinikkut aaqqiinerit	Aningaasaliinissamut pisariaqartitsineq	C
3.2. Qaqortumi eqqakkanik naqitsissutit / assartuinikkut aaqqiinerit	Aningaasaliinissamut pisariaqartitsineq	C
3.3. Assartuinermi eqqakkanik immikkoortiterisarneq pillugu paassisutissineq	Ingerlatsinermut missingersuutit atuuttut	A
3.4. Nunaqarfimmi ikuallaavimmik atorunnaarsitsineq	Aningaasaliinissamut pisariaqartitsineq	C
3.5. Qaqortumi ikuallaavimmik atorunnaarsitsineq	Aningaasaliinissamut pisariaqartitsineq	C

4. Igitassanik tigooqqaaviit igitassanik suliaqarfiusartut

4.1. Eqqakkanik tigooqqaavinnik suliareqqiiviusartunik pilersitsineq	Aningaasaliinissamut pisariaqartitsineq	D
4.2. Eqqaavissuarnik saliineq matusinerlu	Aningaasaliinissamut pisariaqartitsineq	D
4.3. Eqqaavissuarnik nakkutigisanik pilersitsineq	Aningaasaliinissamut pisariaqartitsineq	D
4.4. Eqqagassalerinerup allanut suliassangortinneqarnera	Ingerlatsinermut missingersuutit atuuttut	A

5. Pilerausiornermik, allaffisornermik kiisalu ingerlatsinermik pitsanngorsaaneq

5.1. Eqqagassalerinermi aningasaqarnerup paasuminarulersinnejnarnera	Ingerlatsinermut missingersuutit atuuttut	A
5.2. Eqqakkat ingerlaarerat paasisimaneqarnerulissaq	Aningaasaliinissamut pisariaqartitsineq	C
5.3. Eqqagassalerinermi sulisut ilinniartitaanerat	Ingerlatsinermut missingersuutit atuuttut	A

Immikkoortuni tulliuttuni agguataarlugit aningaasalersugassani sisamani suliniutit ataasiakkat aningaasaqarnikkut kinguneri ataatsimut isigalugu misissorneqarsimapput. Aningasaqarnikkut kingunerisa nalinerneqarnerat nuna tamaat isigalugu eqqagassalerinikkut pilerausiasiassap assingusumik nalinerneqarneranik tunngaveqarpoq, kiisalu kommunip nammineq missiliummik naatsorsugai imaluunniit nunatsinni kommunit allat misilitakkatigut kisitsaatai.

10.2 EQIMATTAT A – INGERLATSINERMUT MISSINGERSUUTIT MAANNAKKUT ATUUTTUT

Maannakkut Kommune Kujalliup eqqaavilerinermut tunngatillugu kommunimi allaffissornikkut amerlanerusunik sulisoqarnermut sulissutigaa. Kommunip ingerlatsinermut missingersuutaasa iluini naammassineqarsinnaaneranninik naliliinermi tunngavissat matuma kingulianiittut eqqarsaatigalugit matuma iluatinneqarnissaa apeqqutaasorujussuuvoq. Aningasanik sulisussanillu amerlanerusunik pissarsisoqanngippat suliniutit matuma kinguliani taagorneqartut naatsorsuutigineqaraluartutut pilertortigisumik naammassineqarnavianngillat.

Nuna tamakkerlugu eqqaavilerinermut iliuusissatut pileraarutissami naatsorsuutigineqarpoq kommunini eqqagassalerinermik suliallit suli marluk atorfinitisinnnejnqassasut. Kommune Kujallerli aallaqqaaammut sulisut ataasiinnarmik ilaneqarnissaannik sulissuteqassaaq.

10.2.1 ANGUNIAKKAMI 1-IMI SULINIUTTISSAT

Massakkut naliliineq naapertorlugu eqqagassalerinermut pileraarummi anguniagassatut nassuiardeqartuni paasitsinsiaanerit massakkut kommunip missingersuutaasigut naammassineqarsinnaasutut naatsorsuutigineqarput.

Nuna tamakkerlugu eqqagassalerinermut pilersaarummi naatsorsuutigineqarpoq Kalaallit Nunaanni kommunit ukiumut 100.000 koruuninik eqqagassalerinermut suliassaqarfimmi paasitsinsiaanernut atorneqartussanik illuartitsisassasut.

10.2.2 ANGUNIAKKAT APPAANNI SULINIUTISSAT

Saligaatsuutsiniarup aallunneqarnissaa pitsangorsarneqarnissaalu kommunip eqqagassalerinerani ilaareermat tamatuma massakkut kommunip missingersuutaasigut naammassineqarsinnaanera naatsorsuutigineqarpoq.

Aamma piujaannartitsinerup annerulersinnissaa kommunillu niuerinarnermini avatangiisink mianerinninnerulernissaa eqqarsaatigalugu taamaappoq. Naatsorsuutigineqarporli Namminersorlutik Oqartussat kommunip ingerlatsineani toqqaannartumik atorneqarsinnaasunik aalajangersimasunik maleruaqqusaliussasut assigisaannillu suliaqassasut.

10.2.3 ANGUNIAKKAT PINGAJUANNI SULINIUTIT

Eqqakkanik immikkoortiterisarneq pisariaqartoq pillugu paasitsinsiaanerup kisimi anguniakkat pingajuanni kommunip massakkut ingerlatsinermut missingersuutaasigut naammassineqarsinnaanissaa naatsorsuutigineqarpoq.

10.2.4 ANGUNIAKKAT PINGAJUANNI SULINIUTIT

Anguniakkat sisamaanni suliniut 4.4, kommunip eqqagassalerineranik allanut suliassanngortitseratarsinnaanermut tunngasoq, kisimi kommunip massakkut ingerlatsinermut missingersuutaasigut naammassineqarsinnaanissaa naatsorsuutigineqarpoq. Tamanna Kommune Kujalliuup oqaaseqaammik sanareersimaneranik tunngaveqarpoq, tassani taamannak suliariumannittussarsiuussinermi pissutsit kommunip eqqumaffigisariaqagai nassuiardeqarput.

10.2.5 ANGUNIAKKAT TALLIMAANNI SULINIUTIT

Kommune Kujalleq maannakkorpiaq eqqagassalerinermut tunngatillugu suliassaqarfimmi aningaasaqarneq pillugu paasiuminarsaanerup annertunerusup pilersinnissaa siunnerfigalugu suliaqarpoq. Taamaattumik nalilerneqarpoq sulliniut una kommunip maannakkut ingerlatsinermut missingersuutaasa iluannit naammassineqarsinnaassasoq. Kisianni anguniagaq anguniartillugu avataanit ikorneqarnissamik pisariaqartitsisoqalersinnaanera mattunneqassangilaq.

Maannakkut kommunip sulusi eqqagassalerinermut tunngatillugu suliassaqarfik pillugu ilinniarteqqinnejarnissaat periarfissaalereerpoq, kommunip ingerlatsinermut missingersuutaasa iluannit. Maannamut angusassamut neqeroorutinik nassaarnissaq unammillernarnerpaasimavoq, peqatigitillugu aamma naammassineqartussanik.

Nuna tamakkerlugu eqqagassat pillugit iliuusissamik pilersaarummi naatsorsuutigineqarpoq kommunit ukiumut 120.000 koruuninik ilinniartitseqqinermut illuartitsisassasut.

10.3 EQIMATTAT B – ANINGAASALERSUINNISAMIK PISARIAQARTITSINEQ < 500.000 KORUUNIT

Eqqakkanik atoqqissinnaasunik atuinissamut ajornaatsumik periarfissat kiisalu eqqagassanik ulorianartut passussissinissamut periarfissat kiisalu tigooraaviiit toqqaannartumik atoqqiinissamut aqquaasussat 500.000 kr. inorluu aningaasaliiffiusariaqartut pillugit suliniutit kisimik pineqarput.

2019-imi illoqarfinni eqqakkanik ulorianartunik tigooraanerup annertusineqarnissaanik suliniutit amerlanngitsunik Namminersorlutik Oqartussaniit aningaasaliiffingeqarput. Missingersuutit tamarmiusut 150.000 kr.-it missaanniippuit, taakkulu 25%-iisa missaat kommunip nammineq aningaasalersugarai. Missingersuutit taamaallaat katersinermi atortunut matussutissaapput.

Siusinnerusukkut kommunip suliniutigisimasaani atortunut toqqananartumik atoqqiinermut sunniuteqartunut aningaasartuutit illoqarfimmi ataatsimit 50.000 kr-it missaanniittussatut nalilerneqarput. Nunaqarfinni aningaasartuutit ikinnerussasut naatsorsuutigineqarpoq.

10.4 EQIMATTAT C - ANINGAASALIINISSANIK PISARIAQARTITSINEQ 500.000 - 5 MIO. KR-T

10.4.1 ANGUNIAKKAT APPAANNI SULINIUTISSAT

Eqqakkanik uumassusilneersunik immikkoortiterilluni naggorissaasiassanngortitsillunilu misileraanissaq 1 mio. kr-it missaanni akeqassasasutut Kommune Kujallermi eqqagassalerinermut pilersaarummi massakkut atuuttumi nalilerneqarpoq.

10.4.2 ANGUNIAKKAT PINGAJUANNI SULINIUTIT

Anguniagaq 3-imí suliniutissat tassaapput inoqarfínni naqitsinermut poortuinermullu atortoqarfíoriinnigtsuni pisinissamut aningaasartuutissat. Tamatumani pneqarput Qaqortoq kiisalu kommunimi nunaqarfíit arfineq-marluk. Nuna tamakkerlugu eqqagassalerinermut pilersaarutissami missingiutit naapertorlugit aningaasartuutit tamarmiusut minnerpaamik 2,2 mio. kr.-iusussatut naatsorsuutigineqarput.

Aamma nunaqarfínni kiisalu Qaqortumi ikuallaavinnik pioreersunik atorunnaarsitsinermut aningaasartuutit ilaassapput.

Kommune Kujalleq 2019-imí Igalikumi ikuallaaviup misileraatitut ingutserneqarneranut kingornalu illutaata iluarsarneqarneranut aningangaasaliiffigineqarpoq. Suliamut tassunga missingersuutit 250.000 kr missarpiaanniippuit. Missingersuutit eqqussappata nunaqarfínni suli arfinilinni ikuallaavinnik ingutserinermut 1,5 mio. kr. aningaasartuutigineqassasut naatsorsuutigineqarpoq.

Qaqortumi ikuallaaviup atorunnaarsinnejnarnera eqqarsaatigalugu nuna tamakkerlugu eqqagassalerinermut pilersaarutissami tassunga aningaasartuutissat 1 mio. kr.-inut naatsorsorneqarput. Illutaata piiarnissaanut imaluunniit illup allamut atugassanngorlugu nutarterneqarnissaanut aningaasartuutit ilangullugit naatsorsorneqarsimangngitsut nalilerneqarput.

10.4.3 ANGUNIAKKAT TALLIMAANNI SULINIUTIT

Eqqagassaqassuseq paasilluarnerujumallugu suliniutit tapersorsornissaat eqqarsaatigalugu illoqarfíit eqqagassaleriviini oqimalutaaveqarnissaq pingaaruteqarpoq. Oqimalutaavinnilli taama ittunik pissarsinermi aningaasartuutit assorsuaq nalorninartoqarput.

Nuna tamakkerlugu eqqagassalerinermut pilersaarutissami oqimalutaavimmut ataatsimut 20-40.000 kr. aningaasaliissutigineqassasut naatsorsorneqarpoq. Kommune Kujalleq Namminersorlutik Oqartussanut qinnuteqarnermini biilertalerlugin oqimalutaaveqarfílornermut ataatsimut 525.000 kr. missaat aningaasartuutaasussatut nalilerneqarput. Eqqagassalerinermut pilersaarummi atuuttumi oqimalutaavimmut nunalerinermi atorneqartartumut aningaasartuutissat 100-250.000 kr.-inut missingerneqarput.

10.5 EQIMATTAT D - ANINGAASALIISSTIGISARIAQARTUT 5 MIO. KR.-INIT AMERLANERUSUT

5 mio. kr.-it sinnerlugin aningaasaliivigisariaqartut kisimik anguniakkat sisamaanniippuit. Taakku tassaapput eqqagassanik tigooraaviliornermut passussiviliornermullu tunngasut, eqqaavissuarnik saliinermut matusinermullu tunngasut kiisau eqqaavissuarnik nakkutigisanik pilersitsinermut tunngasut.

10.5.1 EQQAKKANIK TIGOQQAAVIIT EQQAKKANIK SULIAQARFIUSARTUT

Nuna tamakkerlugu eqqagassalerinermut pilersaarutissami tigooraavinni oqaluttuarineqartuni aningaasaliinissat ingerlatsinermullu aningaasartuutissat tulliuttut naatsorsorneqarput.

- Illoqarfíit angisuut / akunnattu t (Qaqortoq): pilersitsinermut 6 mio. kr. ukiumullu ingerlatsinermut 1 mio. kr.
- Illoqarfíit mikisut (Narsaq aamma Nanortalik): pilersitsinermut 3 mio. kr. ukiumullu ingerlatsinermut 0,5 mio. kr.

- Nunaqarfiiit (aqqanillit) pilersitsinermut 0,5 mio. kr. ukiumullu ingerlatsinermut 30.000 kr.

Tamakku katikkaanni Kommune Kujallermi aningaasaliissutissat katillugit 17 mio. kr.-iupput kiisalu ingerlatsinermut aningaasartuutit 2,3 mio. kr. missarpiaanniillutik.

10.5.2 EQQAAVISUARNIK SALIINEQ MATUSINERLU

Kommune Kujallermi 2015/2016-imi illoqarfinni pingasuni nunaqarfimmilu ataatsimi (Alluitsup Paa) eqqaavissuarnik torersaasoqarpooq, suli nunaqarfiiit sinneri 10-usut eqqaavissuartai salitassaapput.

Nuna tamakkerlugu eqqagassalerinermut pilersaarutissami nunaqarfimmi eqqaavissuarmik saliinermut matusinermullu aningaasartuutit 2-3 mio. kr.-inut naatsorsorneqarput. Taamaalilluni Kommune Kujallermi taakkununngaa aningaasartuutit 20-30 mio. kr.-iussapput. Taakku qaavisigut kommunimi eqqaavissuarnik salinneqareersunik suliaqaaqqinnermut aningaasartuutit ilanngunneqassapput.

10.5.3 EQQAAVISUARNIK NAKKUTIGISANIK PILERSITSINEQ

Nuna tamakkerlugu eqqagassalerinermut pilersaarutissami illoqarfimmi eqqaavissuarmik nakkutigisamik pilersitsinermut aningaasartuutit 3 mio. kr.-iussatut ingerlatsinermullu aningaasartuutit 600.000 kr.-iussasut naatsorsorneqarpooq.

Sanilliussissagaanni Qaqortumi eqqaavissuarmik nakkutigisamik pilersitsinissamut aningaasartuutinik Kommune Kujalleq 2016-mi naatsorsuisitsisimavoq. Missingersuinermei tessani 15 mio. kr.-it missaannik akeqassangatinneqarput, taakkununngalu qaartiterinermut 12 mio. kr. atorneqassallutik. Tamatuma saniatigut missingiutini atortunut assigiinngitsunut aningaasaliissutissat 10 mio. kr.-missaannut naatsorsorneqarput.

Eqqagassalerinermut atoqqiisarfiornermullu Nanortalimmi atugassat 5,5 mio. kr.-inut missingersuusiorneqarput, taakkununngalu ilaavoq eqqaavissuarmik nakkutigisamik pilersitsineq.

Taamaammat aningaasaliissutigisariaqakkat nuna tamakkerlugu eqqagassalerinermut pilersaarummiittut agguaqatigiisitsinermit isigalugit ikinaagaasimasut malunnarpoq.

Aamma, ingerlatsinermut aningaasartuutit nuna tamakkerlugu eqqagassalerinermut aningaasartuutissatut naatsorsukkat massakkut kommunini eqqaavissuarnik ingerlatsinermut sanilliullugit appasippallaarpuit.

11 PIVIUSUNNGORTITSINEQ PIFFISSAMULLU PILERSAARUT

Matuma kinguliani piffissamut pilersaarummi anguniakkani ataasiakkaani suliniutissatut nassuiarneqartut qaqugu aallartinneqassasut naatsorsuutigineqarnersut nassuiarneqarput. Tassunga atatillugu suliniutissat immikkoortinneqarput, tassa ingerlatsinermut tunngasut ingerlaavartumik suliarineqartussat, kiisalu suliniutit eqqagassalerinikkut suliniutinik nutaanik aallartitsinermut tunngasut kiisalu suliniutit aningaasassaqartinneqartut.

Anguniakkat / Suliniuteqarfii	2020	2021	2022	2023	2024-2031
1. Innuttaasunut suliffeqarfinnullu qaammarsaaneq annerusoq					
1.1 Eqqagassalerinermi nutaanik suliniuteqartoqartoqalersillugu innuttaasunik peqataatitsisarneq					
1.2 Kommune Kujalliuup nittartagaani eqqagassalerineq pillugu innuttaasunut suliffeqarfinnullu paassisutissat ajornaatsumik pissarsiarineqarsinnaasut					
1.3 Kommune Kujallermi eqqagassalerineq pillugu meeqqanut inuuusuttuaqqanullu paassisutissiinerup aallunneqanera					
2. Eqqagassaqaqtitsinaveersaerneq, eqqakkat pilerfii aallaavigalugit immikkoortiterineruneq aamma atoqqiineq					
2.1 Kommunimi eqqagassanik atoqqissinnaasunik aammalu ulorianartunik igitsivissat tikikkuminartut.	■				
2.2 Eqqagassat uumassusilinnersut immikkoortiterneqartarnerat naggorissaatissiarineqartarnerallu	■	■	■	■	
2.3 Toqqaannartumik atoqqitassat		■	■	■	
2.4 Pisiniartarneq piujuartitsinermik pinngortitamillu miannerinninnermik tunngavilik				■	
2.5 Eqqlilutsuutitsinerup annerusumik sammineqarnera		■	■	■	■
3. Ikualaanerit pinngortitamut ajunngitsut ineriertortinneqassasut					
3.1 Nunaqarfanni eqqakkanik naqtsissutit / assartuinikkut aaqqiinerit	■	■	■	■	
3.2. Qaqortumi eqqakkanik naqtsissutit / assartuinikkut aaqqiinerit					■
3.3 Assartuinermi eqqakkanik immikkoortiterisarneq pillugu paassisutissiineq		■	■	■	■
3.4 Nunaqarfimmi ikualaavimmik atorunnaarsitsineq	■	■	■	■	■
3.5 Qaqortumi ikualaavimmik atorunnaarsitsineq					■
4. Igitassanik tigooqqaaviit igitassanik suliaqarfiusartut					
4.1 Eqqakkanik tigooqqaavinnik suliaqeqqiviusartunik pilersitsineq	■	■	■	■	
4.2 Eqqaavissuarnik saliineq matusinerlu	■	■	■	■	■
4.3 Eqqaavissuarnik nakkutigisanik pilersitsineq	■	■	■	■	■
4.4 Eqqagassalerinerup allanut suliassangortinnejnarnera				■	■
5 Pilersausrornermik, allaffisornermik kiisalu ingerlatsinermik pitsanngorsaaneq					
5.1 Eqqagassalerinermi aningaasaqarnerup paasiuminarulersinneqarnera	■	■	■	■	■
5.2 Eqqakkat ingerlaarnerat paasisimaneqarnerulissaaq	■	■			
5.3 Eqqagassalerinermi sulisut ilinniartitaanerat	■	■	■		

Suliniutit ingerlaavartut

Suliniutit annerusut aamma / imaluunniit nutaat

11.1 TUNNGAVILIINEQ SULIALLU INGERLARNGA

11.1.1 TUNNGAVILIINEQ

2016-2027-mi eqqagassalerinermut pilersaarut suliassaqarfimmut tassunga ataatsimut pilersaarutaavoq "2011-2022-mi Kommune Kujallermut pilersarusiap" ataaniittooq.

Eqqagassalerinermut pilersarusiaq anguniakkanik siammasissunik avatangiisinillu illersuiniutinik qassiinik imaqarpoq, taakkulu eqqagassalerinermi ingerlatsinermut, eqqagassalerivinnik pilersitsinermut nutarterinermullu, aamma nunaminertanik pilersarusiornermut kiisalu allaffisornerup ingerlatsinerullu nutarterneqarneranut tunngasuupput. Tassalu suliniutit kommunip Teknikkimut Avatangiisinillu Ingerlatsiviani tooqqammavilerneqarluarsimapput, tassanilu kommunip avatangiisinut immikkoortortaani sulisia eqqagassalerinermut pilersarusiamni suliniutit piviusunngortiterneqarnissaannik nakkutiginnittuussaaq.

Eqqagassalerinermut pilersaarummi suliniutit piviusunngortiterneqarneranni teknikkeqarfiup saniatigut kommunimi ingerlatsiviit / immikkoortortat allat qassiit, soorlu Aningasaqarnermik Ingerlatsivik aammalu attaveqarnermut immikkoortortaq peqataassapput.

11.1.2 INNUTTAASUNIK SULIFFEQARFINNILLU PEQATAATITSINEQ

Eqqagassanik pilersitsisut - innuttaasut suliffeqarfiillu assigiimmik - eqqagassalerinermut pilersaarummik piviusunngortitsinermut peqataanissaat Kommune Kujallermi pingartinneqarpoq. Taamaaliortoqassappat qaammarsaaneq paasissutissiinerlu pisariaqarput.

Taamaammat eqqagassanik pilersitsisut pitsaanerumsumik paasissutissinneqartnerat eqqagassalerinermut pilersaarummi immini anguniagaavoq tassami paasissutissiisarneq eqqagassalerinermik pitsanngorsaanermi pinngitsoorneqarsinnaanngimmat.

Innuttaasut suliffeqarfiillu Kommune Kujallermi ukiut tulliuttuni aqqaneq marlunni eqqagassalerinermut pilersaarummik paasissutissikkumallugit sunniuteqarsinnaatikkumallugillu 2020-2031-mut eqqagassalerinermut pilersaarut kommunalbestyrelsimiit politikkikkut akuerineqareeruni tamanut tusarniaassutigineqassaaq.

Siunnersuutaajunnartut oqaaseqaataajunnartullu tusarniaanerup kingorna pisariaqarnera naapertorlugu eqqagassalerinermut pilersaarummut ilanngunneqassapput. Tamatuma kingorna pilersaarut kommunalbestyrelsimit saqqummiunneqassaaq inaarutaasumik akuerineqarnissaa siunertaralugu.

ILANNGUSSAQ 1

KOMMUNE KUJALLIUP EQQAGASSALERINERMUT PILERSAARUTAA 2020-2031

EQQAGASSALERINERMUT KILLIFFIK

NALUNAARSUINEQ ILUARSISAQ, EQQAKKAT ANNERTUSSUSAAT KIISALU INUIAQATIGIIT
KATITIGAANERAT AAMMA ANINGAASAQARNIKKUT INERIARTORNEQ

1 EQQAGASSALERINERMIK NALUNAARSUGAQ ILUARSAASSAQ PAASISSUTISSALLU TUNNGAVILERSUUTAAT

Eqqagassalerinermik nalunaarsugaq iluarsaassaq 2016-imiit-2027-mut Eqqagassalerinermut pilersaarummiit sanaqqitaavoq, tunngaviusumillu immikkoortut kisiisa allanngortinneqarput, tamatuma kinguneratigut eqqagassalerinermut aaqqiissuussinerit aamma eqqagassalerivinnut tunngatillugu assigiingitsunik allannguisoqarpoq.

2015-imi eqqagassalerinermut nalunaarsuineq illoqarfinni pingasuni sukumiisumik nalunaarsuinerimik tunngaveqarpoq: Qaqortoq, Narsaq aamma Nanortalik kiisalu nunaqarfinni tallimani eqqaavissuit nalunaarsorneqarnerinit allattukkat: Narsarsuaq, Alluitsup Paa, Qassiarsuk, Aappilattoq aamma Narsarmijit, 2015-imi eqqaavissuit torersarneqarnissaat pillugu suliniuteqarnissamik pilersaarusiorneq nunaqarfiiit allaffiiniit paasissutissanik ililik sananeqarpoq. Nunaqarfinnit arfinilinnit sinneruttunit paasissutissat nunaqarfiiit allaffianeersuupput kiisalu Ammassiviup, Tasiusap, Qassimiup, Igalkup assilineqarneri 2015-imi upernaameersuupput/aasameersuupput.

Una allagaq 2015-imiit eqqagassalerinermut nalunaarsukkap inernerisa eqikkarneqarneranik imaqarpoq, kingusinnerusukkut allannguutinik ilaqpaoq. Inoqarfiiit akimorlugit eqikkaaneq pivoq. Eqikkaanerup immikkoortuani siullermi eqqagassanik katersuisarnerit innersuussisarnerillu killifffii allaaserineqarput kiisalu inoqarfinni ataasiakkaani ajornartorsiutit nalunaarsuinermi paasineqartut allaaserineqarlutik. Eqikkaanerup immikkoortuasa aappaanni eqqagassanik tigoraaviit suliareqqisarfii illu killifffii allaaserineqarput, tassanilu immikkoortut tamarmik pissutsinik tamanut atuuttunik aallarnerneqartarput, taavalu tulliullugu illoqarfimmri pingaarnermi (Qaqortoq) kiisalu illoqarfiiit sinnerini (Narsaq Nanortalillu) taavalu nunaqarfinni annerusuni minnerusunilu killifffit allaaserineqarlutik.

2 EQQASSAGANIK KATERSUISARNERIT QANORLU PINEQARNISSAANNIK INNERSUUSSISARNERIT

2.1 EQQAAVILERINEQ

Illaqarfinni nunaqarfinnilu tamani eqqagassat katersorneqartarnissaannut aaqqissuusinermik pilersitsisoqarpoq. Qaqortumi, Nanortalimmi, Alluitsup Paani aamma Narsarsuarmi katersuisarneq namminersortunut suliakkissutigineqartarpoq. Inoqarfiiit sinnerini katersuisarneq kommunip nammineq suliuvinit ingerlanneqartarpoq. Inoqutigii ataatsit kvartalikkaartumik akiliuteqartarput, sapaatip akunneranut katersuinermut matussusiisussaq. Inoqutigii sapaatip akunneranut ataasiaanaratik katersuiffigineqartariaqartut amerlanerusunik eqqaaveqalerniarlutik aaqqissuussinermut nalunaarsortittariaqarput.

Inoqarfik	Ingerlatsineq		Katersuinerup akulikissusai	Igitsisarneq	Qamutit motorillit
	Kommune	Entrepeneør			
Qaqortoq		X	Sapaatip akunneranut ataasiarluni	Ikuallaavik	Qamutit namminerisat motorillit
Narsaq	X		Sapaatip akunneranut ataasiarluni	Eqqaavissuaq	Traktori
Nanortalik		X	Sapaatip akunneranut ataasiarluni	Ballet/Assartuineq	Qamutit namminerisat motorillit
Aappilattoq	X		Sapaatip akunneranut ataasiarluni	Eqqaavissuaq	Traktorit/qamutit
Narsarmijit	X		Sapaatip akunneranut ataasiarluni	Eqqaavissuaq	Kramer
Tasiusaq	X		Sapaatip akunneranut ataasiarluni	Eqqaavissuaq	Traktori

Kommune Kujalliuup eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2020-2031
 Qupp.3 ukunanngna 26

Tasiusaq	Aap	Aap	Aap
Ammassivik	Aap	Aap	Aap
Alluitsup Paa	Aap	Aap	Aap
Saarlooq	Aap	Aap	Aap
Egalugaarsuit	Aap	Aap	Aap
Qassimiut	Aap	Aap	Aap
Igaliku	Aap	Aap	Aap
Qassiarsuk	Aap	Aap	Aap
Narsarsuaq	Aap	Aap	Aap

Tabel 2 Eqqagassat angisuuat aaneqartarnerat, upernaakkut saliisarneq kiisalu napparsimaveqarfinit eqqagassat ulorianaaateqarsinnaasut

2.3 UUMASUT TOQUNGASUT PINIARNERMIILLU SINNIKUT ISUMAGINEQARTARNERAT

Uumasut toqungasut piniarnermiillu sinnikut isumagineqartarneranut innersuussinissamik aaqqissuussineq inoqarfinni tamani pilersinneqarnikuuvooq.

Uumasut toqungasut piniarnermiillu sinnikkut amerlanertigut eqqaavissuarni matoorunneqartarpuit imaluunniit ikuallanneqartarlutik. Eqqaavissuaqarfiusuni piniarnermiit sinnikut uumasullu toqungasut ikuallaavinni ikuallanneqakajuttarput - tabel 3 takuu.

Eqqagassalereriaatsit tamakku killilimmik atorneqartarpuit. Siusinnerusukkut ilisimatitsissutigineqarpoq piffinni qassiini inuit namminneerlutik uumasunit igitassanik imaanut igitsinngikaangamik matoorussisartut.

2.4 INUUSSUTISSARSIORFINNIT EQQAGASSAT IKUALLASSINNAASUT IKUALLASSINNAANGITSULLU

Inoqarfinni tamani inuussutissarsiortut eqqagassaataat ikuallassinnaasut ikuallassinnaangitsullu tunniussivissaqtinnejqartarpuit.

Inuussutissarsiortut eqqagassaataat ikuallassinnaasut inoqarfinni ikuallaavilinni ikuallanneqassapput imaluunniit maaniinnarmi ikuallanneqarlutik. Narsami inuussutissarsiortut eqqagassaataat ikuallassinnaasut eqqaavissualiaanneqartarpuit. Inuussutissarsiortut eqqagassaataat ikuallassinnaangitsut inoqarfinni tamani eqqaavissualiaanneqartarpuit. Tabel 4 aamma takuu.

Illoqarfinni eqqaavissualiaanneqartut misissorneqartarpuit, nunaqarfinnili eqqaavissuit aalajangersimasumik sulisoqartinnejqangillat. Nunaqarfinni qassiini killilimmik nakkutigineqartumik eqqagassanik tigooraasoqartarpooq taamalu eqqagassat immikkoortiterallarneqartarlutik.

Suliffeqarfii tunniussisarnernik atuigaangamik akiliisarput, tamannalu - immikkoortumi 4-mi takuneqarsinnaavoq.

Inoqarfik	Innersuussinissamik periarfissaq	Matoorussineq eqqaavissuarmi	Igitseriaaseq Ikuallaaneq Ikuallaavimmi	Ikuallagassat Eqqaavissuarmi
Qaqortoq	Aap	Naamik	Aap	Naamik
Narsaq	Aap	Aap	Naamik	Naamik
Nanortalik	Aap	Aap	Naamik	Aap
Aappilattoq	Aap	Aap	Naamik	Aap
Narsarmijit	Aap	Aap	Naamik	Aap
Tasiusaq	Aap	Aap	Naamik	Aap
Ammassivik	Aap	Nalunarpooq	Nalunarpooq	Nalunarpooq
Alluitsup Paa	Aap	Naamik	Uulialerneqassapput ikuallanneqarlutillu	Naamik
Saarlooq	Aap	Nalunarpooq	Nalunarpooq	Nalunarpooq

Kommune Kujalliuq eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2020-2031
Qupp.4 ukunanngna 26

Eqlugaarsuit	Aap	Nalunarpooq	Nalunarpooq	Nalunarpooq
Qassimiut	Aap	Naamik	Naamik	Aap
Igaliku	Aap	Aap	Naamik	Ikuallanneqassapput matoortiterneqarlutillu
Qassiarsuk	Aap	Aap	Naamik	Ikuallanneqassapput matoortiterneqarlutillu
Narsarsuaq	Aap	Nalunarpooq	Nalunarpooq	Nalunarpooq

Tabel 3 Uumasut toqungasut piniarnermillu sinnikut iginneqartarnerat

Inoqarfik	Inuussutissarsiorfinneersut eqqakkat ikuallassinnaasut		Inuussutissarsiorfinneersut eqqakkat ikuallassinnaanngitsut		Tunniussinermut akiliut
	Igitsisarneq	Tigooraavinni nakkutilliineq	Igitsisarneq	Tigooraavinni nakkutilliineq	
Qaqortoq	Ikuallaavik	Aap	Eqqaavissuaq	Aap	Aap
Narsaq	Eqqaavissuaq	Aap	Eqqaavissuaq	Aap	Aap
Nanortalik	Eqqaavissuaq	Aap	Eqqaavissuaq	Aap	Aap
Aappilattoq	Maaniinnarmi ikuallaaneq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aki nalinginnaasoq
Narsarmijit	Maaniinnarmi ikuallaaneq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aki nalinginnaasoq
Tasiusaq	Maaniinnarmi ikuallaaneq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aki nalinginnaasoq
Ammassivik	Ikuallaavik	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aki nalinginnaasoq
Alluitsup Paa	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aki nalinginnaasoq
Saarloq	Eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aki nalinginnaasoq
Eqlugaarsuit	Ikuallaavik/eqqaavissuaq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aki nalinginnaasoq
Qassimiut	Maaniinnarmi ikuallaaneq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aki nalinginnaasoq
Igaliku	Maaniinnarmi ikuallaaneq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aki nalinginnaasoq
Qassiarsuk	Nunaqarfiiut ikuallaaviini ikuallaaneq/ Maaniinnarmi ikuallaaneq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aki nalinginnaasoq
Narsarsuaq	Maaniinnarmi ikuallaaneq	Naamik	Eqqaavissuaq	Naamik	Aki nalinginnaasoq

Tabel 4 Inuussutissarsiorfinnit eqqagassat ikuallassinnaasut ikuallassinnaanngitsullu

3 EQQAGASSANIK TIGOORAAVIK PASSUSISARFILLU

3.1 EQQAGASSAT ULORIANARTUT EQQAGASSALLU AJORNARTORSIUTAASUT ALLAT SULIARINEQARTARFII TAAKKUNUNNGALU AAQQISSUUSSINERIT

3.1.1 ATAATSIMUT ISIGALUGU

Eqqagassat ulorianartut ukiorpassuarni illoqarfiiut nunaqarfiiullu eqqaavissuini matoorunneqartarput. Qaqortumi, Narsami, Nanortalimmi aamma Alluitsup Paani eqqaavissuarni saliisoqarnerani eqqagassat ulorianartut

Kommune Kujalliuup eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2020-2031
 Qupp.5 ukunangna 26

immikkoortiterneqarput, kingornalu Danmarkiliaallugit suliarineqarput suujunnaarsinnejarlutillu. Eqqaavissuarni allani eqqagassat ulorianartut avatangiisimut aamma peqqissutsimut suli ajornartorsiutaapput.

Kommunip eqqagassanut maleruaqquaani eqqagassat avatangiisinut ulorianarsinnaasut pillugit innersuussinissamik aaqqissuussinerit inoqarfinnut tamanut atuuttut nassuarneqarput.

Qaqortumi, Narsami Nanortalimmilu eqqagassanut avatangiisinut ulorianarsinnaasunut tigooraaviit avatangiisinik atuinissamut akuersissuteqarput.

Nunaqarfinni eqqagassat avatangiisinut ulorianartut tigooraaviinik suli amigaateqartoqarpoq, taamaattuumik eqqagassat ulorianartut avatangiisinut ulorianarunnaartillugit suliarineqaqqaratik matoorunneqartarpot.

3.1.2 ILLOQARFIK PINGAARNEQ AAMMA ILLOQARFIIT

Eqqagassat ulorianartut illoqarfinni eqqagassanik tigooraavinnut tunniunneqarsinnaapput, tassanilu passunneqarlarlutik Danmarkimut suujunnaarsitassanngorlugit/ suliareqqitassanngorlugit nassiunneqartarpot. Amerlassusii nalunaarsorneqartarpot suliffeqarfiiulu suujunnaarsitsinermut akiligassinnejartarlutik. Nalunaarsuinerit allanngorartumik pitsaassuseqartarpot. Qaqortumi qarasaasiaq atorneqarsinnaavoq, taamalu amerlassusii naatsorsuiffimmut ikkussorneqarsinnaallutik. Narsami Nanortalimmilu assaannarmik nalunaarsuisoqartarpoq eqqagassanik tigooraavinni qarasaasiaqanngimmat.

Suliffeqarfii inuuussutissariutinik ingerlataqartut annermiik eqqagassanik ulorianartunik tigooravinnut tunniussisarput. Illoqarfinni piffinni amerlaqisuni batteriikunut nakkartitsiveqarpoq eqqagassat ulorianartut amerlanerusut katersorneqarnissaat siunertaralugu.

Qaqortumi angerlarsimaffinniit igitassat ikuallannginnerini pingaarnersiuinnarlugit immikkoortiterneqartarpot. Narsami Nanortalimmilu eqqagassat nalinginnaasut maannamut eqqaavissuarmut immikkoortiterneqanngikkaluarlutik iginneqartarpot.

2015 tikillugu eqqagassanik ulorianartunik ataavartumik nassiusisoqarneq ajorpoq. Taamaammat taamanikkut katersuinerujussuaq atugaanikuovoq. Tamanna illoqarfinni pingasuni eqqaavissuit salinnejerneranni eqqagassat avatangiisinut ulorianaatillit eqqagassallu allat annertuut nassuissorneqarnerinik kinguneqarpoq, eqqaavissuarnullu passussiniarnermut ajornakusoortitsilluni (ass. biilit assakaasui, savimminerit saffiegassat il.il.).

Saleereernermei eqqakkanik ataavarnerusumik nassiusisoqartalerpoq. Tamaat isigalugu kommunip eqqagassat suut assartorneqarlutik akielersinnaanersut assartuinerlu qanoq akeqarnersoq pillugit paassisutissanik amigaateqarpoq, passunneqarluaqqaarlutik passunneqarluaqqaaratiilluunniit tunineqarsinaanersut, atoqqissinnaanngitsunillu eqqagassanik suujunnaarsitsineq qanoq akeqarnersoq il.il.

3.1.3 NUNAQARFIIT ANGINERIT MIKINERILLU

Nunaqarfinni eqqagassanut ulorianartunut tigooraavinnik pilersitsinissamut aningaasassaqannginnejq ajornartorsiutanerpaammat nunaqarfinni tamani eqqagassanut ulorianartunut tigooraaviit amigaataapput.

Nunaqarfinni ataasiakkaani eqqagassat uloriarnartut amerlanerpaartai tigoorarneqartarnerat ingerlalluarpoq. Nunaqarfinni qassiini batteriit minnerit, akkumulatorit aammalu uuliakkut tigoorarneqarsinnaalersimapput, taakkulu amerlanertigut kommunimut pinngikkunik Pilersuisumut tunniunneqarsinnaapput, eqqagassalli ulorianartut allat tigooqqarneqanngillat, soorlu: akuutissat, qalipaatit sinnikui, innaallagiatorut aammalu nillataartitsiviit/qeritsiviit.

Nunaqarfiiit amerlanerpaartaani eqqagassanik sunilluunniit tigooraaveqanngivimmat eqqagassat ulorianartut tamaavimmik eqqaavissuarni matoorunneqartarpot.

Eqqagassat assigiingitsut inoqarfinni ataasiakkaani passunneqartarneri tabel 5-imi takuneqarsinnaavoq.

Eqqagassat ulorianartut eqqaavissuarnut matoorunneqarsimatillugit eqqakkanut allanut akulerussuuttarpot. Angerlarsimaffinniit igitassat ikuallassinnaasullu allat eqqaavissuarni maaniinnarmi ikuallanneqartillugit eqqagassat ulorianartut ilangullugit ikuallanneqarnissaat pinngitsoortikkuminaattarpoq. Sananeqaatit ulorianartut qanoq annertutigisut aniatinneqarnerannut ikumanerup kissassusia apeqqutaasarpoq. Maaniinnarmi ikuallaasoqartillugu ikumanera nillerpallaartarpoq, eqqaavillu ullorpassuarni ikumarusaarsinnaasarluni. Taamaammat eqqagassat ulorianartut ilangullugit ikuallanneqartarnerat avatangiisimut peqqissutsimullu ajornartorsiutaasaqaaq.

Kommune Kujalliuup eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2020-2031
Qupp.6 ukunanngaa 26

Inoqarfik	Innersuussinissamik/tunniussinissamik aaqqissuussineq makkuninngalu passussineq:	Akuutissat, qalipaatikut aamma eqqagassat ulorianartut tamalaat	Eqqakkat innaallagiatorput	Nillataartitsiviit/qeri titsiviit	Tigooraa vik
Qaqortoq	Aap	Aap	Aap	Aap	Aap
Narsaq	Aap	Aap	Aap	Aap	Aap
Nanortalik	Aap	Aap	Aap	Aap	Aap
Aappilattoq	Ilai immikkoortiterneqa rtarput Nassiunneqarneq ajorput	Naamik	Naamik	Naamik	Naamik
Narsarmijjuit	Aap	Naamik	Naamik	Naamik	Naamik
Tasiusaq	Nalunarpooq	Naamik	Naamik	Naamik	Naamik
Ammassivik	Aap	Naamik	Tamatsikkartumik immikkoortiterineq Nassiunneqarneq ajorput	Tamatsikkartumik immikkoortiterineq Nassiunneqarneq ajorput	Naamik
Alluitsup Paa	Aap	Uuliakoq Nukissiorfinnut tunniunneqartarpooq	Ilai immikkoortiterneqa rtarput Nassiunneqarneq ajorput	Ilai immikkoortiterneqar tarput Nassiunneqarneq ajorput	Naamik
Saarloq	Aap	Ilai immikkoortiterneqa rtarput Nassiunneqarneq ajorput	Ilai immikkoortiterneqa rtarput Nassiunneqarneq ajorput	Ilai immikkoortiterneqar tarput Nassiunneqarneq ajorput	Naamik
Eqalugaarsuit	Aap	Aap Nassiunneqarneq ajorput	Ilai immikkoortiterneqa rtarput Nassiunneqarneq ajorput	Ilai immikkoortiterneqar tarput Nassiunneqarneq ajorput	Naamik
Qassimiut	Ilai immikkoortiterneqa rtarput Nassiunneqarneq ajorput	Uuliakoq eqqaavissuarmi ikuallanneqartarpooq	Ilai immikkoortiterneqa rtarput Nassiunneqarneq ajorput	Ilai immikkoortiterneqar tarput Nassiunneqarneq ajorput	Naamik
Igaliku	Aap	Naamik	Aap	Naamik	Naamik
Qassiarsuk	Aap	Aap	Aap	Naamik	Naamik
Narsarsuaq	Aap	Aap	Naamik	Naamik	Naamik

Tabel 5 Eqqagassanut ulorianartunut aamma eqqagassanut ajoqqutaasunut allanut aaqqiissuussinerit

3.2 ATOQQIIVIIT

Qaqortumi, Narsami aamma Nanortalimmi igalaaminernut kiisalu qillertuusanut angerlarsimaffimilu saviminernut allanut atoqqiivinnik ilisisoqarnikuuvooq.

Kommune Kujalliuup eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2020-2031
 Qupp.7 ukunangna 26

Igalaamerngit katersukkat utaqqiisaasumik iginneqartarpuk kingusinnerusukkut sumiiffimmi atoqqinnejqqinnissaat siunertaralugu. Qillertuusanik eqqakkat pilersaarut naapertorlugu saviminikunik ilallugu eqqaavissuarni tiguneqartussanngorlugit iginneqartarpuk. Ajoraluartumilli qillertuusanik eqqakkat eqqiarneqarnerat naammattarsimanngilaq atoqqinnejqqinnissaannut. Taamaammat ajornartorsiutip tamassuma aaqqiissutissaanik ujartuisoqassaaq.

3.3 IKUALLAASARNERIT

3.3.1 ATAATSIMUT ISIGALUGU

Eqqakkat ikuallassinnaasut suliarineqartarnerat Kalaallit Nunaanni illoqarfinni nunaqarfinnilu ikuallaaveqanngitsuni imaluunniit ikuallaaviit atorneqarsinnaanngisaanni ajornartorsiutaqaaq. Ammaannartumik ikuallaaneq inatsisitigut akuerisaangikkaluartoq inoqarfinni taakkunani amerlanerni angerlarsimaffinniit eqqagassat ikumasinnaasullu allat ammaannartumik ikuallanneqartarpuk.

Ammaannartumik ikuallaanermut taarsiullugu eqqaavissuarmut matoorussineq periarfissatuaavoq, igitsinerulli ajoqtai, uumasuaqqat, tipilorneq, eqqiluisaannginnerillu allat tamatuma nassatarisarpai. Piffiit ilaanni ajoqutit taakku matoorussinikkut killilerneq ajornartarpuk qallutiissaqannginneq pissutigalugu, inoqarfinnilu qassiini eqqagassat ikuallanneqarsinnaasut matoorunneq ajornartarpuk eqqaavissuit naammattumik tigusisinnaassuseqannginnerat pissutigalugu. Eqqakkanik matoorutissat Kujataani Avannaaninngarnit pissarsiariuminarnerusarput.

Kisianni ikuallaaviooreersorpassuit ingerlanngillat imaluunniit aserfallangaatsiarsimapput.

Qulaani eqqaaneqartut tunngavigalugit Kalaallit Nunaanni kommunit nuna tamakkerlugu eqqagassat ikuallanneqarsinnaasut pillugu periusisiaq sivisuumik ujartorpaat, ingammik angerlarsimaffinniit eqqagassat aamma angerlarsimaffinniit eqqagassanut assingusut pillugit, nalunaarusianik amerlasuunik sanasoqarpoq. Eqqagassat assartorneqarneranut tunngatillugu paasiniaanerit, misiliinerit nalilersuinerillu pippit, ikuallaaviooreersut pillugit nalilersuinerit, iluarsartuunneqarnissaannut siunnersuutit, nutaanik ikuallaavinnik sanaartornissamut suliniutit qanoq inissisimannaannik siunnersuutit il.il.

2017/2018-imi piareersarnerit tamarmik Kalaallit Nunaanni ikuallaaviit marluk nutaliaanerpaat sananeqarnissaannik aalajangiisoqataapput, taakkunani Kalaallit Nunaanneersut eqqagassat ikuallassinnaasut tamarmik isumagineqartassapput. Ikuallaavissat taakku nutaat Nuummi Sisimiunilu inissinneqassapput, tamanna illoqarfinni nunaqarfinnilu allani eqqagassanik naqtsissutinik aamma poortuissutinik pilersitsiviussaaq.

Ikuallaavissat nutaat pilersaarusiorneqarnerat aamma ingerlanneqarnerat kommunit ataatsimut Eqqagassalerinermut ingerlatseqatigiiffla ESANI-mit 2018-imi pilersinneqartumit isumagineqassapput.

3.3.2 KOMMUNE KUJALLERMI EQQAGASSAT IKUALLANNEQARSINNAASUT PASSUNNEQARTARFISSAAT

Ataani Kommune Kujallermi eqqagassat ikuallanneqarsinnaasut passunneqartarfissaat pillugu killiffik naatsumik nassuaanneqarpoq.

Tabel 6-mi inoqarfinni ataasiakkaani ikuallaaveqarnersoq, ikuallaaviit taakku ingerlanersut kiisalu naqiterussutinik (eqqagassat ESANI-ip ikuallaaviinut angallanneqartarnissaanut atorneqartartussat) qanoq aningaasaliiffiqineqarsimatiginersut pillugu takussutissiaqarpoq.

Inoqarfik	Ikuallaavik	Ikuallaavik ingerlasoq	Naqiterussutit
Qaqortoq	Aap (1998)	Aap	Naamik
Narsaq	Naamik	-	Aap (2000-ip missaani)
Nanortalik	Aap – Air Burneri (2015)	Naamik	Aap (2017)
Aappilattoq	Aap (1998)	Naamik	Aap (2018)
Narsarmijit	Naamik	-	Naamik
Tasiusaq	Naamik	-	Naamik

Kommune Kujalliuup eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2020-2031
 Qupp.8 ukunanngna 26

Ammassivik	Aap (1995)	Aap	Naamik
Alluitsup Paa	Aap (1995)	Aap	Naamik
Saarloq	Aap (1998)	Naamik - katiterneqanngisaannarp oq	Naamik
Egalugaarsuit	Aap (1996)	Aap	Aap (2018)
Qassimiut	Aap (1997)	Aap	Naamik
Igaliku	Aap (1997)	Naamik	Aap (2017)
Qassiarsuk	Aap (1996)	Aap	Aap (2017)
Narsarsuaq	Naamik	-	Naamik

Tabel 6 *Ikualaaviit eqqakkanik ikuallassinnaasunik passusiviusinnaasut takussutissartai. Ungaluusami kisitsisit ikualaaviit ukumi sorlermi pilersinneqarsimanersut imaluunniit akuersissutigineqarsimanersut takutippaaat)*

QAQORTOQ

Qaqortumi ikualaavioreersoq 1998-imi pilersinneqarpoq. 2010-mi ikualaavik aserfallangaatsiaqqasoq ukiunilu qaninnerni ikualaavittaa illortaalu annertuumik nutarsarneqarneqartariaqartoq paasineqarpoq. Taamaasiornikkut ikualaaviup atorsinnaanera ukiunik qulinik sivitsorneqarsinnaavoq nungullanginnerani. Kisianni 2010-2015-ikkunni ikualaavimmi annikitsunik ataavartumik iluarsartuussisoqartarpoq.

Illoqarfinni ikualaaviit pisinnaassusiiniq qaffaasoqarnissannik kommunit misissuillutilu naliliisinnaaqqullugit 2015-mi Namminersorlutik Oqartussat tapiissuteqarput, tassuuna siunertarineqarpoq ikualaaviit dioxininik saffiegassanillu oqimaatsunik aniatitsinerannut EU-ip killigititaanik siunissami ikualaavit naammassinnissinnaangortinnejassut kiisalu sanaartorfinniit igitassanik PCB-ilinnik, igitassanik nappaateqalernartunik napparsimaveqarfinneersunillu suujunnaarsitsinermut atorneqarsinnaanngussasut.

Ikualaavinnittaqaq misissuinermi ikualaasinnaassusiiniq annertusitsinissamut periarfissat misissorneqassapput illoqarfinit qanittumiittuniit imaluunniit nunaqarfinit eqqagassanik ikualaavilimmuit assartuisinnaaneq eqqarsaatigalugu, kiisalu nutarterinerup aserfallatsaalisiarnerullu pisariaqassusiannik nalunaarsuinissaq eqqarsaatigalugit kiisalu ikualaaviup atorsinnaassusiata sivitsorneqarnissaaq eqqarsaatigalugu.

Misissuineq tamanna tunngavigalugu Qaqortumi ikualaaviup aserfallannerusimammat nutaaruinnarmik ikualaavimmik sananissaq isumatusaernerussasoq nalilerneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat tapiissuteqarneratigut 2016-imi ikualaavimmik nutaamik sanasoqarnissaa pillugu misissuineq siulleq aallartinneqarpoq.

Nuummi Sisimiunilu nuna tamakkerlugu ikualaavinnik nutaanik sanasoqarnissaanik aalajangiineq pillugu Qaqortumi ikualaavimmik nutaamik sanasoqassanngilaq.

Ikualaaviit nutaat pilersinneqarnissaasa tungaanut ikualaavioreersoq suli ingerlassaaq, ajornanngippallu Narsamiit Nanortalimmiit nunaqarfinit illu sisamanit naqiterutitaareersunit eqqagassanik tigooraasassaaq.

Nuna tamakkerlugu ikualaaviit pilersinneqarpata Qaqortumiittooq ikualaavik matuneqassaaq, naqiterutinik poortuissutinillu pisisoqassaaq taamaasillutik Qaqortuminngaaniit eqqagassat ikuallanneqarsinnaasut ikualaaviit arlaanut nassiuinneqartassapput. Ikualaaviup illorsuarta eqqagassanik naqiterivittut poortuiffittullu atoqqinneqarnissaa eqqarsaatigineqarpoq.

NARSAQ AAMMA NANORTALIK

Narsami Nanortalimmieluunniit ikualaaveqanngilaq, kisianni lukuallaariaatsit allat pilligit misilitakkat pissarsiarineqarput.

Narsami eqqagassanik poortuilluni Qaqortumi ikualaavimmut nassiuissiarneq 2012-2014-mili misiligarneqalersimavoq. Qaqortumili ikualaavik ingerlanerliormat aalaakaasumik assartuisarneq iluatsinneqanngilaq. Narsamiit eqqagassanik nassiuissiarneq 2014-imi aprilimi unitsikkellarneqarpoq, tassanngali eqqagassat eqqaavissuarmut iginneqartalersimapput. 2014 kingorna nassiuissiarneq aallarteqqinniarlugu ataasiakkaanik misiliisoqartarpoq kisianni ataavartumik aaqqiissuteqartoqanngilaq.

Kommune Kujalliuq eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2020-2031
Qupp.9 ukunannaq 26

Tabel 6-imikunneqarsinnaasutut 2000-imili Narsaq eqqagassanut naqiterutinik poortuissutinillu peqalernissaa aningaassaliiffigineqarpoq, taamani Qaqortumi ikuallaavittaamut eqqagassanik nassiussisarnissaq anguniarlugu. Assigiingitsunik tunngaveqarluni misiligititut suliniummik aallartitsinermut atatillugu atortut aatsaat 2012-imikunneqalivippuit.

Nanortalik 2014-imikunneqarsinnaasutut 2000-imili Narsaq eqqagassanut naqiterutinik poortuissutinillu peqalernissaa atuleroq.

Air Burneri containeriuvoq angisoq ammaannartoq, matusartoqarpoq putsumik kaajallatsitseqqittartumik, taamalu pujoq ikumateqqinneqartarluni. Air Burner qisunnik ikuallaavissanngorlugu ineriaortitaavoq, taamaammallu eqqagassanik ikuallaasarnermit misilitakkat killeqarput. Containerip ammaannartunngorlugu suliaanera issittumut tulluangilaq apesarnerujussuatigummi ikumanerata kissassusia appartaqimmat. Taamatuttaaq Nanortalimmi eqqaavissuarmut inissinneqarnera anorrillu sammiviata allanngorarpallaarnera peqqutaallutik putsup illoqarfipungaanukartarnera ajornartorsiutaasimavoq.

Taamaattumik Air Burneri sivikitsuinnarmik eqqagassanut eqqagassanullu allanut ikuallassinnaasunut atorneqarpoq, maannakkullu atorneqarunnaarnikuulluni.

Siunissami Narsamiit Nanortalimmiillu eqqagassat ikuallanneqarsinnaasut nuna tamakkerlugu ikuallaavinnut nassiunneqartarnissaat pilersaarutaavoq, tungaanut Qaqortumi ikuallaavimmit tiguneqarsinnaasut nassiunneqartassapput. Taamaattumik Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat tapiissuteqarneratigut Nanortalimmut naqiterussutimik poortuissutimillu pisisoqarpoq.

NUNAQARFIIT

90-ikkut qiteqqutereerneranni nunaqarfinni aqqaniliusunit arfineq pingasuni ikuallaavinnik pilersitsisoqarpoq.

Nunaqarfinni marlunni ikuallaaviit ingerlajunnaarsimapput aserfallatsaalineqartaratillu nutarterneqarneq ajoramik. Tamatuma saniatigut Saarlumi ikuallaavik pilersinneqanngisaannarpoq.

Nunaqarfinni atorsinnaasumik ikuallaaveqanngitsuni angerlarsimaffinniit eqqagassat eqqakkallu ikuallassinnaasut allat maaniinnarmi ikuallanneqartarput naak inatsisit malillugit taamaaliornissaq akuerisaanngikkaluartoq. Siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut ikuallaanermi eqqagassat ulorianartut ilaatigut ilanngunneqartarput.

Nunaqarfinniit eqqagassat siunissami nuna tamakkerlugu ikuallaavinnut nutaanut nassiunneqartalissapput, utaqqiisaasumik Qaqortumi ikuallaaviliaanneqartassallutik. Taamaattumik nunaqarfiit Qassiersuk, Igalki, Egalugaarsuit aamma Aappilattoq Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussaniit tapiiffigineqarlutik naqiterussutinik aamma poortuissutinik piniareersimapput.

Nunaqarfinni ikuallaaveqarfiusuni atortut saviminernik halilianut minnernut inissinneqarnikuupput. Taakku halit siunissami nunaqarfinni ikuallaaviit atorunnaarneqarnerat ilutigalugu eqqagassanut tigooraavitut atorneqarnissaat eqqarsaataavoq.

2019-imikunneqarsinnaasutut 2000-imili Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat nunaqarfinni ikuallaaviit atorunnaarneqarnissaannut misiligititut suliniummut tapiissuteqarput kingusinnerusukkullu Igalkumi halip iluarsartuunneqarnisaanut tapiissuteqarlutik.

3.4 EQQAIVISSUIT/MATOORUSSIVIIT

3.4.1 ATAATSIMUT ISIGALUGU

Eeqqaavissuit ilarpassui inissinnerlutaapput - inoqarfinnut sissamullu qanittumiittarlutik. Eqqaavissuarniit imeq minguttoq nakkutigineqarnanilu katarsorneqarneq ajorpoq. Eqqaavissuarni amerlanerni eqqagassat assigiingitsut annerusumik minnerusumillunniit akulerussunneqartarput, aammalu uumasuqqat tipilu ajornartorsiutaasarlutik. Taamatuttaaq nunaqarfinni eqqaavissualinni amerlanerni silaannarmi ikuallaanerit amerlanerusarput.

3.4.2 QAORTOQ, NARSAQ AAMMA NANORTALIK

2015/2016-imikunneqarsinnaasutut 2000-imili Qaqortumi Narsami aamma Nanortalimmi eqqaavissuit salinneqarput, eqqaavissuarni matoorussiviit nakkutigisaasunngortinniarlugit aamma immikkoortitikkamik ingerlatsineq anguniarlugu. Kommunimi motoorussiviit nakkutigisaasut suli pilersinneqanngikkaluartut eqqaavissuarni saliinikkut immikkoortitikkamik ingerlatsineq

Kommune Kujalliuup eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2020-2031
 Qupp.10 ukunannga 26

pitsaanerusoq annertunerusorlu anguneqarpoq, sinerissamiik 30 meterinit qaninnerusumi eqqagassanik matoorussisoqassaarpooq.

2016/2017-imi Qaqortumi eqqaavissuarmi matoorussivit nakkutigisaasut pilersinneqarnissaannut suliniutissatut pilersaarusiortoqarpoq matoorussivit allilerneqarnissaat ilanngullugu. Suliniummut tassunga atatillugu matoorussisarfiup ingerlanneqarnissaanut pilersaarut ilaavoq. Immikkoortut amerlanersai Narsami Nanortalimmilu eqqaavissuarnut ajornaqteqanngitsumik atulersinneqarsinnaapput.

Nanortalimmi eqqaavissuup salinneqarneranut tunngatillugu immamut assiaqtamik kiisalu eqqaavissuarmiit imip minguttup imaanut aniaffissaanik pilersitsisoqarpoq. Tamatuma kingorna 2017-imi Nanortalimmi eqqagassaleriviup atoqqivilliullu pilersinneqarnissaanut 5 mio. koruunit aningaasaliissutigineqarput. Narsami eqqaavissuup sinaa ungalulersorneqarpoq. Tamatuma saniatigut eqqaavissuarni sulisut amerlineqarput.

Kiisalu ukiuni kingullerni maskiinanik aningaasaliisoqarpoq taakku illoqarfinni pingasuni eqqaavissuit naapertuuttumik ingerlanissaannik isumannaarisussaapput, Narsamut Nanortalimmullu sequserut Qaqortumullu gummigedit.

3.4.3 NUNAQARFIIT

Alluitsup Paani 2015/2016-imi eqqaavissuaq salinneqarpoq. Saliinermut tunngatillugu eqqaavissuarmi inissinneqartussanik ungalunik, bommimik aamma sulisunut atortussaasivimmik aningaasaliisoqarpoq, soorlu aamma eqqaavissuup ingerlanneqarnerata pitsangornissaanut suliutinik allanik pilersaarusiortoqartoq. Alluitsup Paani suliniutinit misilittakkat aallaavigalugit nunaqarfinni allani kingusinnerusukkut atortussanngortinnejartussaagaluarput. Ajoraluartumik Alluitsup Paani sulineq unittoorpoq.

Narsarsuarmi, Qassiarsunni, Aappilattumi aamma Narsarmijini eqqaavissuit salinneqarnissaanut pilersaarummik sanasoqarpoq kisianni sumiiffinnut taakkununngaa saliinissamut neqeroorutinik takkuttoqanngilaq.

Alluitsup Paa-ni eqqaavissuaq kisimi salinneqarsimammat nunaqarfinni qulini sinneruttuni eqqaavissuup inissisimaffia, eqqagassat akulerunneri, eqqagassanik ulorianartunik matoorussisarneq uumasunik tipimillu ajoqqueteqarnerit suli ajornartorsiutaapput.

Eqqaavissuit annerpaartaani innuttaasut inuussutissarsiuteqartulluunniit akornuteqanngitsumik isersinnaanngillat, piffiit amerlanerpaataat bommimik ungalunnilluunniit assorsoneqarsimapput, eqqaavissuarmilu aalajangersimasunik sulisoqarnani. Eqqaavissuit sulisoqartitaannginnerat pissutigalugu immikkoortitikkamik ingerlatsineq, tassa eqqagassanik ingerlaavartumik immikkoortiterineq eqqagassanillu assigiingitsukkuutaanik matoorussisarneq piviusungortissallugit ajornakusuussaaq.

Siusinnerusukkut kommunip nunaqarfinni ingerlatsinermut sulisui eqqagassalerinermut akunnerni killiligaasuni sulisarnerat ilutigalugulu allanik suliassanik isumaginnittartussaanerat ajornartorsiutaasimavoq. Ajornartorsiut tamanna aaqqinneqarpoq kommunip ingerlatsinermut sulisui eqqagassalerinermut suliaqartartut qaammammut akissarsiaqartinneqalerneriusigut, tassa sulisut assigiingitsunik suliaqartartut akunnerit atugai peqqutaatinngagit aalajangersimasumik akissarsiaqartinneqartalerput. Aaqqissuussamut assingusoq illoqarfinni eqqagassalerivinni ingerlatsinermut sulisunut atuutilerpoq.

Saniatigut Aappilattumi aamma Ammassivimmi anartarfiit puussiartai ulikkaaqqasut eqqaavissuarmut matoorunneqartarput. Narsarmijini aamma Alluitsup Paani puussiat ulikkaaqqasut amerlasuut anartarfinnun kueraavikkut iginneqarsimapput.

Nunaqarfinni amerlasuuni eqqaavissuarni eqqakkat matoorneqarneq ajorput sumiiffinnilu ataasiakkaani eqqaavissuarmut eqqakkat ilaannai matoorunneqartarlutik.

Ataani tabel 7-imi eqqagassat matoorussassat saniatigut eqqakkani immikkoortut sorliit iginneqartarnersut, kiisalu maaniinnarmi ikumatitsineq pisarnersoq, eqqagassat assgiingitsukkuutaat akuleruttarnersut aamma ataavartumik matoorunneqartarnersut takuneqarsinnaavoq.

Inoqarfik	Eqqakkani immikkoortut			Ingerlatsinermut periaaseq		
	Eqqaavilerineq	Anartarfilerineq	Arsakut	Maaniinnarmi ikualaaneq	Akuleruttut	Matoorineq
Qaqortoq	Aap ¹	Naamik	Aap	Naamik	Naamik	Aap
Narsaq	Aap	Naamik	Naamik	Naamik	Naamik	Aap
Nanortalik	Aap	Naamik	Aap	Naamik	Naamik	Aap
Aappilattoq	Aap	Aap	Aap	Aap	Aap	Naamik
Narsarmijit	Aap	(Naamik)	Aap	Aap	Ilaannakortumi k	Ilaannakortumi k
Tasiusaq	Aap	Naamik	Nalunarpooq	Aap	Ilaannakortumi k	Naamik
Ammassivik	Aap	Aap	Aap	Nalunarpooq	Ilaannakortumi k	Naamik
Alluitsup Paa	Aap	Naamik	Aap	Naamik	Killilimmik	Naamik
Saarloq	Aap	Naamik	Aap	Aap	Ilaannakortumi k	Naamik
Egalugaarsuit	Naamik	Naamik	Aap	Qisuit kisimik	Ilaannakortumi k	Naamik
Qassimiut	Aap	Naamik	Aap	Aap	Ilaannakortumi k	Naamik
Igaliku	Aap	Aap	Aap	Aap	Aap	Aap
Qassiarsuk	Aap	Naamik	Aap	Aap	Ilaannakortumi k	Aap
Narsarsuaq	Aap	Naamik	Aap	Aap	Ilaannakortumi k	Ilaannakortumi k

Tabel 7 Eqqaavissuarnik ingerlatsineq – eqqakkat assigiinngitsukkuutaat

4 EQQAGASSANIK NALUNAARSUINEQ NAATSORSUINERLU

Eqqagassalerinermut maleruaqqusani 2015-imilu akit allassimaffiini aalajangersarneqarpooq inuussutissarsiortut eqqagassanik aalajangersimasunik eqqaavissuarmut, ikualaavimmut aammalu eqqagassanik ulorianartunik tigooraavimmut tunniussigaangamik akiligassinneqartassasut.

Illoqarfinni taamatuttaaq Qaqortup ikualaaviata eqqaani kiisalu eqqaavissuit eqqaani illoqarfinnilu pingasuni tamani eqqagassanik tigooraavinni misissuisarneq atuutilernikuuvooq.

Eqqakkanik tigooraasut eqqakkat amerlassusiiniq (missingerlugin) suussusiinillu immersuiffissamut immersuissapput, taakkulu qaammatikkaartumik akiligassiissutigineqartarput.

Eqqagassat assigiinngitsukkuutaat tamarmik - eqqagassat ulorianartut minillugit - naatsorsorneqartassapput biilit eqqagassanik aggiussisut 3,5 ton-it oqimaannerunersut oqinnerunersulluunniit naatsorsuutigalugu (tunniussat ikittunguit amerlasuulluunniit). Eqqaavimmi sulisut nalornippata biilit atorneqartut ingerlannerannut allagartami biilit angisuujutinneqarnersut mikisuujutinneqarnersulluunniit aalajangiisuussaaq. Taamannak naatsorsueriaaseqarneq illoqarfinni pingasuni tamani atorneqartarpooq.

Eqqagassanik tigooraavimmi eqqagassat ulorianartut eqqagassallu ajoqquaasinnaasut allat naatsorsornissaanut oqumaalutaaveqarpooq.

Suliffeqarfiiut kukkusumik immikkoortiterisimagaata akiligassinneqarsinnaasrput. Aallaqqaammut periarfissaq tamanna allangorartumik atorneqartarpooq ingerlatsinermut sulisut inuussutissarsiuteqartunik paasitsinsinartik nuannarineq ajormassuk, taamaattumik akiligassiineq ajorput naak eqqagassat immikkoortiternerlugaasaraluartut. Ullumikkut immikkoortiternerlutanik akiligassiisarneq sumiiffinni tamani ajornaqteqanngitsumik atorneqartarpooq.

¹ Qaqortumi ikualaavik ingerlasinnaajunnaaraangat eqqagassat aatsaat eqqaavissuliaanneqartarput, ingerlaqqileraangallu utertinneqaqqeriarlutik ikuallanneqartarput.

Kommune Kujalliuup eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2020-2031
 Qupp.12 ukunannga 26

2015-imi annertussuseq apeqqutaatillugu akiligassiisarneq eqqunneqarmat, aallaqqaammut entreprenørinut aamma inuussutissarsiuteqartunut akiligassiisutit pitsaassusaat naammagittaallitigineqangaatsiartarpooq. Akiligassiisutini takuneqarsinnaaneq ajorpoq eqqagassat qanoq amerlatiginersut, aggiussinerit qassiunersut aamma eqqagassat suut akiligassiissutigineqarnersut.

Qaqortumi ingerlatsiviup akiligassiisutit pitsaassusaat pitsanngortinniarlugu suliaqarpoq ullumikkullu naammagittaallitutnik tigusineq ajorlutik.

2015-imi taamatuttaaq nunaqarfinni inuussutissarsiutillit kvartalikkartumik akiliuteqartarnissaanut aaqqissussinermik eqquissisoqarpoq. Siullermik inuussutissarsiuteqartut kommunip eqqagassanik tigooraavianut tunniussisarnerminnut akiliisarsimanngillat.

Eqqassat ulorianartut, eqqagassat angisuut il.il. pillugit aaqqissuuussinernut inuinnaat ilaatinneqarput eqqagassalerinermut akiliutitigut akiliisinneqartarlutik, taamalu sullissinermut tassunga immikkut akiligassinneqarneq ajorlutik. 2017-imiit kisianni illoqarfinni eqqagassanut angisuunut aaqqissuuussinerup atorneqartarneranut immikkut ittumik akiliuteqartitsisarneq eqqunneqarpoq, sullissinerup pitsanngorsarneqarnerata kinguneranik – tak. immikkoortoq 2.2. Eqqagassanut aaqqissuuussinerit allat illoqarfinni atorneqartarneri eqqagassanik eqqaanermut akiliutigineqartartunut suli ilaavoq.

4.1 INGERLATSINERMUT ALLATTUIFFIIT

4.1.1 QAQORTOQ

Ingerlatsinermut allattuiffik Qaqortumi eqqagassanik tigooraavimmi eqqaavissuarmilu atorneqartartoq piosarneqarnerpaanikuuvooq.

Nalunaarsuiffik elektroniskiusoq arfineq sisamanik quppernilik atorneqartarpoq:

1. Inuussutissarsiut
2. Qillertuusat igalaaminerillu
3. Nassiussassat
4. Batterinik katersuineq
5. Qeritsivit/nillataartitsivit
6. Uuliakoorut
7. Innuttaasut
8. Pisoq imaluunniit ajutoorneq
9. Pikkorissarneq

Quppernermi *Inuussutissarsiut* inuussutissarsiuteqarfimmil eqqagassat tiguneqartut nalunaorsorneqassapput, makkulu allanneqarlutik:

- Tunniussinermut ulloq
- Eqqagassat suussusaat:
  - A Usit mikisut
  - B Usit angisuut
  - C Akkumulatori
  - D Eqqakkat innaallagiatortut
  - E Akuutissat il.il.
  - F Nillataartitsivit/qeritsivit aammattaaq atortorissaarutit
  - G Eqqakkat uuliaqartut
  - H Batteriit, seqqartaatit, eqqagassat suuneri ilisimaneqanngitsut
  - I Eqqakkat asbestitallit
  - J Maskiinat/biiilit
  - FS Kukkusumik eqqakkanik immikkoortiterisimanermut akitsuut
- Suliffeqarfik
- Qamutit motorillit nalunaorsorneqarnerini normui
- Oqimaassuseq/annertussuseq (eqqagassat suussusaanut C, D, E, G, H aamma I-mut atuuppoq)

2019-imi ukiup affaani siullermi ingerlatsinermut allattuiffit naapertorlugit taanna ingerlaavartumik ingerlanneqarpasippoq. Kisianni ingerlatsinermut allattuiffimmil oqimaassutsimut-/annertussutsimullu nalunaarsuinerit amigaateqarput. Kisianni imaangilaq annertussutsit nalunaorsorneqarneq ajortut. Imak pisarpoq

Kommune Kujalliuup eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2020-2031
Qupp.13 ukunannga 26

atuisut eqqagassanik nalunaarsuiffiani soorlu figur 1-imí takuneqarsinnaasoq, akiligassiissutinik aniatitsinermut atorneqartarpooq.

Quppernermi *Qillertuuusat igalaaminerillu atoqqiivinni qillertuuusat igalaaminerillu katersorneqareerlutik imarneqaraangata annertussusaat nalunaarsorneqartarpooq.*

Qupperneq *Nassiussassat* eqqagassanik tigooraavimmiit eqqagassanut nassiunneqartussanut nalunaarsuiffiuvoq. Nalunaarsuiffimmi eqqagassat suussusaat, annertussusaat, eqqagassanik tigusisoq kiisalu nassiussinermi ulloq ilanngunneqartarpooq.

Qupperneq *Batterinik katersuineq illoqarfiup iluani batterit katersuiffianniittut eqqagassanut tigooraavimmi imarneqarlutillu tunniunneqartartut annertussusaanut nalunaarsuiffiuvoq.*

Qupperneq *Qeritsiviit-/nillataartitsiviit* eqqagassanut tigooraavimmi nillataartitsiviit-/qeritsiviit avatangiisintut ajoqusiisinnajunnaartinneqartut annertussusaanik nalunaarsuiffiuvoq, qupperneq *Uuliakoorut* eqqagassanik tigooraaviup uuliakoorutaanit imikoorutip uuliallip annertussusaa qangalu pinersoq nalunaarsorneqartarpooq.

Qupperneq *Innuttaasut illoqarfimmi innutaasuniit eqqagassanut tigusanut nalunaarsuiffiuvoq, kisianni suli taanna atorneqarpasissimanngilaq.* Tamanna inoqtigiiit nammineq inillit/innuttaasut eqqagassasaas annertussussusai aallaavigalugit akiliisinneqartannginneranit aallaaveqarpooq. Tunngaviusumik eqqagassat angisut aaqqissuussineq nutaaq aqqutigalugu katersorneqartartut annertussusaat uani nalunaarsorsimassagaluarput.

Qupperneq *Pisoq imaluunniit ajutoorneq* eqqagassanik tigooraavimmi eqqaavissuarmilu ingerlatsinermi nikingassutinik nalunaarsuiffiuvoq pingitsoortitsinissamik sulissutiginninneq il.il. taakkununnga atatillugu suliniutigineqartartut.

Quppernerup kingulliup ataani eqqagassanik tigooraavimmi sulisut suut pikkorissarfisimanerai allaqqapput.

Ikuallaavimmi taamak sukumiitigisumik ingerlatsinermut allattuiffissaqanngilaq. Uani kiassarnermut pilersuinermi tunisat agguataarneri kisimik nalunaarsorneqartarpooq, nillusaavikkut aniatinneqarneri, ataatsimut annertussusaa, sarfamik atuineq, uuliakorutit ikuallanneqartut annertussusaa kiisalu eqqaagassat ikuallanneqartut annertussusaat.

Akiligassiissutinik aniatitsinermut atatillugu ikuallaaviup eqqagassanut nalunaarsuiffissai atuisunut tulluarsakkat atorneqartarpooq.

Kommune Kujalliuup eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2020-2031
Qupp.15 ukunannga 26

Ingerlatsinermut allattuiffimmi usit annertussusaat aamma ikuallassinnaanersut ikuallassinnaanngitsulluunniit nalunaarsorneqarneq ajorput. 2016 novembarimiit 2019 maajimut ingerlatsinermut allattuiffinni takuneqarsinnaavoq piffissap naajartornerani eqqagassat avatangiisut ulorianaaateqarsinnaasut nalunaarsorneqartarneri qaqutooraluttuinnarnerat.

Qamutit nalunaarsorneqarnerminni normui 2016-imi novembarimi kisimik ersariffaarissumik nalunaarsoqqapput.

Narsami eqqagassanut nalunaarsuiffik atuisunut tulluarsagaq atorlugu Qaqortumi akiligassiissuteqarnermi atorneqartartoq atorneqartarpooq.

4.1.3 NANORTALIK

Nanortalimmi eqqagassanik tigooraavimmi eqqaavissuarmilu, nalunaarsuiffimmi elektroniskiusumi qupperneq: Inuussutissarsiortunut, Qaqortumi eqqagassanik tigooraavimmi eqqaavissuarmilu atorneqartartup assinga atorneqartarpooq.

Ingerlatsinermut allattuiffik ataavartumik immersorneqarpasittarpooq kisianni soorlu Qaqortumisut eqqagassat avatangiisut ulorianaaateqartut oqimaassusai-/angissusaalu nalunaarsorneqarneq ajorput.

Nanortalimmi eqqagassanut nalunaarsuiffik atuisunut tulluarsagaq atorlugu Qaqortumi akiligassiissuteqarnermi atorneqartartoq atorneqartarpooq.

5.1 INUTTUSSUTSIP ALLANNGORIARTORNERA

Siunissamut pilersaarusiornissaq eqqagassalerinerullu annertussusilerneqarnissaa eqqarsaatigalugu inuttussutsip allanngoriartornera, nunassittarneq siunissamilu inoqarfinni ataasiakkaani eqqagassat amerlassuserilerumagaat isummerfiginngitsoorneqarsinnanngilaq.

Kommune Kujalleq 2019-imi januarip aallaqqaataani 6.970-inik inoqarluni Kalaallit Nunaanni kommunini minnerpaajuvoq. Taakkunanna inuit 5.582-it illoqarfinni pingasuni najugaqarput, tassa inuit 88 procentii, taavalu inuit 715-it Kommune Kujallermi nunaqarfinni aqqanilisuni najugaqarlutik, taaku saniatigut inuit 145-t savaateqarfinni katillugit 37-iisuni siammarsimapput. Paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfimmit pissarsiaapput.

Qaqortoq 3.012-inik inoqarluni illoqarfittut qitiuvoq, tassa Kommune Kujalliuup inuisa 47 procentii tassani najugaqarput. Illoqarfittut angikuluttut Narsaq Nanortalillu tamarmik 1.374-inik aamma 1.196-inik inoqarput, tassa Kommune Kujalliuup inuisa 40 procentiisa missaannik.

Ukiut 5-t ingerlanerini Qaqortoq arriitsumik inukilliartuaarsimavoq (4,8%), Nanortalik (5,2%), kiisalu Narsami annertunerusumik inukilliartuaarsimalluni (10,1%). Kommune Kujallermi 2010-miit tamakkiisumik 15 %-it miss. inukilliartorsimavoq. Piffimmi 2015-2019-imi inukilliartuaarnera annikinnerusimavoq, tassa 7,5 %-iusimalluni.

Nunaqarfik Alluitsup Paa kisimi 194-inik inoqarluni nunaqarfittut inuttuutut oqaatigineqarsinnaavoq. Nunaqarfittut allat 10-t 150-it ataallugit innuttaasoqarput. Narsarsuarmi siornatigut innuttaasut 150-it pallingajassimagaluarpaa, kisianni 2019-imi januarip 1-anii innuttaasut 124-ullutik. Taamaakkaluartoq Narsarsuaq nunaqarfittut inuttuutut naatsorsuussaavoq peqqutigalugu angallattunit nunatta kujataanut isaariaammat. Nunaqarfittut sinneri qulingiluat 18-103-nik akornanni inoqarput.

Nunaqarfik Ammassivik kommunimi nunaqarfinni kisiartaalluni ukiut tallimat ingerlanerini inuttusiartorsimavoq. Tassa innuttaasut 25-iusuniit 36-nut amerleriarisimammata. Amerliartorneq 44 %-inik annertutigaaq. Nunaqarfittut allat annersumik minnerusumilluunniit innuttaasuunik ikiliartuaarsimapput. Katillugit nunaqarfittut sisamat 20 procentimik annerusumilluunniit inukilleriarisimapput. Nunaqarfik Egalugaarsuit inukilleriarnerpaavoq, tassa ukiut tallimat ingerlanerini inui 81-iniit 50-inut ikileriarlutik 38 procentimik ikileriarisimammata.

Inuttusiartorneq/Inukilliar torneq	Illuqarfittut	Nunaqarfittut annerit (150-it sinnerlugit inullit)	Nunaqarfittut minnerusut (150 inorlugit inullit)
Inuttusiartorneq			Ammassivik
Annikitsumik inukilleriarneq (5 pct. inorlugu)	Qaqortoq		
Annertuumik inukilleriarneq (5-15 pct.)	Narsaq aamma Nanortalik	Narsarsuaq	Tasiusaq aamma Aappilattoq
Annertuumik inukilleriartut (15 pct. sinnerlugit)		Alluitsup Paa	Narsarmijit, Ammassivik, Saarloq, Egalugaarsuit, Qassimiut aamma Igaliuk

Tabel 1 Kommune Kujallermi 2015-2019-mi inuttussutsip allanngoriartornera

Kommune Kujalliuup illoqarfinti inuussutissarsiornikkut periarfissarsiornermi ineriertortitsinissamut apeqqutaasorjussuuvoq, aammalu Qaqortumi mittarfissaq sumiiffimmi takornariaqarnermi annertusaataassaaq.

Eqqagassalerinerup pilersaarusiorneqarnerani nunassittarnerup allanngoriartornera pinngitsoornagu isigniartariaqpoq eqqagassalerinermi aningasat naatsorsorneqarnissaanut tunngavissaqaqqullugu aammalu eqqagassalerinermi atortulersuutit eqqortumik annertussusilerneqarsinnaaqqullugit. Pingartumik illoqarfinni eqqagassalerinermi atortorissaaruteqarfitt amerlanerit iffigissaanni taamaappoq.

Kommune Kujalliuup eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2020-2031
Qupp.14 ukunannga 26

6 2016-IMIIT 2019-IMUT EQQAGASSALERINERMUT TUNNGATILLUGU ANINGAASARNIKKUT KILLIFFIK

Immikkoortumi uani Kommune Kujallermi ukiuni 2016-imiit 2019-imut eqqagassalerinermut aningaasaqarneq misissorneqarpoq. Misissuineq taamaallaat isertitanut aningaasartuutinullu tunngassuteqarpoq, taakkulu kontuni pingarnerni ukunani nalunaarsorneqarsimapput:

- 66-02 Eqqagassalerineq
- 66-03 Anartarfilerineq
- 66-04 Eqqakkanik tigooraavik
- 66-05 Eqqakkanut ulorianartunut tigooraavik il. il.
- 68-05 Ikuallaavik
- 21-02 Saligaatsuutitsineq

Misissuinermi matumani eqqagassalerinermut susassaqarfimmi aningaasaqarnermut tunngasortai tamakkiisumik ersertsinngillat, peqqutigalugu ingerlatsinermut kontuni allani eqqaavilerinermut tunngassuteqarsinnaasunik aamma aningaasartuuteqarmat. Aningaasartuutit eqqaavilerinermut tunngassuteqanngitsut kontunit taakkunanit aamma akilerneqartarput. Taamaammat aningaasartuutit taakku ersarissumik immikkoortinnissaat ajornakusoopoq. Assersuutit taaneqarsinnaapput sulisut allaffissornikkut atorfinitinneqarsimasut akissariassanut aningaasartuutit, piffissap ilaannaani eqqaavilerinermut tunngasuni suliaqartut.

Assersuut alla tassaavoq eqqaavilerinermut pilersaarutip suliarineranut akiliutit. Tamanna kontumit 72-13-00-50-01-imit akilerneqartarpoq. Konto 72 teknikkimut susassaqarfimmi sanaartornermut tunngassuteqarpoq, 72-13-ilu atserneqarsimavoq Kujallermi Eqqaavilerimut Pilersaarut.

Taamatuttaaq assersuutigalugu isumaqtissorsiornermut assigisaannullu tunngatillugu eqqaavilerinermut atortussat suliarinerinut aningaasartuutit qinnuteqaateqareernermi taamaallaat ilassutit aningaasaliissutit aqqutigalugit aningaasalersorneqassapput. Qinigassaq alla tassaavoq aningaasat aallaqqaammut eqqaavilerinermut immikkoortinneqarsimanngikkaluartut kontunit allanit "aaneqassammata".

6.1 2016-IMIIT 2019-IMUT MISSINGERSUUTIT TAMAKKIISUT AAMMA ISERTITAVIUSUT ANINGAASARTUUTIVIUSULLU

2016-imiit 2019-imut eqqaavilernermut tunngatillugu ataatsimut isertitat aningaasartuutillu nallersunneqarnerat nalunaarsuiffimm 1-imi takuneqarsinnaavoq. 2016-imiit 2018-imut nalunaarsuiffimm isertitanut aningaasartuutinullu kisitsisit atuuttut missingersuusiarineqartullu takuneqarsinnaapput, 2019-imullu tunngatillugu kisitsisit missingersianut tunngasut taamaallaat takuneqarsinnaallutik.

	2016	2017	2018	2019
Isertitat, naatsorsuutit	14.765.678	15.067.455	14.620.904	
<i>Isertitat, missingersuutit</i>	14.528.000	16.054.000	17.055.000	17.283.000
<i>Nikingassut</i>	+237.678	-986.545	-2.434.096	
Aningaasartuutit, naatsorsuutit	18.026.169	16.440.377	16.465.719	
<i>Aningaasartuutit, missingersuutit</i>	16.723.000	17.936.000	17.524.000	18.188.000
<i>Nikingassut</i>	+1.303.169	-1.495.623	-1.058.281	
Sinneqartoorutit/amigartoorutit, naatsorsuutit	-3.260.491	-1.372.922	-1.844.815	
<i>Sinneqartoorutit/amigartoorutit, naatsorsuutit</i>	-2.195.000	-1.882.000	-199.000	-905.000
<i>Nikingassut</i>	+1.065.491	-509.078	+1.645.815	

Nalunaarsuiffik 1 2016-imiit 2019-imut missingersuutit aamma isertitaviit aningaasartuutiviillu nallersunneqarnerat (Missingersuutini aningaasat sippuissutaasut plussimik nalunaarsorneqarput, missingersuutinullu naleqqiullugu aningaasat atorneqarsimasut appasinneruneqarneri minusimik nalunaarsorneqarlutik).

Kommune Kujalliuup eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2020-2031
 Qupp.15 ukunannga 26

2016-imiit 2018-imut Kommune Kujallermi eqqaaveqarnermut tunngatillugu agguaqatigiissillugu isertitaviit miss. 14,8 mio. koruuniupput. Assinganik agguaqatigiissillugu aningasartuutivit 17,0 mio. koruuniupput 2019-imi isertitassat miss.17,3 mio. koruuninut missingiunneqarsimapput aningasartuutissallu. miss. 18,2 mio. koruuninut.

2016-imiit 2018-imut Kommune Kujallermi eqqaavilerinermut aaqqissuussineremi ukiumoortumik amigartooruteqartoqarsimavoq, 2016-imi miss. 3,3 mio. koruunit, 2017-imi miss. 1,4 mio. kr. 2018-imilu miss. 1,85 mio. koruunit. 2019-imi amigartoorutit miss. 0,9 mio. koruuninut missingiunneqarput.

6.1.1 ISERTITAT PIVIUSUT MISSINGIUSSALLU.

Missingersuusianut naleqqiullugu 2016-imi isertitat miss. 240.000 koruuninik qaaffasinnerupput, taavalu 2017-imi aamma 2018-imi missingersuutinut naleqqiullugu miss. 1,0 aamma 2,4 mio. koruuninik appasinnerullutik.

2016-imiit 2017-imut isertitat miss. 1,5 mio. koruuninik qaffariaateqarnissaat missingersuusiarineqarsimavoq. ($\approx 11\%$) pissuseqataanillu 2017-imiit 2018-imut miss. 1,0 mio. koruuninik qaffariaateqarnissaq ($\approx 6\%$). 2018-imiit 2019-imut naatsorsuutigisamik missingersuutit najoqqutaralugit isertitassatut qaffariaatit ingasagisassaangillat. Taamaalilluni 228.000 mio. koruuninik qaffariaateqarnissaq missingersuusiarineqarpoq. ($\approx 1\%$).

2019-imi isertitassatut missingersuusiarineqartut 2018-imi isertitarineqarsimasunut naleqqiullugit suli 2,6 mio. koruuninik qaaffasinnerupput.

2016-imi aamma 2017-imi naatsorsuutini kisitsisit tunngavigalugit 2018-imut aamma 2019-imut isertitassat ilimagisatut qaaffasissusaat apparsarlugit nalerisarneqarsimasariaqarsorinraluarput.

6.1.2 ANINGAASARTUUTIT PIVIUSUT MISSINGERSUUTIGINEQARTULLU

Missingersuusianut naleqqiullugu 2016-imi aningaasartuutit miss. 1,3 mio. koruuninik qaaffasinnerupput, taavalu 2017-imi aamma 2018-imi missingersuutinut naleqqiullugu miss. 1,5 aamma 1,1 mio. koruuninik appasinnerullutik.

2016-imiit 2017-imut aningaasartuutit miss. 1,2 mio. koruuninik qaffariaateqarnissaat missingersuusiarineqarsimavoq. ($\approx 7\%$), taavalu 2017-imiit 2018-imut miss. 0,7 mio. koruuninik appariaateqartoqarnissaa missingersuutigineqarsimalluni ($\approx 4\%$). 2018-imiit 2019-imut missingersuutit eqqarsaatigalugit aningaasartuutit 0,9 mio. koruuniniuk qaffariaateqarnissaat naatsorsuutigineqarsimavoq ($\approx 5\%$).

2019-imi aningaasartuutit missingersuutigineqartut aningaasartuutiviusunut 2016-imi akilerneqarsimasunut nallersuupput.

6.1.3 AMIGARTOORUTIT PIVIUSUT MISSINGERSUUTIGINEQARTULLU

Tamatuma saniatigut nalunaarsuiffimmi 1-imi aningaasaqarnikkut kisitsisit takutippaat ataatsimut isigalugu kommunimi eqqagassaleriviit eqqagassalerinermilu aaqqissuussinerit amigartooriusumik missingersuusiorfigineqarsimasut. Imaappoq aningaasartuutissanut naleqqiullugit annikinnerusunik isertitaqarnissaq missingersuusiarineqarpoq, taamaalilluni amigartoorutit kommunip akileraarutitigut isertitaanik matussusernissaat tunngavigalugu missingersuusiorqarpoq.

Missingersuutigalugu amigartoorutissanut naleqqiullugit 2016-imi aamma 2018-imi amigartoorutiviit qaangeqqangaatsiarpai 2016-imi nikingassut miss. 49 %-imiippoq, 2018-imiili 827 %-erujussuarmiilluni. Missingersuutinut naleqqiullugu 2017-imi amigartoorutiviit miss. 500.000 koruninik appasinnerupput.

6.2 2019-IMI ATUINERMUT KISITSISIT

Ulloq 03.07.2019 aallaavigalugu nalunaarsuiffimmi 2-mi ataaniittumi utaqqiisaasumik naatsorsuineremi kisitsisit 2019-imi missingersuutini isertitanut aamma aningaasartuutinut tamakkiisunut naleqqiunneqarput.

Nalunaarsuiffimmi takuneqarsinnaasut najoqqutaralugit aningaasartutinut missingersuusiarineqarsimasunut naleqqiullugit ataatsimut isigalugu aningaasartuutaareersimasut 43 %-iupput, aningaasartuutillu missingeruutiniittut miss. 37 %-ii tassaapput isertitat nalunaarsorneqarsimasut.

Oqimaaqtigiisitsineq ulloq 03.07.2019	Aningaasartu utit	Isertitat	Iluanaarutit/ amigartoorutit	Missingersuutinut naleqqiullugit aningaasartuutit (%)	Missingersuutinut naleqqiullugit isertitat (%)
Eqqaavilerinermut tunngasut katillugit	7.881.398	6.404.139	-1.477.259	43%	37%
Qaqortoq	4.290.781	3.386.747	-904.035	40%	33%
Nanortalimmi Narsamilu	2.509.825	2.153.628	-356.197	47%	42%
Nunaqarfitt	679.616	839.220	159.604	39%	43%
Ataatsimut	401.175	24.544:	-376.631	89%	49%

Nalunaarsuiffik 2 Ulloq 03.07.2019 aallaavigalugu isertitat, aningaasartuutit aamma iluanaarutit/amigartoorutit isertitanut aamma aningaasartuutinut tunngatillugu missingersuutini kisitsisinut nallersuullugit.

Matumani nalilerneqarpooq nalunaarsuiffimmi kisitsisit ataatsimut isigalugu 2019-imi qaammatini tallimani isertitanut aningaasartuutinullu matussusiisut, taamalillutilu ukiup 43 %-ia matussusersinnaassallugu. Taamaattorli eqqaavilerilerinermut aamma anartarfilerinermut aaqqissuussinermi akiliutit kvartalikkaartumik akilerneqartarmata ingammik isertitanut tunngatillugu nikerartoqarsinnaavoq. Taamaammat ilimanarpooq isertitaqarnermi kisitsisit eqqarsaatigalugit 2019-imi kvartalit aappaanni akiliisoqarsimangngitsqoq.

Aningaasaqarnikkut killiffiup misissuiiffiginerani ataatsimut isigalugu 2019-imi missingersuutinut kisitsisit atorneqarsimapput.

7 EQQAGASSANIK TIGOOQQAAVIK AAMMA EQQAGASSALERINERMIK AAQQISSUUSSINEQ - ANINGAASAQARNEQ 2016 – 2019

Immikkoortumi tulliuttumi eqqagassanik tigooqqavinnut aamma eqqagassalerinermik aaqqissuusinerit assigiinngitsut aningaasaqarnikkut kisitsisitai kommunimi naatsorsuuteqarnikkut aamma missingersuutitigut immikkut kontullit naatsumik nassuiarneqarput. 2016-imuit 2018-imut naatsorsuutini kisitsisit atorneqarput, 2019-imulli tunngatillugu missingersuutinut kisitsisit atorneqarlutik.

7.1 EQQAAVILERMUT AAQQISSUUSSINEQ - KONTO 66-02

Nalunaarsuiffimmi 3-mi takuneqarsinnaasutut kommunimi ukiut tamaasa eqqakkanik katersinermi iluanaarutit annertusarput, tassalu Eqqassalerinermi konto 66-02 immikkut isiginiaassagaanni.

Kontumi isertitanut ilaasut tassaapput akiliutinit isertitat kommunip illutilinlit suliffeqarfinnillu pissarsiarsartagai, taakkulu kommunimi eqqagassalerinermut kiisalu containerit imarneqartarnerannut aaqqissuussinermut tunngatillugu katersuinermut aaqqissuussamut nalunaarsimasuupput.

Aningaasartuutinut tunngatillugu pingarnertut aningaasartuutit tassatuaapput eqqaavilerisunut namminersortunut najugaqfinni eqqakkanik katersuinermik ingerlatsisunut aningaasartuutit, suliassarlu taanna suliariumannittussarsiuussinikkut suliakiissutaavoq, kiisalu 2017 tikillugu kommunip katersuineq nammineq akisussaaffigallarmagu najugaqfinni kommunip nammineq sulisuminut akissarsiassanut aningaasartuutai. 2018-imuit konto eqqaavilerinermut susassaqarfimmut atugassangortinnejarsimanngitsoq aqqtigalugu akissarsiat akilerneqartarput.

66-02 Eqqagassalerineq				
Ukioq	Inoqarfik	Aningaasartuutit	Isertitat	Iluanaarutit/amigartoorutit
2016	Qaqortoq	2.178.275	4.505.004	2.326.729
	Nanortalimmi Narsamilu	1.523.075	2.726.282	1.203.207
	Nunaqarfiiit	895.001	712.246	-182.755
	Katillugit	4.596.351	7.943.532	3.347.181
2017	Qaqortoq	1.831.059	4.053.046	2.221.987
	Nanortalimmi Narsamilu	1.163.742	2.694.453	1.530.710
	Nunaqarfiiit	822.831	706.884	-115.947
	Katillugit	3.817.632	7.454.383	3.636.750
2018	Qaqortoq	1.736.960	4.183.152	2.446.192
	Nanortalimmi Narsamilu	1.422.802	2.873.362	1.450.560
	Nunaqarfiiit	471.538	753.378	281.840
	Katillugit	3.631.300	7.809.892	4.178.592
2019	Qaqortoq	1.943.000	4.258.000	2.315.000
	Nanortalimmi Narsamilu	1.353.000	2.976.000	1.623.000
	Nunaqarfiiit	398.000	803.000	405.000
	Katillugit	3.694.000	8.037.000	4.343.000

Nalunaarsuiffik 3 Ukiunut 2016-imuit 2019-imut eqqagassalerinermut aaqqissuussinermi aningaasartuutit isertitallu

Qulaani aningaasartuutinut taaneqartut sanatigut konto 66-02-imu isertitat kommunip Qaqortumi ikualaaviup nunaqarfinnilu ikualaavuit kiisalu angallassinermi aaqqiissutit arriitsumik aallartisarneqalersut ingerlanneqarnerannut aningaasartuutit ilai aamma matussusersinnaasariaqarpai.

7.2 ANARTARFILERINERMUT AAQQISSUUSSINEQ – KONTO 66-03 AAMMA KONTO 66-04

Naak aningaasaqarneq anartarfilerinermut aaqqissuussinerup ingerlanneqarneranut kiisalu Nanortalimmi eqqakkanik tigooraavimmut tunngasoq eqqortumik kommunip imikoq pillugu pilersaarutaata ataaniivikkaluartoq, ilanngussamut matumunnga ilanngunneqarput, peqqutigalugu anartarfilerinermut tunngatillugu aningaasartuutit isertitallu kontumut pingaarningermut eqqagassalerinermut susassaqarfimmi atorneqartumut nalunaarsorneqartarmata.

Taamaammat anartarfilerinermut susassaqarfik kontuni pingaarningerni 66-imi 68-imilu aningaasartuutit isertitallu tamarmiusut eqqarsaatigalugit illuartitsisoqaraangat aningaasartuutinut tamarmiusunut ilaasapoq.

Nalunaarsuiffimmi 4-mi 5-imilu takuneqarsinnaavoq ukiuni 2016-imiit 2018-imut anartarfilerinermut aaqqissuussinerup ingerlanneqarnerani amigartoortoqarsimasoq, Nanortalimmi anartarfileriffik ilanngullugu 2016-imi miss. 992.000 koruunit, 2017-imi miss 985.000 koruunit 2018-imilu miss. 655.000 koruunit. 2019-imi aningaasat ikittut 227.000 koruuniusut amigartoorutaanissaat missingersuutigineqarpoq.

66-03 Anartarfilerineq				
Ukioq	Inoqarfik	Aningaasartuutit	Isertitat	Iluanaarutit/amigartoorutit
2016	Qaqortoq	412.969	285.721	-127.248
	Nanortalimmi Narsamilu	989.405	660.532	-328.873
	Nunaqarfiiit	1.580.594	1.106.515	-474.079
	Katillugit	2.982.968	2.052.768	-930.200
2017	Qaqortoq	488.816	321.691	-167.126
	Nanortalimmi Narsamilu	930.236	720.914	-209.323
	Nunaqarfiiit	1.602.462	1.049.704	-552.758
	Katillugit	3.021.514	2.092.308	-929.206
2018	Qaqortoq	503.294	282.271	-221.023
	Nanortalimmi Narsamilu	1.064.952	721.547	-343.405
	Nunaqarfiiit	1.082.577	1.036.523	-46.054
	Katillugit	2.650.823	2.040.341	-610.482
2019	Qaqortoq	493.000	332.000	-161.000
	Nanortalimmi Narsamilu	1.022.000	767.000	-255.000
	Nunaqarfiiit	830.000	1.145.000	315.000
	Katillugit	2.345.000	2.244.000	-101.000

Nalunaarsuiffik 4 Ukiuni 2016-imiit 2019-imut anartarfilerinermut aaqqissuussinermi aningaasartuutit isertitallu

66-04 Eqqakkanik tigooraavik				
Ukioq	Inoqarfik	Aningaasartuutit	Isertitat	Iluanaarutit/amigartoorutit
2016	Nanortalik	61.355	-	-61.355
2017	Nanortalik	55.825	-	-55.825
2018	Nanortalik	44.823	-	-44.823
2019	Nanortalik	126.001	-	-126.001

Nalunaarsuiffik 5 Ukiuni 2016-imiit 2019-imut Nanortalimmi eqqakkanik tigooraaviup ingerlanneqarneranut aningaasartuutit

Nalunaarsuiffimmi 6-imilu eqqagassalerinerup ataatsimut aningaasalorsorneqarnera takutitassiarineqarpoq, tassalu aningaasartuutit ilanngullugit ilanngunnagillu, kiisalu anartarfilerinermut susassaqarfik ilanngunneqannngippat amigartoorutit annikillineqarnissaasa naatsorsorneqarnerat.

2016-imi anartarfilerinermut susassaqarfik ilanngullugu amigartoorutit katillugit 3.260.491 mio. koruuniupput.

Anartarfilerinermut susassaqarfik ilanngunneqannngippat 2016-imi amigartoorutit 991.555 koruuninik annikillissapput,

Kommune Kujalliuup eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2020-2031
Qupp.19 ukunannga 26

tassalu 2016-imi anartarfilerinermut susassaqarfiup ataatsimut amigartoortai naligalugit. Procentinngorlugu anartarfilerinermut susassaqarfiup amigartoortai 2016-imi amigartoortit tamarmiusut miss. 30 %-erai. Assersuutitut anartarfilerinermut susassaqarfiup aningaasartuutai ataatsimut aningaasartuutit miss. 17 %-erai. Pissuseqataanik isertitat 14 %-iusimapput.

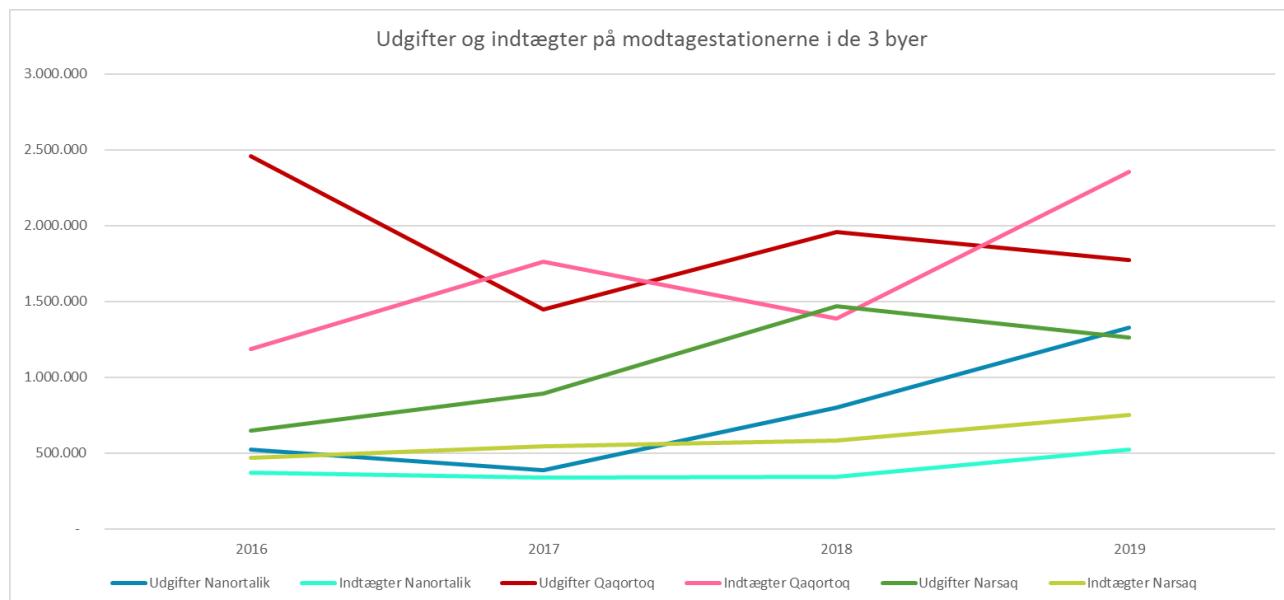
Kommune Kujalliuup eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2020-2031
 Qupp.22 ukunannga 26

Nikerarnerit annertuut missingersuusiorissamut ajornakusoortitsisinnapput, taamaattorli Qaqortumi eqqagassanik tigooraavimmut 2019-imi isertitassatut naatsorsuutigisat 2,4 mio. koruuniusut siorna isertitaniit eqqarsaatigissagaanni naatsorsuuteqarpallaarsorinarpooq. Tamanna maannamut eqqagassanik tigooraavimmut 03.07.2019-imiit naatsorsuutaagallartunut ataqatigiissaassapput, taakkulu malillugit isertitat 530.000 koruuniusimapput. Isertitat il.il. procentinngorlugit 23 procentiullutik.

Nanortalimmi eqqagassanik tigooraavimmi ukiuni 2016-2018 aningaasartuutit ajunngitsumik qaffakkiartuaarsimapput, isertitallu allanngorangaarsimangillat. 2019-imi naatsorsuutigineqarpoq aningaasartuutit isertitallu qaffakkiartuaassasut (2018-imut naleqqiullugu 50-60 %-imik).

Narsami eqqagassanik tigooraavimmi aningaasartuutit isertitallu Nanortalimmisut ipput: Aningaasartuutit qaffakkiartuaartut aningaasartuutillu allanngorarpallaanngitsut. Nanortalimmili 2019-imi naatsorsuutigineqartut ingasaallugu isumalluarpuallaanngillat. Agguaqatigiisillugu 2016-2018-imut naatsorsuineq aallaavigineqassappat Narsami aningaasartuutit 2018-imut naleqqiullugu 14 %-inik appariarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Isertitaqarnermi 2018-imut sanilliullugu 28 %-imik qaffariaateqartoqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, imaluunniit agguaqatigiisitat isiginiaassagaanni 41 %-imik qaffariaateqassaaq.

Illoqarfinni eqqagassanik tigooraavinni aningaasartuutit isertitallu ineriarnerat assimi 1-imi takuneqarsinnaapput.

Takutitassiaq 1 Ukiuni 2016-2019 eqqagassanik tigooraavinni aningaasartuutit isertitallu ineriarnerat.

Nunaqarfinni sanaartornermi eqqakkat suliarinerinut aningaasartuutit ukiumut ukiumut annertoorujussuarmik allanngorartarput. Tamatumunnga peqqutaavoq nunaqarfiiit eqqaaviinit navianartunik atoqqissinnaasunillu eqqakkanik ukiumoortumik umiarsuatigut assartuisoqarneq ajormat, kisianni aamma nunaqarfinni aningaasartuutinik naatsorsuinermi allattukkat nalinginnaasumik kontumi ataatsimi nalunaarsorneqartarsimanatik.

Isertitallit aalaakkaanerupput. Isertitat tunngaviusumik akiliutineersut ukiumut 50.000 koruunit missaanniippot. Tamannali 2016-imut naleqqiullugu nikingavoq, tassanimi nalunaarsorneqarsimavoq katillugit 260.000 koruunit isertinneqarsimasut. Tamatumunnga peqqutaavoq Alluitsup Paani atuarfiup isaterneqarnerani nunaqarfimmi eqqaavissuarmut eqqagassanik tunniussinermi akitsuutit illoqarfimmitut akeqarnerisut immata.

7.4 KONTO 21-02 EQQILUISAARNEQ

Ukiuni 2016-2019 eqqiluisaarnermut tunngasuni aningaasartuutit isertitallu nalunaarsuummi 8-mi takuneqarsinnaapput.

21-02 Saligaatsuutitsineq				
Ukioq	Inoqarfik	Aningaasartuutit	Isertitat	Iluanaarutit/amigartoorutit
2016	Qaqortoq	198.012	47.075	-150.937
	Nanortalimmi Narsamilu	177.605	43.293	-134.312
	Nunaqarfiit	147.772	-	-147.772
	Katillugit	523.389	90.368	-433.021
2017	Qaqortoq	246.095	184.920	-61.175
	Nanortalimmi Narsamilu	196.931	60.211	-136.720
	Nunaqarfiit	224.229	-	-224.229
	Katillugit	667.255	245.130	-422.125
2018	Qaqortoq	156.982	66.165	-90.817
	Nanortalimmi Narsamilu	177.635	59.864	-117.771
	Nunaqarfiit	9.395	-	-9.395
	Katillugit	344.012	126.029	-217.983
2019	Qaqortoq	208.000	67.000	-141.000
	Nanortalimmi Narsamilu	232.000	62.000	-170.000
	Nunaqarfiit	126.000	-	-126.000
	Katillugit	566.000	129.000	-437.000

Nalunaarsuiffik 8 2016-2019-imni eqqiluisaarnermi aningaasartuutit isertitallu

Kontumi 21-02-mi eqqagassatassat annertuut pillugit aaqqissuussinermut akiliutinik isertitat nalunaarsorlugit allattorneqartarpuit, tamanna 2017-imni illoqarfinni pingasuusuni atuutinneqalersoq eqqagassalerinermut akitsuut ilanngullugu akiligassanngortarpooq.

Eqqagassat annertuut pillugit aaqqissuussineq pinngitsoorsinnaanngimmat aammalu inoqutigiit eqqagassalerinermut nalunaarsimasut amerlassusaat tunngavigalugit isertitat nikerangaarnissaat ilimanaateqanngilaq (ukiumut 125-150.000 koruunit miss.).

Isertitat allattorsimaneri nalunaarsuiffimm 8-mi qiviaraanni takuneqarsinnaavoq 2016-imni 2017-imilu kontumi 21-02-mi isertitat allat aamma nalunaarsorlugit allattorneqarsimasut.

Illoqarfinni pingasuusuni eqqagassanut annertuunit isertitat sisamararterutaat-pingasorarterutaat eqqiluisaarnermut aningaasartuutaasartutut isikkoqarpooq.

Akit sumut tunngaveqarnerat erseqqittuuppata eqqagassanut annertuunut aaqqissuussinermut tunngatillugu isertitat aningaasartuutillu kommunip naatsorsuuserinermi systemiani immikkut kontoqartariaqarluarpoq.

Kommune Kujalliuup eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2020-2031
Qupp.25 ukunannga 26

ingerlanneqarnerannut tunngassuteqarpoq. Tamanna tulluartuunngilaq, peqqutigalugu eqqakkanik tigooraavinni ataasiakkaani ingerlatsinermut tunngatillugu aningaasaqarnermik paasiuminarsaaneq annikillisinneqartarmat.

Kommune Kujalliuup eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2020-2031
 Qupp.26 ukunannga 26

2016-imi eqqakkanik ikuallaavimmi ingerlatsinermut aqutsisup nalunaarutigaa eqqakkakkat ima annertutigisut tigusimallugit:

Eqqakkanik imaarsinerit	Usit arfinillit ataaseq 15 m ^{sap. akunneranut} pingasut	=	Ukiumut usit 312-it
Ataasiakkaanik tunniussinerit	Usit 160-it ataaseq 5 m ^{qaammammut} pingasut.	=	Ukiumut usit 1.920-it
Containerinik imaarsineq	Usit 42-t ataaseq 12 m ³ sap. akunneranut	=	Ukiumut usit 504-t

Kisitsisit taakku aallaavigalugit ikuallaavimmi akiiliuteqartitsinikkut isertinneqarsinnaasut takorluuinikkut naatsorneqarsinnaapput.

2019-imi eqqakkanik tunniussinermi akititinneqartartut tassaapput: 269 koruunit usimut mikisumut aamma 675 koruunit usimut angisuumut. Eqqakkanik containerinillu eqqarsaatigalugit imaarsinertut angisuutut naatsorsuutigineqarpata ataasiakkaanillu imaarsinerit mikisuuppata naatsorsuinerit imatut isikkoqarsinnaapput:

Eqqakkanik	Ukiumut usit	ataaseq	675	=	ukiumut 210.600
Ataasiakkaanik	Ukiumut usit	ataaseq	269	=	ukiumut 516.480
Containerinik	Ukiumut usit	ataaseq	675	=	ukiumut 304.200
Katillugit					Ukiumut

taakkunanna eqqaavilerinermut containerinillu imaarsinermi isertitat taassaapput

Eqqaavilerinermut aamma containerinik imaarsinermi isertitat oqaatigineqareersutut konto 66-02-mut nalunaarsorneqassapput, ukiullu tamaasa Qaqortumi aaqqissineq aqqutigalugu miss. 2,3 mio. koruuninik iluanaaruteqartoqartarpooq. Iluanaarutit ilaat eqqakkanik ikuallaavimmut tunniussinermi akiiliutinut atorneqarpata isertitassat miss. 0,5 mio. koruunit qulakkeerneqarsinnaassapput.

Tassunga tunngatillugu ersarissarneqassaaq kommunip ikigittagaanut atatillugu allaqqammat kommunimi containerinik imaarsisarnissamut aaqqissuussinermut nalunaarnermi imaarsineq aamma eqqagassanik ikikkaaneq containerimillu attartorsinnaaneq ilaatinneqarmata.

Eqqakkanik ataasiakkaanik tunniussilluni akiiliuteqarneq ilanngullugu Qaqortumi eqqakkanik ikuallaavimmi ikiuteqarnikkut isertitat katillugit miss. 1 mio. koruuniussapput.

Nunaqarfinni ikuallaaviit isertitaqataanavianngillat, aningaasartuutilu annerusumik kommunip ingerlatsinermut sulisuinut imaluunniit nunaqarfinni allanik kiffartuussinermut tunngatillugu eqqagassalerinermik ingerlatsinernut arlaatigut avammut suliakkiissutigineqarsimasunut atorneqartarpooq.

8 EQQAGASSALERINERMI AKIGITINNEQARTUT INERIARTORNERAT 2012 – 2019

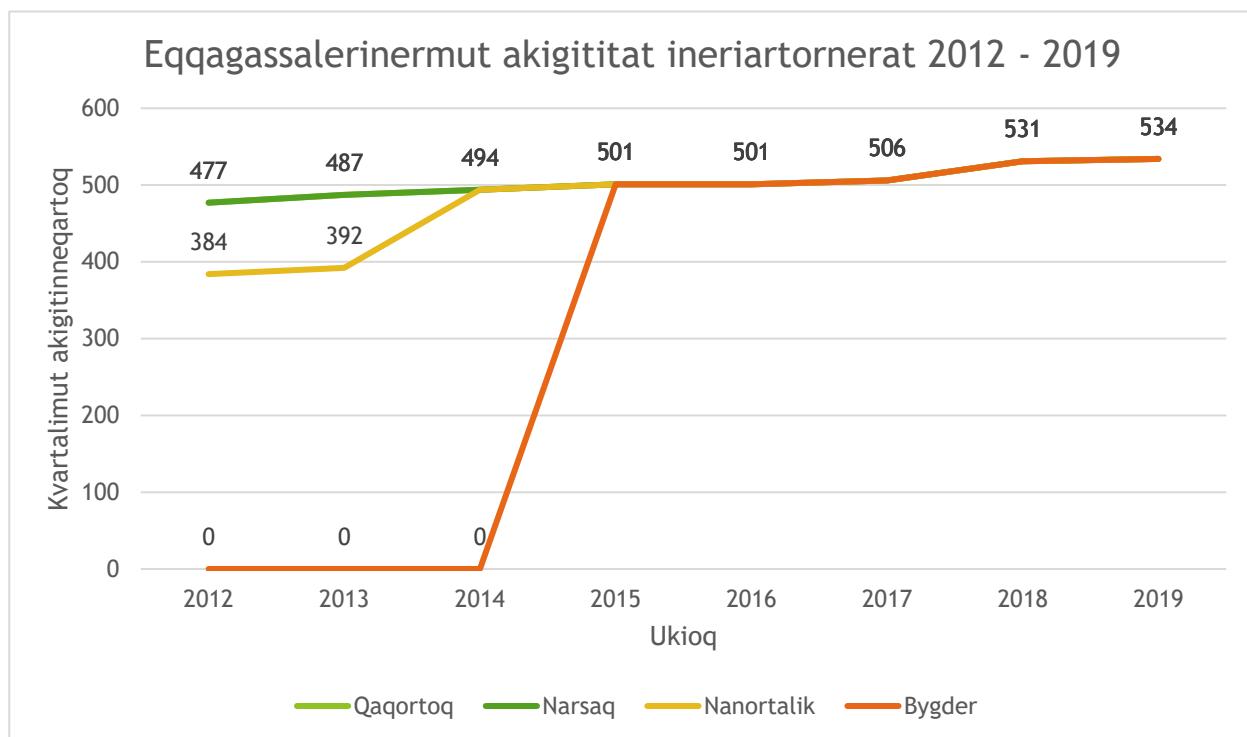
Ukiuni 2012-imuit 2019-imut akigitinneqartut aallaavigalugit Kommune Kujallermi eqqagassalerinermi akigitinneqartut ineriartornerisa misissuvigineqarnerat ataani takuneqarsinnaavoq.

8.1 EQQAGASSALERINERMI AKIGITINNEQARTUT

2012-imuit 2014-imut illoqarfinni pingasuni sapaatip akunneranut ataasiarluni marloriarluniluunniit eqqakkanik imaarsisarnermik qinigaqarsinnaaneq periarfissaavoq. Narsami sap. akunneranut pingasoriarluni imaarsisaneq periarfissaavoq. 2014-imi Qaqortumi Nanortalimmilu innuttaasut sap. akunneranut pingajussaanik imaarsisarneq toqqassallugu periarfissarivaat.

2012-imi aamma 2013-imi Qaqortumi Narsamilu eqqagassalerinermut akigititat assigiippu, Nanortalimmili annikinnerulluni. 2014-imuit illoqarfinni pingasuni taakkunani eqqagassanik imaarsisarnermi assigiimmik akigititaqartitsineq eqqunneqarpoq.

2015-imuit kommunip najugaqarfíini tamani sap. akunneranut eqqakkagassanik imaarsisarneq ataasiinnaq periarfissatuaalerpoq. Taamaalisukkut nunaqarfinni akigitanik akiliuteqarneq aammattaaq eqqunneqarpoq. Sumi

najugaqarneq apeqquatainnagu akigitaq taannaavoq.

Takutitassiaq 2 Kommune Kujallermi eqqagassalerinermut akigititat ineriartornerat 2012-2019 (sap. akunneranut ataasiarluni imaarsisarnermi kvartalimut ataatsimut aki)

2017-imi eqqagassalerinermut akigitanut ilassutitut illoqarfinni pingasuni eqqagassat angisuut aaneqarnissaannut akigitaq eqqunneqarpoq. Kvartalimut inoqutigiinnut 14 koruuneqarpoq.

Ulluinnarni nalinginnaasumik katersinermi ukiuni arlalinni aammattaaq containerinik imaarsarnermik aaqqissuussaq atuussimavoq, tamannalu pingarnertut inuussutissarsioruntunut sullitanut atuutsinnejarsimalluni. Inuussutissarsioruntut sullitat imaarsineq imaluunniit sap. akunneranut aalajangersimasumik imaarsineq toqqarsinnaasarpaat. 2014 tikillugu aaqqissuussineq taanna taamaallaat Qaqortumi siumugassaavoq, 2015-imali aamma Nanortalimmi atuutilerluni. Aaqqissuussineq Narsami aatsaat 2019-imi atuutilersinnejarpoq.

Kommune Kujalliuup eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2020-2031
Qupp.28 ukunannga 26

Aaqqissuussinermi aallaqqaataaniit atuuttumi containerip imarneqartarnera attartorneqartarneralu kiisalu eqqakkat ikuallanneqartarat ilaapput, 2017-imili Qaqortumi aaqqissuussinermik eqqussisoqarpoq, matumani eqqagassaatilik nammineerluni coantainerimik pisisussanngorlugu piginnittsussanngorlugulu, taamaalilluni containermik attartornermi akiliisarani. Aaqqissuussineq taanna 2019-imi illoqarfiiit sinnerini atuutilersinneqarpoq.

8.2 ANARTARFILERINERMI AKIGITINNEQARTUT

Akigitani 2012-imeersuni 2014-imeersunilu allaqqavoq Qaqortumi Narsamilu sap. akunneranut ataasiarluni marloriarluniluunniit anartarfinnik imaarsisarneq toqqarneqarsinnaasoq.

2012-imi 2012-imi 2013-imilu pisariaqartitsineq apeqqutaatinnagu nalinginnaasumik sap. akunneranut pingasoriarluni imaartittarnermut nalunaartoqartarpooq, taavalu Qaqortumi aamma Narsami imaarsinermut ataatsimut akiliutigisartakkap assigalugu.. Periarfissaq tamanna 2014-imi atorunnaarsinneqarpoq, tamatumalu kingorna Nanortalimmi innuttaasut Narsami Qaqortumilu innussaasut assigalugit periarfissaqalerlutik.

2015-imi anartarfilerinermi aaqqissuussinermi allannguisoqarpoq sap. akunneranut anartarfinnut puussiat ataatsip arfinillillu akornanni aaneqartarnissaannut periarfissaqalerluni. Aallerterit amerlassusaat aallaavigalugit aki alajangerneqartarpooq.

Piffimmi 2012-2019 kommune aqqutigalugu anartarfinnut tankimik piniartoqarpoq. Sumi najugaqarneq apeqqutaatinnagu imaartinnerit amerlassusaat akigititamut aallaaviusarput. Akigititat nunaqarfinni 2015-imi aatsaat atulerput.

8.3 EQQAGASSANUT NAVIANARSINNAASUNUT TIGOORAAVINNUT AKITITAT

Piffimmi 2012-2014 akkumulatorinut eqqagassanullu navianartunut akigititaq ataasiinnaavoq. Akigititaq eqqarsaatigalugu oqimaassuseq aallaaviuvoq akigitinneqartorlu appasilluni (2012-imi 1,50 kr./kg aammalu 2014-imi 1,56 kr./kg)

2015-imi illoqarfinni pingasuusuni eqqagassanut navianartunut akigititat assiginngiaalerput.

- Akkumulatorit / aqerlumik batteriit
- Eqqagassat innaallagiartallit
- Nillataartitsiviit/qerititsiviit aammattaaq errorsivikkut
- Eqqakkat uuliatallit aammalu akuutissat
- Batteriit allat, seqqartaatit, eqqagassat suuneri ilisimaneqannngitsut

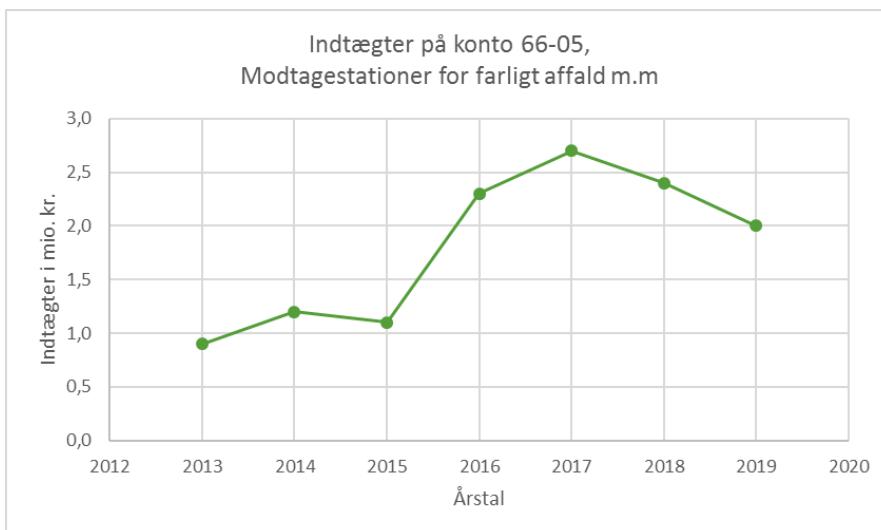
Taamatuttaaq eqqagassanik tigooraavinni eqqunngitsumik immikkoortiterinermut / eqqunngitsumik nalunaarsukkanut akitsuutinik atuutsitsisoqalerpoq.

8.4 IKUALLAAVIMMUT EQQAAVISSUARMULLU EQQAGASSANIK TUNNIUSSINERMI AKIGITITAT

2015 tikillugu suliffeqarfiit ikuallaavinnut imaluunniit eqqaavissuarmut eqqagassanik tunniussinermi eqqagassat annertussusaat apeqqutaatinnagit toqqaannartumik akiliineq ajorput. Taamaallaat suliffeqarfiit angissusaat apeqqutaatillugit ukiut eqqaavissuarmut akitsuummik akiliisarput. Aprilip 1-aa 2015 aallarnerfigalugu eqqakkat amerlassusaat aallaavigalugit akigititat atuutilerput. Maannamungaaq qamutit motoorillit angissusaat eqqakkallu amerlassusaat aallaavigalugit immikkoortiterisoqartarpooq.

Eqqagassanik navianartunik tigooraavinnut il. il. konto 66-05-imut eqqaavissuarniit akitsuutit tunniussinermilu akiliutit nalunaarsorneqartarpoot. Takutitassiami 3-mi takuneqarsinnaavoq 2013-imiit 2019-imut isertitat qanoq ineriertorsimaneri takuneqarsinnaavoq.

Kommune Kujalliuup eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2020-2031
 Qupp.30 ukunannga 26

Takutitassiaq 3 Konto 66-05-im isertitat. 2019-imut naatsorsuutit 03.07.2019-
 imeersuugallartut tunngavigalugit uuttuit allanngornagit siumut
 naatsorsuisoqarpoq.

Takussutissiami takuneqarsinnaasutut eqqagassat amerlassusaat aallaavigalugit akigititat atuutilinnginnerini ukiumut isertitat 1 mio. koruuniusarsimapput. Tamanna 2015-imuttaaq akiliutit nutaat atuutilerneriniit atuuppoq, isertitalli malunnartumik qaffapput ullumikkut ukiumut 2,4 mio. koruunisut annertussuseqartut.

2015-ip kingorna ukiuni tulliuttuni isertitat taama qaffasitsiginnginnerat peqqutaavoq kvartalit aappaanni akiliutit aatsaat atuutilermata, aammalu atuutsinniarnerani ajalusooqqaarmata.

Takussutissiami 2019-imut missingersuusiat kisitsaat 3.295.000 koruuniusut atornagit 2019-imut naatsorsuutit 03.07.2019-imeersuugallartut tunngavigalugit uuttuit allanngornagit siumut naatsorsuisoqarpoq, taakkulu miss. 1 mio. koruuniupput. 2019-imut naatsorsuutit saqqummiunneqarpata taava 2016-2018-imut isertitanut nallersuunnissaat ilimanaateqarpoq.

Naak akiliutiviit suli eqqartorneqannngikkaluartut kommune aningaasaqarnikkut nammaqatigiinnermik periutsimut tulluartumik ingerlasussamik eqqaavilerinikkut aningaasaqarnermik aaqqissuussineq aaqqiiffigeqqajaavaa.

Nunaqarfinni 2015-im i suliffeqarfinnut tunngaviusumik akiliutit atuutilerput. Tamatuma tungaanut nunaqarfinni eqqakkanik tigooraavinni suliffeqarfiit eqqakkanik igitsisarnermut akiliineq ajorput.

ILANNGUSSAQ 2

KOMMUNE KUJALLIUP EQQAGASSALERINERMUT PILERSAARUTAA 2020-2031

2016-2027-MI EQQAGASSALERINERMUT PILERSAARUTIP NALILERSORNEQARNERA

1 AALLAQQAASIUT

2016-2027-mi Kommune Kujalliuup eqqagassalerinermut pilersaarutaani anguniakkat makkupput:

1. Innuttaasunut suliffeqarfinnullu qaammarsaaneq annerusoq
2. Pinngortitamut najugaqarfinnilu asuli eqqaanerup unitsinnissaa
3. Atuisut eqqagassanik immikkoortiterisarnerat
4. Ikuallaanerit pinngortitamut ajunngitsut ineriartortinneqassasut
5. Eqqaavissuit salinneqassasut nakkutigisaasumillu eqqakkanik inissiisoqartassasoq
6. Eqqagassat ajornartorsiutaasut passussivissaqartinnissaat isumannaarneqassasoq
7. Pilersaarusrusornermik, allaffisornermik kiisalu ingerlatsinermik pitsangorsaasoqassasoq

Anguniakkat Kommune Kujalliuup 2015-imi Pilersaarusrusornermik periusissiaanit, Namminersorlutik Oqartussat Eqqakkanut iliuusissatut pilersaarut 2010-2013-imeersumit kiisalu Eqqagassalerinermi sanaartugassanut pilersaarut 2015-imi upernaakkut Naalakkersuisunit akuersissutigineqartumit tunngaveqarput.

2 TAMAKKIISUMIK NALILIINEQ

Eqqagassalerinermut pilersaarut 2016-2027-mi anguniakkat suliniutini 46-ni piviusunngortinneqarput, taakkunani amerlalaartut aamma suliniutinut allanut agguagaapput.

2.1 NAMMASSINNISIMANEQ

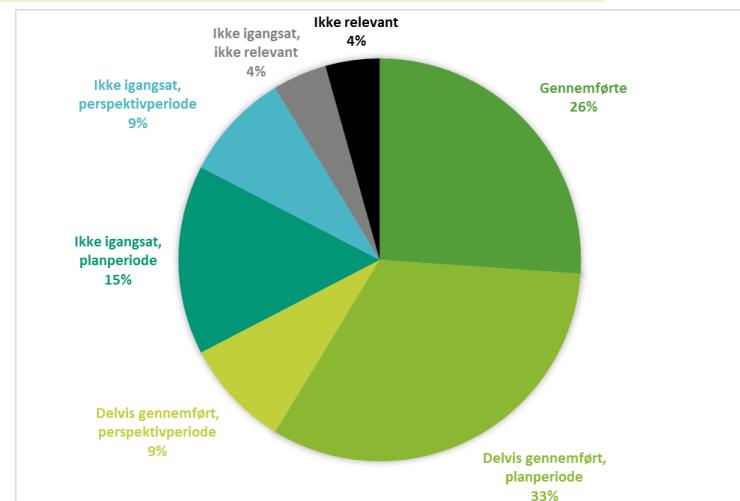
Suliniutit annerpaartaat eqqagassalerinermut pilersaarut naapertorlugu piffissami pilersaarusrusorfiusumi 2016-2019-mi naammassineqartussatut pilersaarutaapput. Suliniutillu ataasiakaat piffissap pilersaarusrusorfiusumi kingusikkukut (2019)-imi imaluunniit siumut pilersaarusrusorfiimmi 2020-2027-imi aatsaat aallartinneqarnissaat pilersaarutaapput.

Piffissap pilersaarusrusorfiup naajartornerani suliniutissat 2/3-ii tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit piviusunngortinneqarput, suliniutiginiakkallu sinneruttut pingajorarterutaat aallartinneqaratik. Suliniutit ilaannakortumik naammassisat ataani suliniutit aallartinneqarnikuni kisianni naammassineqanngitsuni ilanngunneqarput.

Suliniutit aallartinneqanngitsut affaat sinneqartut piffissami pilersaarusrusorfiussani aatsaat aallartinneqartussaagaluarput imaluunniit pisariaarussimasutut nalilerneqartussaallutik.

Suliniutit sinnerisa aallartinneqarnissaat amerlanertigut kinguartinneqartarput allanik pingaarnersiuineq aamma/imaluunniit eqqagassalerinermi periusissanik allanguineq pissutigalugu. Tamanna ilaatigut suliniutiut 1/5-ii ilaannakortumik naammassisani taperserneqarpooq, pilersaarusrusorfiimmi aatsaat aallartinneqartussaagaluartunit.

Assiliartaliussaq 1-imí suliniutiit naammassisat, ilaannakortumik naammassisat, suli aallartinneqanngitsut pisariaarussimasullu procentinngorlugit qanoq annertutiginersut takuneqarsinnaavoq. Taamatuttaaq suliniutiit

Assiliartaliussaq 1 2016-2027-mi Eqqagassalerinermut pilersaarummi suliniutiit naammassisat

Kommune Kujalliuup eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2020-2031
Qupp.3 ukunannga 13

piffissami pilersaarusrusiorfiusumi imaluunniit siumut pilersaarusrusiorfimmi aallartinneqarnissaat pilersaarusrusiorneqarsimanersut naatsorsuinermi immikkoortinneqarpoq.

2.2 SULINIUTIT TAMAKKIISUMIK IMALUUNNIIT ILAANNAKORTUMIK NAAMMASSISAT

Pilersaarusrusiat ilaanit tamakkiisumik naammassisat ilaannakortumillu naammassisat uku erseqqissarneqarsinnaapput:

- Kommune Kujalliuup iluarsisanik eqqagassalerinermut maleruagassaliornera,
- siunissami Qaqortumi inissiivissap nakkutigisap aaqissornissaanut ingerlannissaanullu pilersaarusrusiorneq, taanna Nanortalimmi Narsamilu aamma atorneqarsinnaasaq,
- Nanortalimmi eqqagassalerivissamik pilersitsiniarneq,
- kommunimi eqqagassaleriviit sulisoqarnerulernerat kiisalu
- siunissami ikuallaaveqarnikkut aaqqiinerit pillugit nuna tamakkerlugu perisiusissiassamik inaarutaasumik aalajangiineq.

Eqikkaanermi suliniutit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit naammassisat naliliiffigineqarsinnaapput suliniutaanersut Kommune Kujallermi allaffissornerinnakkut aamma kommunip aningaasaqarnikkut sinaakkutaasa atuuttut iluinni naammassineqarsinnanersut, suliniutaanersut Namminersorlutik Oqartussaniit aningaasaliiffigineqarnikut, suliniutaanersut annertunerusumik sanaartornikkut aningaasaliiffigisariaqanngitsut imaluunniit suliniutaanersut eqqagassalerinermut ingerlatseqatigiifflup ESANI-p pilersinneqarneranit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit aalajangigaasut.

Suliniutip killiffia erseqqinnerusoq immikkoortoq 3-mi takuneqarsinnaavoq.

2.3 SULINIUTIT AALLARTINNEQANNGITSUT

Suliniutit uku arfinillit kisimik piffissap pilersaarusrusiorfiusup aallartinneranut pilersaarusiukkatt aallartinneqanngitsuupput:

- Nunaqarfinni anginerusuni eqqaavissuit ingerlanneqarnerisa pitsangorsarnerat (2019-imi pilersaarusrusiorneqarpoq)
- Nunaqarfinni minnerusuni eqqaavissuit ingerlanneqarnerisa pitsangorsarnerat (2019-imi pilersaarusrusiorneqarpoq)
- Nunaqarfinni eqqagassanik ulorianartunik tigooraaffimmi passussivissat
- (Nunaqarfinni) eqqagassat ulorianartut eqqaavissuarni inissiivinniittut torersarneqarnerat (2019-imi pilersaarusrusiorneqarpoq)
- Eqqagassalerinermut kontomik pilersitsineq (allaffissornikkut)
- (Illoqarfinni nunaqarfinnilu) ingerlatsinermut sulisunut sullissinermi najoqqtassaanik/ilitsersuutissaanik sananeq (2019-imi pilersaarusrusiorneqarpoq)

Nunaqarfinni suliniutinut tunngatillugu ingerlatsinermut sulisut taarserarnerujussuat nalinginnaasumik ajornartorsiutaasarpooq, tamanna eqqagassalerinermut suliassaqarfimmi suliniutinik nutaanik aallartitsiniarnermut kisianni aamma ingerlatsitsiinarniarnermut ajornakusoortitsisarpoq.

Tamatuma qaavatigut piffissap pilersaaruteqarfiusup ingerlanerani aaqqissuussaanikkut allannguisoqarpoq, taamaasilluni nunaqarfinni teknikkimut ingerlatsinerup akisussaaffitta Teknikkimut Avatangiisinullu Ingerlatsivimmuit nuutsinneqarluni. Tamannalu isumaqarpoq nunaqarfinni suliniutit naammassineqarnissaat isumannaarniarlugu allaffissornikkut sulisunik aamma aningaasanik amerlanerusunik atuisoqarnissaa, allaffissornikkut suliassaqarfiiit arlaqartut akornanni ataqtigissaarisoqassammat.

Tamatuttaaq maluginiarneqassaaq – takussutissat tak. – suliniutit sisamat arfinilinneersunit 2019-imi aatsaat naammassineqartussatut pilersaarutaammata.

Kommune Kujalliuup eqqagassalerinermut pilersaarutaa 2020-2031
Qupp.4 ukunannga 13

Eqqagassanik ulorianartunik tigooraavinnik pilersitsinermut tunngatillugu suliniutinik allartitsineq, nunaqarfinnilu eqqaavissuit eqqagassanik ulorianartunik torersaaffigineqarnissaat utaqqissunneqarsimapput eqqagassanik ulorianartunik passussinissamut pikkorissaanissat naammassineqarnissaata tungaanut.

Suliniutit taakku arfinillit arlaatigut Eqqagassalerinermut pilersaarut 2020-2031-mut ingerlateqqinneqarumaarput.

Suliniutip killiffia erseqqinnerusoq immikkoortoq 3-mi takuneqarsinnaavoq.

3 SULINIUTINIK ATAASIAKKAANIK MISISSUINEQ NALILERSUINERLU.

Quppernerni tulliuttuni suliniutinut ataasiakkaanut tunngatillugu killiffiit nalilersuinerillu atuarneqarsinnaassapput, taakku Eqqagassalerinermut pilersaarummi 2016-2027-ip anguniagaasa arfineq marlut ataanni nassuiardeqarnikuupput.

Ilutigisaanik aamma naliliisoqarpooq suliniutit ataasiakkaat qanoq 2020-2031-mi Eqqagassalerinermut pilersaarummi nutaami allangortillugit suliniutinulluunniit annertunerusunut ataatsimoornerusunullu ingerlateqqinneqarsinnaanersut.

Politikkikkut anguniakkat/Suliniutit	Naammassis aq	Ilaannakortu mik	Suli aallartinneqa	Ingeriateqqi nneqassaaq	Soqannigilaq	Nassuaatit
ANGUNIAGAQ 1: Innuttaasunut suliffeqarfinnullu qaammarsaaneq annerusoq						
Paasissutissiisarneq pillugu periusissiaq		x		x		<p>Eqqagassalerinermut tunngasuni paasissutissiisarneq pillugu periusissaliorqarnikuungilaq Kisianni nutaanik suliniuteqarerni imaluunniit aaqqissuussinernik assigiingitsunik allannguinerni tamani paasissutissiisarneq eqqarsaatigineqartarpooq.</p> <p>Paasissutissiineq pillugu periusissiaq eqqagassalerinermut pilersaarutip nutaap saniatigut suliniutitut namminersortutut isikkoqassanngilaq. Kisianni paasissutissat tunngaviusutut allanneqassapput, eqqagassalerinermut tunngatillugu kommunip suliarisartagaanut atassusilerlugu.</p>
Immikkoortiterisarneq pillugu paasitsiniaaneq		x		x		<p>Kommunip nalilerpaa immikkoortiterisarneq pillugu paasitsiniaanermik suliniuteqarneq annertunerusinnaagaluartoq. Kisianni nunaqarfiiit taakku sisamat eqqakkanik naqiterutitaarnikut piffissami pilersarusiorfimmik innuttaasui ataatsimiisinneqarput, innuttaasut eqqagassanik ikuallassinnaangitsunik immikkoortiterisarnissaat anguniarlugu. Taamatuttaaq igalaaminernut qillertuusannullu katersuivit iliorarneqarneranut atatillugu suliniut nutaaq pillugu paasissutissisoqarpooq.</p> <p>Tamaat isigialugu eqqagassalerinermut pilersaarummut tunngatillugu paasitsiniaalluni immikkut suliniuteqarfiusussat aalajangersimasumik annertussuseqartassaput.</p> <p>Taamaangikkaangat nutaanik immikkoortiterinissamut aaqqissuussinerit aallartinneqaraangata paasitsiniaaneq ilaalluinnartassaaq.</p>
Eqqagassat ulorianartut pillugit paasitsiniaanerit		x		x		Kommune Kujalleq eqqagassat uloriarnartut pillugit quppersagaqqamik sananikuovoq taanna INI A/S aqqutigalugu

					siammarterneqartarpoq, kukkusumillu eqqakkanik passusisimasoqartillugu nassiunneqartartumik. Eqqagassalerinermut pilersaarummi nutaami suliniitutut immikkullarissutut ingerlateqqinnejassanngilaq, kisianni eqqagassanik ulorianartunik tigusinermi atortorissaarutinik nutaanik pilersitsisoqaraangat imaluunniit nutaanik aaqqissuussisoqaraangat allannguisoqaraangalluunniit ilaalluinnartassaaq.
--	--	--	--	--	--

Politikkikkut anguniakkat/Suliniutit	Naammassisaq	Ilaannakortumi k	Suliniutip killiffia Suli aallartinneqann	Ingerlateeqqinne qassaaq	Soqangnilaq	Nassuaatit
ANGUNIAGAQ 2: Pingortitamut najugaqarfinnullu asuli eqqaanerup unitsinnissaa						
Eqqiluitsuutsinerup pitsangorsarneqarnera	x			x		<p>Kommune Kujallermi inoqarfinnik eqqiluitsuutsineq ingerlaavartumik qitiutinneqartarpoo, aamma inuit suliffeqarfiiullu eqqaminni eqqiluitsuutsisussaanerminnik naammassinninngitsut akuttunngitsumik uparuuateqarfingineqartarput.</p> <p>Tamatuma saniatigut kommunip ukiut tamaasa upernaakkut saliinissaq pilersaarusiortarpaa; soorlu aamma paasititsiniaanerit Qujanaq aamma Saligaatsoq tapersorsorneqartarput.</p> <p>Suliniutinik ingerlatitseqqiinermi killiffimmut takussutissat naatsorsorneqarsinnaasut eqqarsaatigineqassapput, suliniut naammaginarsimanersoq pillugu nalilersuinissamut oqilisaataasussat.</p>
Umiatsianik minnerusunik, biilink qamuteralannillu aserorterisarnerit	x					<p>Eqqagassalerinermut maleruaqqusani nutaani aserorterisarnermut aaqqissuussineq ersareqqissaartumik nassuiarneqarnikuovoq, taanna communalbestyrelsimit ukiami 2019-imi akuersissutigineqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq tamatumalu kingorna decembarip aallartinnerani tamanut tusarniutigineqassaaq.</p>

Politikkikkut anguniakkat/Suliniutit	Naammassisaq	Ilaannakortumi k	Suliniutip killiffia Suli aallartinneqann	Ingerlateqqinne qassaaq	Sooqangilaq	Nassuaatit
ANGUNIAGAQ 3: Atuisut eqqagassanik immikkoortiterisarnerat						
Atoqqitassanik eqqaavinnik pilersitsineq (eqqakkat ulorianartut, igalaaminerit qillertuuusallu)	x			x		<p>2016-imi Qaqortumi Narsami Nanortalimmilu igalaaminernik qillertuusanillu katersuivinnik ilioraasoqarpoq. 2019-imi Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussaniit aningaasaliissutinik tigusisoqarpoq, taakku kommunit illoqarfiniti pingasuni eqqagassat ulorianartut katersorneqartarnerat innuttaasunut tikkkuminartungortinneqarnissaanut misiliutitut suliniummut atortussaapput.</p> <p>Nunaqarfiniti eqqakkanik katersuivinnik pilersitsineq suliniummut tassunga ilaangikkaluarpoq, kisianni suliniut eqqagassalerinermut pilersaarummut nutaamut ingerlateqqinneqassaaq, tassanilu nunaqarfiit ilaatinneqassapput.</p>
Eqqagassat uumassusilinneersut immikkoortiterneqartarnerat <i>Piffissami pilersaaruteqarfiusumi naammassinninneq</i>			x	x		<p>Suliniut piffissami pilersaaruteqarfiusumi naammassineqarnissaa pilersaarutaavoq tassa imaappoq; 2019-ip kingorna.</p> <p>Eqqagassalerinermi pilersaarummi nutaami pingaarnersiorneqassaaq, eqqakkanik ikuallassinnaasunik assartuisarnermut pilersaarutit sivitsorneqarnerini.</p>

Politikkikkut anguniakkat/Suliniutit	Naammassisaq	Ilaannakortumi k	Suliniutip killiffia aallartinneqann	Ingerlateqginne qassaaq	Soqangnilaq	Nassuaatit
ANGUNIAGAQ 4: Ikuallaanerit pinngortitamut ajunngitsut ineriertortinnejassasut						
Qaqortumi ikuallaaviup iluarsartuunnera/nutaamik sananeqarnera	x				x	<p>Ikuallaavik pioreersoq ataavartumik iluarsartuunnejartarpooq.</p> <p>Tamatuma saniatigut Kalaallit Nunaata Kujataani nutaamik ikuallaaviliornissamut misissueeqqaarnissamik suliniummik sanasoqarnikuuvooq.</p> <p>Maannakkulli kommunit ataatsimoorlutik ESANI A/S eqqagassalerinermut ingerlatseqatigiiifik pilersinnikuuat, siunissami eqqagassat ikuallassinnaasut tamarmik isumagineqarfissaat, matatumani nuna tamakkerlugu ikuallaavissat Nuummi Sisimiunilu pilersinneqassapput.</p>
Ikuallaavik pillugu siunissamut ungasinnerusumut periusissiaq	x					Kommunit ataatsimut ingerlatseqatigiiifik pilersinsinermi eqqagassanik ikuallassinnaasunik passussisarnissamut periusissiaq aalajangerneqarpoq.
Eqqagassanik ikuallassinnaasunik assartuineq – Misilittakkanik aallerneq <i>Piffissami pilersaaruteqarfiusumi naammassinninneq</i>		x		x		Kommune misilittakkanik arlariinnik pissarsisoqarpoq, kisianni RAL suliniummut aporfilersuillutik ajornartorsiutaasunik nalunaaruteqartuaannarpoq.
Eqqagassanik ikuallassinnaasunik assartuineq – RAL-imut isumaqatigiissuteqarneq <i>Piffissami pilersaaruteqarfiusumi naammassinninneq</i>		x				Eqqagassanik ikuallassinnaasunik assartuinissamut ESANI A/S aaqqiissuteqartussaavoq. Kommunit eqqakkanik ukuninnga assartuiniarsarigaangamik RAL ajornartorsiutinik nalunaaruteqartuaannarpoq, tamannalu kommunit eqqagassanik assartuisarnissamut suliniutanut unittoortitsivoq.
Eqqagassanik ikuallassinnaasunik assartuineq – atortunut / annertussutsimut nalunaarsuisnermut aningaasaliineq <i>Piffissami pilersaaruteqarfiusumi naammassinninneq</i>		x		x		<p>Nunaqarfinni sisamani Nanortalimmilu eqqagassanut naqiterutinik/poortuissutinik aningaasaliisoqarpoq. Narsami atortut taakku pigineqareerput.</p> <p>Nunaqarfinnun sinneruttunut kiisalu Qaqortumut atortut assinginik aningaasaliisoqassaaq.</p>
Nunaqarfinni ikuallaavinnik iluarsartuussined			x		x	<p>Nunaqarfinni ikuallaaviiit iluarsartuunnejassangillat, eqqagasat ikuallassinnaasut siunissami ikuallaavissat arlaanut assartuunnejartalertussaammata.</p> <p>Kommune 2019-imi Namminersorlutik Oqartussaniit aningaasaliissutinik tunineqarpoq Igalko-mi ikuallaavinnik</p>

					pujoorfinnillu piiaanissamut atorneqartussat. Tamanna aamma nunaqarfinni allani ikuallaaveqarfiusuni pissaaq, taamaasilluni illutaa eqqagassanut ikuallanneqarsinnaasunut angallassassanut toqqorsivittut atorneqarsinnaassaaq.
--	--	--	--	--	---

Politikkikkut anguniakkat/Suliniutit	Naammassaq	Ilaannakortumi k	Suliniutip killiffia	Ingerlateqqinne qassaaq	Soqangilaq	Nassuaatit
ANGUNIAGAQ 5: Eqqaavissuit salinnejassasut nakkutigisaasumillu eqqakkanik inissiisoqartassasoq						
Illoqarfinni eqqaavissuarnik allanut suliassangortitsinerup kingunissaanik misissuineq <i>Pifissami pilersaaruteqarfiusumi naammassinninneq</i>		x		x		Ataani eqqaavissuit allilerneqarnissaanut suliniummut taaneqartumut oqaaseqaasiortoqarsimavoq ilaatigut eqqaavissuup ingerlanneqarnerata allanut suliassangortinnejarnissaanut pitsaaqputit ajoqquillu nassuaanneqarput. Oqaaseqaat ingerlatsinerup allanut suliassangortinnejarnissaanut qanoq aalajangiiffiqeqassaneranik aallaaviulluarsinnaavoq.
Eqqaavissuarmut pilersaarut - Qaqortoq		x		x		Kommune 2016/2017-imi Qaqortumi eqqaavissuup allilerneqarnissaanut suliniummik sanavoq, ilaatigut inissiiviup nutaap aaqqissuunneqarnissaanut kiisalu ingerlatsinerut pilersaarummut siunnersuutip suliniutissatut pilersaarutissaannik imaqarluni. Suliniut kommunimi inissiiviit nakkutigisaasut pilersinnejarnissaanut suliniummut nutaamut tunngaviliisussaavoq.
Eqqaavissuarnut pilersaarut – Narsaq aamma Nanortalik		x		x		Nanortalimmi atoqqitassaasivimmik pilersitsiniarneq aallartinneqarpooq, Namminersorlutik Oqartussat aningaasaliissutaat kiisalu kommunip nammineq 25 %-imik aningaasaliissuteqarnera peqqutigalugit. Immikkoortiterivinnik, naqiterussutinik poortuissutinillu pilersitsisoqarpooq. Narsami eqqaavissuaq ungalulersorneqarpooq killuussuarmillu pisisoqarluni. Suliniut ingerlateqqinneqassaaq kommunimilu inissiiviissanik nakkutigisaasunik pilersitsiniarluni suliniummut ilaatinneqalissalluni.
Eqqaavissuarnut pilersaarut – Nunaqarfiiit <i>Pifissami pilersaaruteqarfiusumi naammassinninneq</i>			x	x		Suliniut pifissami pilersaaruteqarfiusumi naammassineqarnissaanut pilersaarutaavoq tassa imaappoq; 2019-ip kingorna.

					Suliniut ingerlateqqinnejqassaaq kommunimilu inissiiviissanik nakkutigisaasunik pilersitsiniarluni suliniummut ilaatinneqalissalluni.
Allagartalersuineq	x				Kommune allagartanik atoqqitassanik sisamanik Danmarkimeersunik tigusaqarpoq.
Nunaqarfinni/nunaqarfinni anginerusuni eqqaavissuit ingerlanneqarnerinik pitsanngortitsineq		x	x		Alluitsup Paa-ni suliniutit aallartinnejqarput kisianni kingusinnerusukkut unittoorput. Suliniut ingerlateqqinnejqassaaq kommunimilu inissiiviissanik nakkutigisaasunik pilersitsiniarluni suliniummut ilaatinneqalissalluni.
Nunaqarfinni/nunaqarfinni minnerusuni eqqaavissuit ingerlanneqarnerinik pitsanngortitsineq		x	x		Suliniut ingerlateqqinnejqassaaq kommunimilu inissiiviissanik nakkutigisaasunik pilersitsiniarluni suliniummut ilaatinneqalissalluni.
Anartarfiit imaannik eqqaavissuarnukaanneqartarnerinik unititsineq				x	Anartarfilerineq kommunip imikornermut tunngatillugu pilersaarutanut ilaavoq.
Nunaqarfinni inuerunnikuni eqqaavissuit pillugit pilersaarut <i>Piffissami pilersaaruteqarfiusumi naammassinninneq</i>		x			Suliniut eqqagassalerinermut pilersaarummut nutaamut ingerlateqqinnejqassanngilaq, suliniut piffissap pilersaaruteqarfiusup kingorna aatsaat atuuttussangussammat (siusinnerpaamik 2032-imi).
Eqqaavinnut ingerlaarfiit pillugit takussutissiaq <i>Piffissami pilersaaruteqarfiusumi naammassinninneq</i>		x		x	Suliniut piffissami pilersaaruteqarfiusumi naammassineqarnissaa pilersaarutaavoq tassa imaappoq; 2019-ip kingorna. Suliniut ingerlateqqinnejqassaaq kommunimilu inissiiviissanik nakkutigisaasunik pilersitsiniarluni suliniummut ilaatinneqalissalluni.
Sanaartornermit eqqagassat	x				Eqqagassalerinermut maleruaqqusani nutaani sanaartornermit eqqagassat pillugit aaqqissuussinermik allattoqarpoq, taanna ukiami 2019-imi kommunalbestyrelsimit akuersissutigineqarnissaa tamatumalu kingorna 2019-imi decembarip aallaqqaataata missaani tamanut tusarniutigineqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Sanaartornermit eqqagassat inissiivinni passunneqartarneri kommunip inissiivinnut nakkutigisaasunik pilersitsiniarluni suliniutaani ilaalernissaa naliliiffigineqarpoq.
Atortunik aningaasaliineq	x		x		Makkununnga atortussanik pisisoqarpoq: <ul style="list-style-type: none"> • Narsami eqqaavissuarmi aserorterut. • Illu immikkoortiterisarfissaq, balletsinut poortuut, Nanortalimmilu eqqaavissuarmi poortuutissaq.

					<ul style="list-style-type: none"> • Qaqortumi eqqaavissuarmi gummigedi. • Ungalut, sulisunut atortut, Alluitsup Paanilu eqqaavissuarmi assiaqut. <p>Suliniut ingerlateqqinnejqassaaq kommunimilu inissiiviissanik nakkutigisaasunik pilersitsiarluni suliniummut ilaatinneqalissalluni.</p>
Inissiiviissanik nakkutigisanik pilersitsineq	x	x			<p>Kommune Kujalleq Nanortalimmi inissiiviit pitsangorsarniarlugit suliqalerpoq, Qaqortumilu inissiiviup nakkutigisaasup allilerneqarnissaanut aaqissuuneqarnissaanullu suliniutissatut pilersaarusiortoqarluni.</p> <p>Suliniut ingerlateqqinnejqassaaq kommunimilu inissiiviissanik nakkutigisaasunik pilersitsiarluni suliniummut ilaatinneqalissalluni.</p>

Politikkikkut anguniakkat/Suliniutit	Naammassaq	Ilaannakortumi k	Suliniutip killiffia	Ingerlateqqinne qassaaq	Soqangnilaq	Nassuaatit
ANGUNIAGAQ 6: Eqqagassat ajornartorsiutaasut passussivissaqarfissaanik isumannaarinninneq						
Qaqortumi eqqagassanik tigooraaviup aaqqissorneqarnera		x				Toqqorsivik kiassagaangitsoq oqorsarneqarpoq immikkoortiterisarfittut atulerneqarnissa siunertaralugu. Atortussat inissereeput, ingerlatsinermullu sulisut piissuserisartagaat kisimi sammisassaalerpoq. Kingulleq taaneqartoq nutaamik suliniuteqarfussaaq, ilinniarnermik il.il. imalimmik.
Narsami eqqagassanik tigooraaviup avatangiisitigut akuersissuteqarfingineqarnera	x					Narsami eqqagassanik tigooravik avatangiisitigut akuersissuteqarfingineqarnikuvoq
Nunaqarfinni eqqagassanik ulorianartunik passussivissatut tigooraaviit			x	x		Nunaqarfittit amerlanersaani eqqagassanik ulorianartunik tigooraaviit pilersinneqarnissaat suli amigaataavoq. Taamaattumik suliniut tigooraavinnut tunngatillugu suliniummut nutaamut ingerlateqqinneqassaaq.
Eqaavissuarni eqqagassat ulorianartut inissiivinniittut torersarneqarnerat (nunaqarfinni)			x	x		Kommune Kujalleq sulisut eqqagassanik ulorianartunik passussisarnissaanut ataavartumik pikkorissartinniartarsimavat, torersaanissaq isumagisinnaaniassammassuk, kisianni KTI Jern og Metal-ip aningaasaatai atorneqarsinnaasartut ukiut tamaasa siunertamut allamut atorneqartarpuit. Suliniut ingerlateqqinneqassaaq, ilaannakortut ilai inissiivinnik nakkutigisaasunik, tigooraavinnik pilersitsinarluni suliniutinut ilinniartitsinissamullu il.il. ilaatinneqalersinnaapput.
Eqqagassanik ulorianartunik aallarussuineq		x		x		Eqqagassanik ulorianartunik illoqarfinniit umiarsuakkut assartuinerit aalajangersimasukkut kisimik pisarput. Suliniut tigooraavinnut tunngatillugu suliniummut nutaamut ingerlateqqinneqassaaq.
Piniakkat sinnikui uumasullu toqungasut qanoq pineqarnissaannik aaqqissuussinermik pilersitsineq	x					Eqqagassalerinermut maleruaqqusani nutaani piniakkat sinnikui uumasullu toqungasut pillugit aaqqissuussinermik erseqqilluinnartunik peqarpoq taanna ukiaru 2019-imik communalbestyrelsimit akuersissutigineqarnissa naatsorsuutigineqarpoq. Maleruaqqusat 2019-imik decembarip

					aallaqqataata missaani tamanut ammasumik tusarniaassutigineqassapput.
--	--	--	--	--	--

Politikkikkut anguniakkat/Suliniutit	Naammassisaq	Ilaannakortumi k	Suliniutip killiffia aallartinneqann	Ingerlateeqqinne qassaaq	Soqangnilaq	Nassuaatit
ANGUNIAGAQ 7: Pilersaarusrorermik, allaffisorermik kiisalu ingerlatsinermik pitsangngorsaaneq						
Eqqagassalerinermut kontumik pilersitsineq			x	x		Suliniutip tunngaviusumik siunertaa tassaavoq suliniutinut/piareersaanernut annikinnerusunut kommunip missingersuusiaani immikkut atugassiisoqartassasoq aningaasanik taamaattunik tamatigut qinnuteqartoqartanngikkaluarluni. Suliniut suli pingaaruteqartutut nalilerneqarpoq taammaattumillu eqqagassalerinermi aningaasalerinermut suliniummut nutaamut ingerlateeqqinneqarpoq.
Paasissutissanik nalunaarsuineq - immersuiffissaq		x		x		Qaqortumi Nanortalimmilu eqqagassat eqqagassalerivinnukaanneqartartut annertussusaat nalunaarsuiffimmut immersorneqartarpuit. Narsami pappilianut nalunaarsuisarneq pisarpoq. Illoqarfinni pingasuni tamani pitsanngoriarfissaqarpoq; ilaatigut paasissutissat allamut atorneqartalersinnaapput, akitligassat allagartaasa anisinniarnerannut kisiat atornagit. Taamaattumik suliniut paasissutissanik nalunaarsuisarnermut suliniummut ingerlateeqqinneqassaaq, taanna aamma kommunimi eqqagassat ingerlaarerannik takunnissinnaanerulersitsissaq.
Paasissutissanik nalunaarsuineq – Qaqortumi uuttuut		x		x		Kommune 2018-imi Qaqortumi uuttuummik pisiniarnissaminut Kalaallit Nunaata Namminersorlutik Oqartussaaniit aningaasannappoq, kisianni uuttuutip ikkussuunnissaanut aningaasartuutit (sanaartornermi sulisunut, matumani inaallagiamut) ilanngutinngitsoorsimallugit. 2019-imi taakkununngaa aningaasaliissutissanik qinnuteqartoqarpoq kisianni kommune qinnuteqaammut tassunga itigartisissummik pivoq. Suliniut taamaattumik utaqqiisaasumik uninngatinneqarpoq aningaasartuutit pisariaqartinneqartut nassaarineqarnissaata tungaanut. Taamaattumik paasissutissanik katersuilluni suliniummut qulaani taaneqartumut ilaaniilertussatut ingerlateeqqinneqassaaq.

Eqqaavissuit tamarmik sulisoqartinneqarnerat		x			Kommune illoqarfiiut eqqaavissuini sulisussamik ataatsimik atorfinititsivoq eqqagassanik takkuttunik misissuisartussamik aamma innersuussisartussamik. Kisianni sulisut ilinniarnissartik tassungalu tunngatillugu nammineq qanoq pisariaqartinneqartinnertik paassisallugu amigaatigaat. Nunaqarfinni eqqagassalerinermut sulisunik ilitsorsorneqartariaannarnik atorfinititsisoqarpooq.
Inunnut iluaquusersuutit	x				Suliniut ingerlateqqinnejqassanngilaq, imarisai suliniutini allani ilaareertartussaammata ilutigalugu sulinermi avatangiisit pillugit inatsimmi tamanna piumasaqaataammat.
Avatangiisitigut akuersissutit	x				Kommune Kujallermi eqqagassalerivinnut tunngatillugu avatangiisitigut akuersissutinik amigaateqartoqanngilaq. Suliniut ingerlateqqinnejqassanngilaq, imarisai suliniutini allani ilaareertartussaammata.
Akinik nutaanik naliliinerit		x	x		Kommunit kattunneqarnerisa kingorna eqqagassanut suliassaqfimmi akigititat assigiissarnissaat ineriartorteqqinnissaalu ataavartumik sulissutigineqarput. Kisianni akigititat qanoq akiutiginersut pillugu tamakkiisumik isiginninnerunissaq suli amigaataavooq aammattaaq akigititat nalunaarsorneqarnerini naammattumik ammasuunissaq. Suliniut taamaattumik eqqagassalerinermut aningaasaqarnermi suliniummut nutaamut ingerlateqqinnejqassaaq.
Ingerlatsinermut sulisut malitassaannik ilitsersuutissaannillu suliaqarneq			x	x	Suliniut suliniummut nutaamut ilaannakortumik ingerlateqqinnejqassaaq, ingerlatsinermut sulisut ilinniarnissaanik qitiutitsissalluni.
Eqqakkanut nalunaarut nutaaq naapertorlugu eqqagassalerinermut maleruaqqusanik nutarterineq	x				Eqqakkanut nalunaarummik nutaamik suli takkuttoqaqqinngilaq. Kommune taamaattumik maleruaqqusanik nutaanik sanavoq 2015-imi ukiami missingiut tusarniutigineqartoq aallaavigalugu.
Nakkutilliineq	x				Eqqagassalerivimmeli nakkutilliineq kommunip allaffissorlutik avatangiisilerisutinut nalinginnaasumik ilaaginnarpooq. Suliassaqfimmi 2017-2019-imi immikkut ittunik isumalluutinik pilersitsisoqarpooq, suliniutinik suliaqartartussamik atorfinititsisoqarmat. Atorfinititsineq Namminersorlutik Oqartussanit aningaasaliiffigineqarpooq.
Illoqarfiiut nunaqarfiillu akornanni suleqatigiinneq annertunerusoq <i>Piffissami pilersaaruteqarfiusumi naammassinninneq</i>			x		Aaqqissuussaanikkut kommunip nunaqarfinni eqqagassanik ingerlatsinera Teknikkimut Avatangiisinullu Ingerlatsivimmiit kommunip nunaqarfinnut tunngatillugu allaffissornikkut

						suliassaqfianut nuutsinneqarpoq, tamannalu maannakkut pisortaanerup tulliata ataaniippoq. EQQAGASSALERINERMUT tunngasuni illoqarfiit nunaqarfiillu akornanni suleqatigiilluni suliniutinut pilersitsisoqasatillugu suleqatit amerlanerusut ilanngunneqartariaqalernererinik tamanna nassataqarpoq.
Ingerlatsiviit nukittorsarneqarnerat		x				Qulaani allassimasoq tunngavigalugu eqqaavissuarni sulisut amerlatsinneqarnikuupput. – siuliani takuuk.

Politikkikkut anguniakkat/Suliniutit	Naammassisaaq	Ilaannakortumi k	Suliniutip killiffia Suli aallartinneqann	Ingerlataeqqinne qassaaq	Soqangnilaq	Nassuaatit
Misiligutitut suliniutit						
Eqqakkanik naggorissaasiorneq			x	x		Suliniut piffissap pilersaarusiorfiup 2016-2019-ip naanerani naammassineqarnissaa pilersaarutaavoq. Eqqagassalerinermi pilersaarummi nutaami pingarnersiorneqassaaq, eqqakkanik ikuallassinnaasunik assartuisarnermut pilersaarutit sivitsorneqarnerini.
Anartarfilerinermi aaqqiissutissanik misileraaneq					x	Anartarfilerineq kommunip imikoornermut tunngatillugu pilersaarutaanut ilaavoq.